

tmmob
mimarlar
odası

ANKARA ŞUBESİ
BÜLTEN

99

Temmuz-Ağustos 2012

XX.XX.2012
17.08.1999

Merhaba,

Yazın kavurucu sıcağında, 2002’de yeni formatıyla yayın hayatına başlayan Bülten’in dalya demeden önceki son sayısıyl birlikteyiz. 100 sayı bir dizi yayın etkinliğiyle birlikte Eylül ayında sizlerle birlikte olacak. Mimarlar Odası’nın –her koşulda– tarihsel ve kurumsal sürekliliğinin bir göstergesi olan yayın faaliyetleri, on yıllık dönemin en önemli tanık(lık)ları, tarihe bırakılan notlarını içerecek 100. sayı.

Öte yandan gündemin sıcaklığı, yaz rahavetine izin vermeyecek düzeyde. Hem ülke gündemi hem mimarlık gündemi, hem de kent gündemi birbirine paralel biçimde, yaşamlarımızı ve geleceğimizi bir cendere içine sokarak ipotek altına almayı hedefleyen kararlar ve olaylar silsilesiyle şekilleniyor. Bir gün bakıyoruz neredeyse savaşın eşiğindedeyiz, uçaklar düşürülüyor, genç yaşta insanlar savaşın kurbanı oluyor, gözyaşları bir türlü dindirilemiyor. Tarih bize Ortadoğu’nun yeniden inşasının bir mühendislik marifeti olamayacağını gösterse de ülkemizin yöneticileri bu dersi alamamış görünüyor. Bölgemizdeki sınırlar, çatışmalar, petrol, su gibi kaynaklar, bunların hepsi küresel kapitalizmin yeni kaynak ve pazar arayışlarının ve bunları kontrol etme çabasının araçları olarak karşımızda duruyor.

Kentler yağmalanıyor, insanlar yerlerinden ediliyor, kamusal alanlar gasp ediliyor, çocuklarımız 4+4+4 eğitim sistemiyle yeniden şekillendirilmeye, biat eden bir toplum yaratılmaya çalışılıyor... Kent yaşamının olmazsa olmazı olan kamusal alanlar, kentsel rant kurban ediliyor ve kapitalizm kendi krizini kentsel krize dönüştürüyor. TOKİ’nin yaptığı konutlarda, metro çukurlarında insanlar ölüyor, yöneticiler sorumluluk üstlenmiyor. Afet yasası ile birlikte, bir sabah kalktığınızda evimize el koyulabiliyor, hak arayamıyor dava açamıyoruz... Afet yasasıyla doruğuna ulaşan kentsel dönüşüm anlayışı, bu anlayışın en önemli aygıtı ve sembol kurumu olan TOKİ’nin 21. yüzyılda inşa ettiği konutların mezara dönüşmesiyle bir afete, çökmüş bir projeye dönüşüyor. Dahası, bugün artık ülkenin başkentinde, üstelik kent merkezinde, üzerinde yürüdüğümüz zeminin çökeceğinden kaygı duyarak

yaşamak durumunda bırakılıyor. Bu afetlerin “semavi” olaylar olmayıp, bilimsellik önü alınabilecek ihmaller olduğunu söylediğimizde ise, bir yandan müstehzi ifadelerle “bilimselciliğin” postmodern dünyada modası geçmiş ve hatta ayıp bir şey olduğu söyleniyor; bir taraftan Başbakan, alamet-i farikası olan ölçüsüz hiddetiyle bize hakaretler yağıdırıyor. Meslek odalarının sözünün meşruiyeti, ancak bu sözün doğruluğu ve bu doğruluğun toplum nezdinde yarattığı saygı ile ölçülebilir. Bu koşullarda, meslek odalarının toplum nezdinde onyıllar içinde biriktirdiği saygınlığı, ne postmodern köşe yazarlarının utanmaz alaycılığına ne de Başbakan’ın tehditlerine terk etmemiz söz konusu olabilir. Açıkçası, son on yıla damgasını vuran inşa faaliyetinin (hem toplumsal anlamda hem de bilfiil yapılaşma anlamında) sınırına gelmiş bulunuyoruz. Yetkililere sesleniyoruz: yaptığınız çürük yapı sarsıntılarla yıkılıyor; farkında mısınız?

Otoriter bir rejime giden yolun kaldırım taşları döşenirken Mimarlar Odası bu yolun güzergahında duran köklü bir çınar gibi dimdik ayakta. Yol ile çınarın, toprak ile asfaltın mücadelesi türlü araçlarla sürüyor. Mimarlar Odası’nın gelir kaynakları kısıtlanıyor, yetkileri azaltılmaya çalışıyor... Üyelerine baskılar yapılıyor, mücadele eden yöneticileri tehdit ediliyor, istifaya zorlanıyor... Ama sesimizi kısamıyorlar, kamuoyu nezdinde güvenilirliğimizi, bilimi ve tekniği toplum hizmetine sunma arzumuzu azaltamıyorlar... Azaltamayacaklar...

Şimdi hepimize düşen, kaynağımıza dönerek, mimarlığın yaratıcı ve dönüştürücü gücüyle umudu büyütme, hareketliliği çoğaltmak... Yüreğimizin bizimle attığını biliyoruz, ama gözlerinizdeki ışığı paylaşmak istiyoruz... Dayanışmayı çoğaltmak, umudu büyütme üzere, dostçakalın.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 42.Dönem Yönetim Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Ali Hakkan

Yayın Kurulu

Ali H. Alptekin
Meltem Al
Bülent Batuman
Seçil Binboğa
Mürüvvet Ceylan
Görkem Demirok
Semiha Dugan
Özge Göncü
Yalçın Gürel

Sıla Karataş
Emel Kefeli
Orçun Köken
Muteber Osmanpaşaoğlu
Bahriye Öktem
Ali Tolga Özden
Asena Özen
Ömer Burak Polat
Arif Şentek

Duygu Tekin
Ethem Torunoğlu
Özlem Dengiz Uğur
Y. Yeşim Uysal
Fadime Yılmaz
Ece Yoltay

tmmob
mimarlar
odası

ANKARA ŞUBESİ
BÜLTEN

99

Temmuz - Ağustos 2012

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni ayda bir yayımlanmaktadır. 7500 adet basılmıştır. Üyelere ve mimarlık öğrencilerine ücretsiz dağıtılır. Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu yazarına aittir. Kaynak gösterilmek koşulu ile alıntı yapılabilir.

Baskı Tarihi: Temmuz 2012
Konur Sokak No: 4/3 Kızılay, ANKARA
T: 312 417 86 65 F: 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
www.mimarlarodasiankara.org

Baskı: Desen Ofset A. Ş.,
Birlik Mah. 448 Cad. 476 Sk. No:2 Çankaya/Ankara
T: 0312 496 43 43 (pbx)
F: 0312 496 43 47

Grafik Tasarım* ve Kapak Tasarımı
Ömer Burak Polat

*Tasarımhanne firmasının Ağustos 2010’daki çalışması baz alınarak yapılmıştır.

İÇİNDEKİLER

kent ve ülke gündemi

- 04** Felaketten Umuda,Umuttan Hayal Kırıklığına: Geride Kalan 13 Yılın Kısa Hikayesi - Ali Tolga Özden
- 06** "Yeni Türkiye" İnşa Edilirken... Açık Cezaevinden Notlar... ya da "Suçlular" ve Güçlüler... - Ethem Torunoğlu
- 08** Etkin Bir "Savaş Makinesi": Kentsel Dönüşüm - Seçil Binboğa, Berrak Erdal
- 11** Başkentte Metro İnşaatında Göçük: Sorumlu Kim ya da Bir Sorumlu Var mı? - Görkem Demirok
- 13** Kent Ekranları: Televizyon Kutularının İçinde Dolaşım - Esra Aydoğan
- 18** Yaya Haksız Başkent Ankara - Ali Kemal Artun
- 20** İnsan Hakları Derneği Yaya Hakları Bildirgesi, 1990
- 21** Atatürk Orman Çiftliği Uluslararası Kültürel Peyzaj Alanı Olmalıdır..
- 25** Atatürk Orman Çiftliği Yokedilmek İsteniyor..
- 27** AOÇ İçin Bir İmza Da Sen Ver İmza Kampanyası
- 28** "Ben Ankara" Eylemlerine Devam Ediyor
- 29** Atatürk Bulvarı Üzerindeki Yapıların Cepheleri Tektipleştiriliyor..
- 30** 42. Genel Kurulun Ardından TMMOB ve Mimarlar - Arif Şentek
- 32** Şube Gözünden Kent Gündemi
- 33** Sivas Katliamı Üzerinden Tam 19 Yıl Geçti
- 34** Teoman Öztürk Anması ve TMMOB Öğrenci Evi Temel Atma Töreni
- 35** Şube Gözünden Kent Gündemi

basın açıklamaları

- 38** Meslek Odalarına Uluslararası Destek..! İktidarın Meslek Alanına Çağdışı Müdahalelerine Uyarılar Artıyor!..
TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi
- 38** Planlı Alanda Yaşanan Taşkınlar Sonucu Ölüm, Cinayettir - TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Merkezi
- 38** Başbakan Tayyip Erdoğan Hakkında Suç Duyurusu!
Samsun'da İktidarın Dikte Ettiği "Kentsel Dönüşüm Modeli" Çökmüştür! - TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi
- 39** Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Taslağı Hakkında TMMOB Görüşü - TMMOB
- 39** İşçi Ölümleri Sürüyor, Sorumlular Hesap Vermiyor - TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu (İKK)

şubemizden

- 40** Cebeci Ortaokulu'na İlişkin Anılar Paylaşıldı, Mekânlar Hatırlandı...
- 41** Eski Zaman İzleri Ankara - Faruk Küçük ve Vedat Duman Fotoğraf Söyleşileri
- 42** "Çalışma Ortamında Mobbing(Psikolojik Taciz) Nedir? Mobbing İle Nasıl Mücadele Edilmelidir?"
- 42** Tekstil Form/ ODTÜ' de C.A.S.T. Çalıştayı Mark West Konferansı
- 43** Mimarlar Odası'nda Latin Rüzgarları "Cuatro Latinos Dos"
- 43** Temsilciliklerin Başkent Gündemi II Sivas Temsilciliği Kent Mücadelesi
- 44** Çocuk ve Mimarlık Yaz Okulu "Zaman Yolculuğu" Antik Çağlardan Günümüze Ankara
- 45** Çocuklara Yönelik Çocuk ve Mimarlık Yarışmaları Ödül Töreni
- 50** A.O.Ç. Tartışmaları Sergi ve Söyleşi İle Sokağa Taşındı
- 50** Belediye Meclislerini İzlemeye Devam Ediyoruz
- 51** Mimarlar Çatalhöyük'ü Gezdi
- 51** Arka Bahçe'de Yaz Akşamları Başladı...
- 52** Rönesansın Kalbine Yolculuk İtalya Teknik Gezisi

bilinmeyen ankara

- 55** Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlük Binası/Adalet Bakanlığı Ek Binası - Elvan Altan Ergut

üyelerden

- 59** RIBA ve Ödülleri - Mustafa Mazioğlu

kitap yorum

- 60** SOBE Gazetesi 11. Sayı
- 61** Kent İzleme Merkezi Broşürleri (Atatürk Orman Çiftliği, Ankara'da Teleferik)

proje uygulama

- 62** Devam Eden Tasarım Yarışmalar

vefat

- 63**

mesleki denetim

- 64**

gelir-gider tablosu

- 65**

Felaketten Umuda, Umuttan Hayal Kırıklığına: Geride Kalan 13 Yılın Kısa Hikayesi

Ali Tolga Özden
TMMOB Mimarlar
Odası Afet Komitesi
Üyesi

Kimi afet olayları vardır ki meydana geldikleri bölgede ve toplumlar üzerinde asla unutulmayacak etkiler bırakır. Hatta tarihte yaşanan bazı afetler efsanelere, dini kitaplarda

ibret öykülerine dönüşmüş, insanlığın hem geçmişinde hem de geleceğinde yön verici fenomenler haline gelmiştir. Belki de bu anlamda akla ilk gelebilecek felaket öyküsü Nuh Tufanıdır. Bu tufanın gerçekten yaşanıp yaşanmadığı bir tarafta tartışıla dursun, insanlık tarihi üzerinde bıraktığı izler küçümsenemeyecek kadar derindir. Tufan hakkında anlatılan öyküler, yapılan araştırmalar aslında bir çok nedenin yanında bu felaketin insan yerleşimlerini, coğrafyayı ve tarihi nasıl şekillendirdiğini anlamak üzerinedir. William B. F. Ryan ve Walter C. Pitman'ın da tufanın izini sürdükleri araştırmaları onları

yaşadığımız coğrafyaya, Marmara Denizi, Boğazlar ve Karadeniz'e taşımaktadır. Tarihin tozlu sayfalarında, 7.500 yıl önce bir göl olarak tarif edilen Karadeniz'in nasıl bir deniz haline geldiği, Akdeniz ve Ege'den akan tuzlu deniz suyunun Boğaziçi yolunu takip ederek büyük bir tufan ile nasıl bu göle dolduğu, bölgede yaşayan insanların ve kurulu medeniyetlerin nasıl çöktüğü ve felaketi takip eden süreçte yaşanan göç dalgalarının kıta Avrupasını nasıl etkilediği bu araştırmacıların "Nuh Tufanı" başlıklı kitaplarında dile getirilmektedir.

Efsaneden gerçeğe dönecek olursak, insanlık tarihinin kayıt altına alınmış ve belgelenmiş bir çok afet olayına tanık olduğu da bir gerçektir. Bu anlamda belki de modern toplumun temellerinin filizlenmeye başladığı dönemlerde bilimsel bilginin kilise dogmalarının önüne geçtiği yüzyılda yaşanan bir felaket günümüz tartışmalarının da atası olarak kabul edilebilecek tartışmaları o dönemde gün yüzüne çıkarmıştır. 1755 yılında Portekiz'in başkenti Lizbon'u vuran şiddetli deprem ve arkasından yaşanan tsunami ve yangınlar bu önemli ticaret kentini adeta haritadan silmiştir. Deprem etkileri sadece yerel ya da bölgesel olmamış, tüm Avrupa'yı ve hatta yeni kıta Amerika'yı dahi etkilemiştir. Dönemin önemli düşünürleri ve felsefecileri Voltaire, Rousseau ve Kant, Lizbon depreminin neden ve sonuç

ilişkilerini tartışmışlar, depremi daha bilimsel bir bakış açısı ile ele almaya çalışmışlardır. Dolayısıyla eleştirel düşünce çerçevesinde ve Tanrısal güçlerin dışında kaderden bağımsız bir takım nedenlerin de felaketi meydana getiren koşullar içerisinde sorgulanması gerektiği o dönemde ortaya çıkmıştır. İnsan davranışlarının ve kontrolsüz şehirleşmenin felaketi arttıran nedenler olduğu ancak bu şekilde dile getirilebilmiştir.

Lizbon depreminden neredeyse 250 yıl sonra, 1999 yılında coğrafyamız en az Lizbon depremi kadar yıkıcı bir deprem felaketine sahne olmuştur. 17 Ağustos'un ilk saatlerinde Marmara'yı vuran depremin ortaya çıkardığı yıkım ve ağır can kaybı toplumun geneli üzerinde travmatik etkiler bırakmıştır. Yüzyılın felaketi olarak nitelenen depremin yol açtığı doğrudan ve dolaylı etkiler yanında uzun vadede yarattığı ikincil etkilerin halen daha üstesinden gelinmeye çalışıldığı bir gerçektir. Felaketin bir umuda dönmesi ve felaketi yaratan nedenlerin ortaya çıkarılması için yoğun bir çalışma dönemi de aslında felaketi takip eden süreçte karşımıza çıkmıştır. Dolayısıyla, hem Türkiye'nin afetler tarihinde hem de afetleri doğru tanımlama, riskleri tespit etme ve bunları azaltma yaklaşımlarının öne çıkarılmasında önemli bir kırılma noktası yaşanmıştır. Bir taraftan yara sarma süreci devam ederken öte yandan toplumun hem fiziksel hem ekonomik hem de hukuksal dirençsizlikleri tartışmaya açılmış, doğal olayların afete dönüşmesi karşısında seyirci olunamayacağı görülmüş ve bu amaçla yasal ve yönetsel önemli değişiklikler hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, bir çok kanun, KHK ve yönetmelik yayınlanırken belki de en çarpıcı değişim ülkenin afet yönetim modelinde yaşanmış, afet sonrası yara sarma politikalarından afet öncesi risk azaltma politikalarına doğru dünyada da yaşanan değişime paralel bir takım gelişmeler yaşanmaya başlanmıştır. Türkiye Acil Durum Yönetimi (TAY) Genel Müdürlüğü'nün kurulması da bu anlamda bir değişime işaret etmektedir (2009 yılında bu kuruluş AFAD adı altında yeniden yapılandırılmıştır). Bu süreci tamamlayacak diğer önemli gelişmeler ise Yapı Denetim Kanun ve Yönetmeliğinin yanında, Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) ile birlikte Zorunlu Deprem Sigortasının yürürlüğe girmesidir.

Hem akademik ortamda, hem de toplum içerisinde afetler genelinde ve deprem özelinde yürütülen tartışmalar afet risklerinin azaltılması yaklaşımına öncelik verilmesi yönünde olurken, basında ve siyasi yönetimler içerisinde

kent ve ülke gündemi

yine daha popülist söylem ve yaklaşımlara bu süreç içerisinde de rastlamak mümkün olabilmektedir. Özellikle basında en çok tartışılan konu yeni depremin nerede olacağı, İstanbul Depreminin ne zaman olacağı, kaç kişinin öleceği, kaç binanın yıkılacağı vb. konular üzerine yoğunlaşırken, kentlerin içinde bulunduğu tehlikeler, risk havuzları ve risk sektörleri daha çok akademik çalışmalar içerisinde tartışmalara konu olmaktadır.

Geriye dönüp bakıldığında, 1999 Marmara Depreminin üzerinden geçen 13 yılda felaketi umuda dönüştürebilecek önemli adımlar atılmaya çalışılırken bu politika ve yaklaşımların bütüncül düşünülememesi, kısa vadeli ve popülist politikalara daha fazla önem verilmesi, planlama, tasarım ve uygulama süreçlerinin birlikteliğinin ve sürekliliğinin göz ardı edilmesi, daha çok arazi ve fiziksel ranta önem verilmesi kentlerin ve toplumun karşı karşıya olduğu tehlike ve riskleri tam anlamıyla çözümleyememiş olduğumuzu göstermektedir. Sadece depremlerin değil, sellerin, toprak kaymalarının, sanayi tesislerinde yaşanan kazaların ve daha bir çok afetin ağır bilançosuna katlanmak zorunda kalan ülkenin aradan geçen süreçte neyi ne kadar başarabildiği tartışma konusudur. Hem toplumda hem de yöneticiler arasında risk kültürü oluşturmak önemli bir adım olmasına karşın bunun yeterince başarılamamış olması bu süreci değerlendirmede önemli bir kriter olarak ele alınmalıdır.

"...sorumluluk almamak aslında organize sorumsuzluğa dahil olmak anlamına gelmektedir."

- Murat Balamir de bu anlamda ülkemizdeki kentleri yüksek riskli yerleşimler olarak tanımlamakta ve;
- İnsan yerleşimlerinin geçmişin mirası ile birlikte tehlikeli konumlarda bulunduğunu,
- Hızlı kentleşme politikalarının plansız gelişmeler, denetimsiz yapılaşmalar ve düşük çevre standartları getirdiğini,
- Betonarme üretiminin aldatıcı kolaylığının ehliyetsiz yapılaşmalara yol açtığını,

- Mevcut yapı stoğunun denetimsiz kullanılmasının yanında izinsiz yapı ve kullanım değişiklikleri ile yetersiz altyapı uygulamalarının yaygın olduğunu,
- Toplumun korunma kültüründen yoksun olduğunu belirtmektedir.

1999 depremi sonrası ortaya konulmaya çalışılan iradenin toplum içerisinde yansımaları ve uygulama süreçleri hem hukuksal hem ekonomik hem yönetsel hem de fiziksel anlamda ciddi sorunlar taşımaktadır. Özellikle kentsel dönüşüm ve yapı denetim yaklaşımlarında yaşanan sorunlar bu süreç içerisinde bir çok defa dile getirilmiş ve tartışılmıştır. Sorunların neler olduğu, çözümlerin neler olabileceği ayrıntıları ile bir çok akademik çalışmaya da konu olan bu yaklaşımlarda yaşanan sorunların giderilmesi için kalıcı ve gerçekçi çözümler üretilmemiştir. Siyasi otoriteden başlaması gereken ve en üstten en alta doğru yetki ve sorumlulukların paylaşıldığı katılımcı bir sistem hayata geçirilememiştir. Oysa ki sorumluluk almamak aslında organize sorumsuzluğa dahil olmak anlamına gelmektedir. Bu da felaketlerin daha sık yaşanmasına, kayıpların daha büyük olmasına neden olmaktadır.

Bu süreç içerisinde bir çok defa farklı afet türlerine maruz kalan ülkede en son 2011 yılında yaşanan Van depremleri gelinen aşamayı da aslında gözler önüne sermektedir. 2012 yılında ise ortaya konan yeni kanunlar ile bu uzun süreç bir anlamda başka bir tartışmanın yörüngesine oturtulmuştur. Mevcut sorunların yanında yeni hukuksal ve yönetsel düzenlemeler ile bambaşka sorun alanlarının doğuşu müjdelenmiş (!) olmaktadır. Özellikle Afet-Dönüşüm Kanunu olarak bilinen "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun"un yürürlüğe girmesi, ayrıca mevcut Yapı Denetim Kanunu ve Sistemini bütünüyle değiştirecek olan yeni Yapı Denetim Kanunu gerçekten 17 Ağustos'tan günümüze kadar geçen süreçte tartışılan sorun alanlarını ve her şeyden önce afet risklerini azaltma hedefini ne ölçüde karşılayabilecektir?

Geride kalan 13 yılın kısa hikayesine baktığımızda her şey bir yana belki de en iyi deneyim kazanılan konu, kanun ve yönetmelik çıkartılarak sorunlara çözüm bulma yaklaşımının çok yetersiz ve sürdürülebilir olmadığına anlaşılması olmuştur. Asıl olan, kanun ve yönetmeliklerin özellikle yapıyı çevreyi üreten süreçleri (planlama – yer seçimi – tasarım – uygulama – denetim – kullanım sonrası performans değerlendirme gibi) bir bütün olarak değerlendirmesi gerektiği ve buna göre de afet risklerini bu bütün içinde değerlendirerek ona göre çözümler üretmesi gerektiğidir. Aynı şekilde, toplumun her kesiminin katılımı olmadan gerçekçi ve verimli sonuçlar elde etme şansı olmayacağıdır. Hem yapı üretim süreçlerini hem de denetim süreçlerini kontrol eden finansal sistemin de yozlaşmaya yüz tutması

öncelikle çözülmesi gereken bir sorun alanıdır. Yetkin profesyonellerin katıldığı bir fiziksel çevre üretim süreci ise 17 Ağustos'tan beri özlemle beklenen bir yaklaşım olmaya devam etmektedir. Etkin bir sigorta sistemi ve sorumluluk sigortası modeli ise henüz daha hayata geçirilememiştir. Ancak bu önemli deneyimlere rağmen asıl sorunların temelini inilemeden sürekli sorunu yeni bir kanun çıkararak çözme yaklaşımı başka sorunlar oluşturmaktan öteye gidememektedir. Bu anlamda da felaketten umuda doğru yapılan yolculuk her seferinde yeni hayal kırıklıkları yaratmakta ve umuttan felakete doğru ters yönde bir yola girilmesi riski ile karşı karşıya kalınmaktadır.

Bu hayal kırıklıklarının en son örneğini Samsun'un Canik ilçesinde (Temmuz 2012) yaşadığımız sel felaketinde ortaya çıkmıştır. Kentsel dönüşümü sadece deprem odaklı ve tek bakış açısından sürdürerek halen daha bütüncül planlama, arazi kullanımı ve risk değerlendirme yaklaşımlarını hesaba katmayan fiziksel çevre üretimi, başka bir doğa olayı ile tekrar felakete dönüşmektedir. Tüm bu yaşananlar ve 17 Ağustos süreci aslında bize önemli bir deneyim daha kazandırmıştır. Üretilen bütün siyasi ve fiziksel yaklaşımlar her zaman dönüşlüdür. Kısaca, geçmişte ortaya konulan davranışlar ve alınan kararlar gelecekte mutlaka olumlu ya da olumsuz sonuçlarını gösterecektir. Kentleri çok katlı betonarme apartman bloklarına adeta teslim eden kentsel dönüşüm yaklaşımı deprem tehlikesi ve korkusu üzerinden üretilmeye çalışılmaktadır. Bununla birlikte mevcut kentsel dönüşüm yaklaşımlarının gelecekte kentsel dokuya, doğal ve tarihi çevreye ve diğer doğal kaynaklara nasıl etkileri olacağı önemli soru işaretleri taşımaktadır. Bu süreç sonunda

doğanın tepkisi ile birlikte karşı karşıya kalınabilecek yeni tehlike türleri ve riskleri ile alınan kararların dönüşlü olduğu bir kez daha deneyimlenecektir endişesi son derece haklı bir endişedir. Küresel iklim değişikliği gibi bir fenomeni dahi dikkate almayan kentsel dönüşüm yaklaşımları şehir yerleşimlerinde son yıllarda daha sık ve şiddetli yaşamaya başladığımız aşırı yağışlar, kentsel seller, kuraklık ve sıcak hava dalgalarını önemli ölçüde arttıracak potansiyele sahiptir. Batı toplumlarında çok katlı betonarme toplu konut üretim modelleri uzun bir süre önce terk edilirken, ülkemizde yeni kentsel dönüşüm anlayışı olarak bu modellere şiddetle sarılınması da sorgulanması gerekli yaklaşımlardandır. Risk kültürüne sahip toplumlarda gelecek kurgusu üzerinden karşılaşılabilecek kriz ve afet durumlarına karşı hazırlıklı olmak için uzun vadeli plan ve programlara öncelik verilirken ve kentler özellikle küresel iklim değişikliğine adapte edilmeye çalışılırken bu deneyimlerden faydalanamıyor olunması ülkemiz açısından önemli bir kayıp olacaktır.

Dolayısıyla hem kentsel dönüşüm hem de yapı denetim sisteminde deprem korkusu odaklı ama daha çok arazi rantına dayanan yaklaşımlar bizlere aslında gelecekte karşılaşıcağımız ciddi başka afet tehlike ve risklerini de müjdelemektedir (!).

“Yeni Türkiye” İnşa Edilirken... Açık Cezaevinden Notlar... ya da “Suçlular” ve Güçlüler...

Ethem **Torunoğlu**

Kavurucu yaz sıcaklarının yaşandığı bu günlerde dünya ve memleket gündemi de bir yığın sıcak sorun ile yüz yüze...

Orta Doğu'nun yeniden inşa edilmesi, sıcak çatışma ve işgal, yani yeni bir bölgesel savaş pahasına emperyalizmin yeni pazar arayışları ve kukla rejimlerin kurulması son iki yıla damgasını vurdu. Değişik isimlerde anılan “devrimler”, adı bazen turuncu, bazen kadife bazen de “Arap” olan bu “devrimlerin” aslında ne olduğu ya da ne olmadığı ortada...

Artık, kimsenin Yugoslavya'yı, Libya'yı konuştuğu yok, zaten zorba Suud rejimleri gibi petro-dolar “devletlerin”

durumu ve buralardaki iktidarların demokrasi ile ilişkisi hiç konuşulmamıştı... İşte böyle geçen bir zamanda, Türkiye'nin bir keşif uçağı düşürülüyor, genç yaşta insanlarımız savaş oyunlarına kurban ediliyor.

Anayasa tartışmalarının, “özgürlükçü bir anayasa” ile sonuçlanmayacağını, artık sağır sultan bile duymuş olsa gerek, ülkedeki “yetmez ama evetçiler” duydular mı bilemeyiz! Ya da eli kanlı faşist katiller birer birer affedilip cezaevlerinden salınırken, yargının bir dizi paket ile ne hale geldiği de ortada... Vicdanların kanadığı ve sızladığı bugünlerde, hangi olaya ve hangi “gerçekliğe”

hayıflanacağımızı, isyan edeceğimizi bilemez bir duruma geldik...

Samsun'daki sel ve ardından yaşanan TOKİ faciası sonrası, yaşamı yitiren insanlar ve vicdanları sızlatan görüntüler yaşandı. Ama asıl vicdanları sızlatan, üç bakanın sel ve felaket bölgesinde yaptıkları basın toplantısı ve açıklamalarıydı. Nerde ise tüm suçlu, "Fransız balkon" konutlarına yerleşenlere hizmet eden apartman görevlileri idi... TOKİ konutlarının, yer seçimi konusunu tartışmaya açan meslek odaları ise malum "firçalarını" çok geçmeden Başbakan'dan yediler...

"eyyyyyyyyyyyyyy Mimarlar Odası..."

denilerek...

Ama bu Mimarlar Odası' da çok oluyor canım, fırçayı yiyen herkes ne yapıyorsa onu yapmalı bir çırpıda... Yani özür dileyip, el, etek öpmediği için (bakınız Osmanlı İmparatorluğu tarihi) hedef olmaya devam ediyor.

Son tahlilde, her şey ve her yapılan, AKP'nin dikensiz gül bahçesi yaratmayı hedeflediğini artık apaçık ortaya koymuş görünüyor.

4+4+4 ile dindar ve kindar yeni insan yaratma hedefi beraberinde düşünce ve ifade özgürlüğü başta olmak üzere, örgütlenme ve hükümete muhalefet etmeyi "terör" suçu olarak tarif etme ile birlikte yeni düzen artık tesis edilmiş durumda...

Kissadan hisse, herkes had bilecek ve "suçlular" ve güçlüler ayrılacak...

Memleketin başbakanı, her konuya ve her olaya vakıf olarak, bir gün kadın bedenine "dokunuyor", kürtaja karşı bir başbakan olduğunu söylüyor. Bakıyorsunuz başka bir gün trafik sorununa ve çılgın projelere değinerek, boğaz köprülerinde trafikte beklerken artık işeyebilecek olan vatandaşlara, işte gördünüz "3. Köprü" şart diyor. Gelin bize oy verin ve sonra da İstanbul'un kuzey ormanlarına işeyin diyor mealen...

Bu arada, kentsel yağmaya ve evlerinin yıkılmasına direnen insanlara, artık polis müdahale etmiyor! Yanlışlık falan yok ! Dizgi hatası da yok ! Evet artık direnenlere belediye zabıtası ve özel güvenlik müdahale ediyor. Bu sivil faşist törer ise tatildeki İstanbul Belediye Başkanı tarafından işe alınan adamlar tarafından yapılıyor. Karayolları Genel Müdürü'nün tavsiyesini dinleyerek, İstanbul'u terk eden ve tatile çıkan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, tatilde bile "icraatlarına" devam ederken, herhalde İ. Melih Gökçek bu "hizmet yarışında" geride kalamazdı...

A.O.Ç'deki yeni yağma çabaları başta olmak üzere, yıllardır ortada duran kendi ismi ile anılan metro çukurlarında ölüme sebep olmak dahil, bir garip başkentte saltanatını sürdürmeye devam ediyor... (du) Ah o yumurtalar olmasa!

Bu insanlar da çok nankör canım, o kadar hizmetin karşılığı bu kadar yumurta olur mu hiç?

"Sol Meydanı'ndaki sloganlar, bazıları için "hayaletin" geri dönüşü, bizler için direniş ve umudun sesi olarak algılanıyordu."

Aaaa bu arada, David Harvey geldi bizim buralara... Tabii ki Madonna ve Duran Duran kadar ses getirmede gelişli! Ama söyledikleri, o büyük konserlerin yapıldığı mekanı ve benzer alanları çok yakından ilgilendiriyordu. "AKP Arena" pardon "GS TT Arena" stadyumunu dolduran binler bunlardan ne kadar haberdar onu bilemiyoruz. Bildiğimiz şu ki; haberdar olduklarında hiçbir şey eskisi ve bugünkü gibi olmayacaktır.

İngiliz Marksist düşünür, akademinin muteber isimlerinden David Harvey, bir dizi konferans için Türkiye gelmişti haziran ayı içinde. Radikal gazetesinden Pınar Ögünç "**Kentleri ve kentsel mücadeleyi ekonomik krizlerin çekirdeğinde ve politik mücadelenin odağında gören**" Harvey ile bir söyleşi yayımladı. Harvey söyleşide İspanya'nın bugünkü krizindeki dinamiklerin Türkiye'de de var olduğuna dikkat çekerken, "... inşaat sektöründeki hızdan, mesela üçüncü köprü ve yeni yol planlarından haberdar oldukça aklıma ister istemez İspanya'nın beş yıl önceki hali geliyor. Türkiye'nin sonu İspanya gibi olacak demiyorum. Ama kuşkucu davranmamanın tehlikeleri var. Ekonomi bu kadar büyük ölçekli kamu yatırımlarıyla işler hale getirildiğinde, bunun bedelini kim ödeyecek? Verimliliğe nasıl bir katkı sağlayacak?" sözleri ile aslında kapitalizmin krizinin bu yeni döneminde "kentsel krize" dönüştüğünün de işaretlerini ortaya koyuyordu.

Bu yaklaşımı bir kenara not ettiğimizde, kentsel hak mücadelelerinin önemi ortaya çıkıyor ve buralardaki AKP ve sermaye projeleri de deşifre oluyor.

Bu kadar çok karmaşanın arasında, Yunanistan seçimleri liberal yıkım politikalarına direnen Yunan Halkı yanında,

tüm emekçiler ve yoksulların için umuttu... Syriza ve mücadelesi bir kıvılcım olarak Avrupa karanlığına ışık oldu. Sonrasında, İspanya'da 30 gün değişik maden ocaklarından ve kentlerden yürüyerek başkent Madrid'e ulaşan maden işçilerinin Sol Meydanı'ndaki sloganlar, bazıları için "hayaletin" geri dönüşü, bizler için ise direniş ve umudun sesi olarak algılanıyordu. Egemenler 150 bin kişilik bu koroyu ve umudun sesini plastik mermilerle susturmak isterken, Madrid sokakları "Si, nos podemos!" (Evet yapabiliriz!) sloganları ile inliyordu

THY çalışanlarının grev yasağına karşı direnişleri, işlerinden olmaları, sendikal dayanışma ve iş bırakmalar, TOGO

Etkin Bir "Savaş Makinesi": Kentsel Dönüşüm¹

Seçil **Binboğa**

Odtü Mimarlık
Bölümü Yüksek Lisans
Öğrencisi

Berrak **Erdal**

Odtü Mimarlık
Bölümü Yüksek Lisans
Öğrencisi

80'li yılların sonunda Gilles Deleuze ve Felix Guattari, kapitalizme karşı yeni bir mücadele alanı ve örgütlenme biçimi olarak "Göçebibilim" den söz etti.² "Çöl" ya da "buzullar" göçebenin mücadele alanını tarifleyen benzersiz örneklerdir.³ Fakat kapitalizmin, mekânı ve şeyleri kendi dilinde ölçülebilir örüntüler haline getirmesi ve bu bağlamda yakaladığı küresel başarı göz ardı edilemezdi ve çöller ya da buzullar da bu başarıdan nasibini aldı. Yeryüzünde artık gidilmedik-görülmedik-hesaplanmadık ve dönüştürülmedik tek bir toprak-su parçası kalmamıştı. Bugün, kentsel dönüşümden söz etmeden önce, daha köklü bir küresel dönüşümden söz etme gerekliliği duymamız bu sebeptendir.

Deleuze ve Guattari'ye göre kentleşme, göçebe-bedenin karşı durduğu yeni bir örgütlenme ve inşa sürecine işaret ediyor gibi görünse de, mekânla birlikte dönüşen zaman, yeni bir göçebe bedeni mümkün kılmaktadır: "kentli-göçebe".⁴ Daha doğru ifade etmek gerekirse; göçebe-beden, her ortamda kendisini yeniden var edebilecek bir mücadele potansiyeline sahiptir. Kent mekânı da, 19.yy Modern kentinin endüstriyel topografyasını keşfinden bu yana, kentli için zorlu bir mücadele alanı olmuştur. Kentli-göçebe, kapitalizmin değişken ivmesine bağlı bir hızla dönüşen bu topografyada yer tutmak ve yaşamını sürdürebilmek adına dönüşmek zorundadır.

işçilerinin mücadelesi, KESK'in sudan sebeplerle basılması ve genel başkanın göz altına alınması "yeni Türkiye'de" bizleri zor zamanların beklediğini işaret ediyor.

Bu zor zamanlarda ise her dönem olduğu gibi umut ve umutlarımız isyanda, isyan ise yürekte ve sokakta...

Evet gerçekten yapabiliriz!

Göçebibilim'e göre, göçebe-beden, "pürüzsüz" mekânların sahibi ve onunla birlikte dönüşen özneyi temsil etmektedir.⁵ Pürüzsüz mekân, egemen ideolojinin dönüştürücü engellerinden arınmış, ideal bir mücadele alanını tarifler. Fakat sürtünme kuvvetinin yok sayıldığı böylesi ideal/sürekli bir mekân, hele de 21.yy neoliberal koşullarında mümkün değildir. Bir diğer taraftan, bu koşullara rağmen pürüzsüz noktalar ve bu noktaları birbirine bağlayan yollar icat etmek; bir tür kentsel mücadele haritası çıkarmak mümkündür. Bu haritanın düğüm noktalarında dönüşüm alanlarının yer alması ise kaçınılmazdır. Denilebilir ki; Tarlabaşı ya da Kaleiçi, kent merkezinde, göçebenin egemen olduğu pürüzsüz mekân temsilidir; ta ki devlet bu mekânı "pürtüklü" hale getirmek, kendine ait kılmak ya da "soylulaştırmak" adına dönüştürmeye başlayana dek. Bu noktada vurgulamak gerekir ki; mekân ve mekânla bütünleşmiş bedenin dönüşümü birbirinden ayrı ele alınamaz. Bu tür örneklerde, egemenin rant kaygısını besleyen ve sistemi işler kılan, dönüştürülen toprağın kendisi olsa da; asıl hedef, göçebe-bedenin sahip olduğu direnme potansiyelinin parçalanmasıdır.

Fotoğraf: Seçil Binboğa

Daha farklı bir ölçekte yorumlamak gerekirse; İstiklâl Caddesi'nde her gün akıp giden ve zaman zaman bir araya gelip sesini yükselten binlerce beden de göçebedir. Bu nedenledir ki devlet, "Taksim Meydan Düzenlemesi" adı altında önerilen kentsel dönüşüm aracılığıyla göçebelğe son vermek ister; bu hamlenin ismi "yayalaştırma" olarak açıklanır. "Yaya", kimliği belirlenmiş; tekilliği ve çeşitliliği yok edilmiş bir tür çoğunluğa verilen addır. Kentli-göçebe, göç haritası çıkarıldığı ve konup-göçme zamanları devlet takvimine kaydedildiği ölçüde göçmeye izinlidir. Burada, kontrol edemediği kayganlığı yok etme arzusuyla yanıp tutuşan bir anlayış söz konusudur. Egemenin bu tutkusunu çağımıza özgü olmamakla birlikte; neo-liberal politikalar, baskın kontrol mekânizmasının işleyişini daha etkin kılmıştır. Göçebe-beden hadım edilirken; onun bedeniyle özdeş "savaş-makinesi" de ele geçirilir. Kayganlık, esneklik, akışkanlık, hız, hareket ve şiddet gibi göçebe-savaş teknikleri ve göçebe-diline el konulur.

"...mekan ve mekanla bütünleşmiş bedenin dönüşümü birbirinden ayrı ele alınamaz."

Althusser'in dillendirdiği biçimiyle devletin ideolojik aygıtlarından farklı bir biçimde, "savaş makinesi", savaşmaya ya da baskılamaya değil; egemen olanın zulmüne karşı direnen bedenin ta kendisine denk düşer. Göçebe-beden, savaş makinesinin kendisidir ve egemen olanın yarattığı "pürtüklü" mekânda, kendi "pürüzsüz" mekânını açabilmek adına stratejiler geliştirir. Fakat, kentsel dönüşüm tam da bu noktada bir tür karşı hamle olarak işler ve göçebe-bedeni kendi "yüce" varlığına tabii kılar. Deleuze ve Guattari, savaş makinesinin değişen doğasını da böylece açıklar. Artık savaş makinesi, ezileninin direniş stratejisi olarak değil; ezenin yıkım aracı olarak işlemeye başlar. Kentsel dönüşüm, bu anlamda bir tür savaş makinesi olarak ele alınabilir. Bu savaşın silahları kimi zaman TOKİ'nin can alan konutları, kimi zaman altı minareli bir cami, kimi zaman da yıkılan Berlin Duvarı'nın ardında yükselen endüstri harikası yapılar olarak karşımıza çıkar.⁶

Fotoğraf: Seçil Binboğa

Berlin Potsdamer Meydanı, savaş makinesinin devlet denetiminde dönüşümünü ve ona bağlı dönüşen kent mekânını gözler önüne seren oldukça çarpıcı bir örnektir. Potsdamer Meydanı'ndaki köklü değişim; 2. Dünya Savaşı öncesi, sonrası, duvarın yıkılması ve 80'ler sonundaki kentsel politikaları takip eden ideolojik bir eylemdir. Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla, Potsdamer Meydanı, savaş öncesi sahip olduğu kentsel merkez niteliğini yeniden elde etmiştir. Bu noktada, özel teşebbüs yatırımları ile başlayan mimari bir kalkınma söz konusudur. Kentsel belleğin korunması yönündeki birçok planlama ve mimarlık yaklaşımına karşın Berlin Senatosu, meydanın geçirdiği kentsel süreçten çok, "19. yy. kentini yeniden inşa etme" fikrini benimseyerek; yeni bir ekonomi merkezi yaratmayı öngörmüştür.⁷ Meydan çevresindeki alanlar, meydanı yeniden canlandırmak amacıyla büyük şirketlere pazarlanmış ve birçok kullanımın bir arada olduğu mimari programlarla yeniden inşa edilmiştir.

Potsdamer Meydanı'ndaki kentsel dönüşümün açıkça gösterdiği durum, mimarinin sermayeye hizmet eden ideolojik bir aygıtla dönüştüğüdür. Meydandaki en büyük yapılardan biri olan Sony Center, sinema, müzeler, ofisler, oteller, ticari merkezler, kafeler ve Legoland gibi birçok ünlü markaya ev sahipliği yapan yarı-kamusal bir mekândır. Kapitalizmin sürekli yıkmaya/yapma sürecinin hakkını veren yapı, kent belleğini soylulaştıran ideolojik bir kentsel dönüşüm nesnesidir. Burada yaratılan görkemli imaj, Berlin'in savaş öncesi endüstriyel gücünü tekrar kanıtlamak üzere yola çıkar ve içinde savaş-soykırım-sınıf mücadeleleri barındıran bir dönemin üstünü örter. Meydan etrafındaki diğer birçok mimari yapının da esinlendiği bu görkemle, yeni bir bellek yaratımı söz konusudur ve sonuç, kamusalılığı kuşkulu bir dönüşüme işaret eder. Kent belleği üzerine inşa edilmiş yeni kent merkezinde, üstü örtülü döneme dair izlerin naif bir sunumuna rastlamak da mümkündür. Berlin Duvarı'nın

küçük bir parçası “turistik” amaçlarla, bir tür sergi nesnesi haline getirilmiş; geçmişin savaş anıları neoliberal pazarlama stratejilerinin kurbanı olmuş; göçebe-beden/ devlet mücadelesi iç içe geçmiştir. Diğer bir deyişle, kent belleği ve Duvar’ın temsil ettiği tüm güçlü ikilikler, ideolojik alt metninden koparılmıştır. Anlam yerini sembollere bırakmış; doğu-batı, göçebe-devlet, geçmiş-gelecek gibi tüm çatışmalı gerilimler kentsel dönüşüm makinesiyle üretilmiş yeni bir dilde uzlaştırılmıştır. Tarihsel süreç içerisinde kent mekânı, değişen egemen güçlerin ve devlet ideolojilerinin yaptırımına maruz kalsa da; kapitalist bir örgütlenmenin kendisini yeniden farklı mimari imajlarla üretmiş olması kaygı vericidir.

Potsdamer örneği, içinde sıcak/soğuk her türlü savaşı barındıran bir savaş makinesinin kenti nasıl kurguladığının açık seçik bir örneğidir. Tabi ki Türkiye’de karşımıza çıkan manzara burada olduğundan çok farklıdır. Ne kapitalizmin sürekliliğini ifşa eden benzer bir tarihsel süreç; ne de bu süreci yansıtan benzer kentsel üretim pratikleri ve mimari yapılanmalar söz konusudur. Bu topraklarda yaşanan dönüşüm, bambaşka savaş makineleri ve bambaşka mücadele biçimleri doğurmuştur. Çatışma ve gerilimin, Cumhuriyet Dönemi Modernizasyon hareketleriyle başlayan kentleşme sürecinden bu yana var olduğu bu topraklarda, kentsel dönüşümün bir tür savaş makinesine evrilmesi de kaçınılmazdır. Deleuze ve Guattari’nin tariflediği biçimiyle savaş makinesi, egemen sınıfın her türlü dayatmasına karşı bir silah değil; bir tür eyleme/ yaşama halidir. Bu hali devlet tarafından ıslahı ve yıkıcı bir güce dönüştürülmesi söz konusudur. Kentli-göçebenin direnişin gücünü kendi lehine çeviren devlet, daha da güçlenerek ve “pürüzsüz” mekândaki yolculuğun her bir öznesini kendi “pürüzlü” bedeninde eritir. Bu amaçla kullandığı kentsel dönüşüm makinesiyle ıslah ettiği ya da edemediği dereler/yamaçlar; bu yolda direnişini kırmak/gücünü emmek adına aldığı göçebe-canlar devlet aygıtının sayısal veriler hanesinde yerini alır. Kentsel dönüşüm sürecinde insanlar ya da doğa sayısal veriler ve dönüştürücü yasalar kapsamında anlamlı ve kıymetlidir.

Etkin bir savaş makinesi olarak kentsel dönüşüm, küresel ve yerel bağlamda mücadelesini sürdürmektedir. Dönüşüm, farklı niyet ve gerekçelerle, “yenileme, yeniden geliştirme, temizleme, sağlıklaştırma, iyileştirme, canlandırma, koruma, kentsel arkeoloji, sanayi arkeolojisi, doldurma, bezeme, kişilik kazandırma, kişileştirme, yeniden inşa etme, yeniden kentleştirme, sağlamaştırma ya da yeniden yerleştirme” gibi isimlerle anılabilir.⁸ Zaman-mekân sonsuz dönüşümü çerçevesinde kentlerin dönüşmemesi gibi bir seçenek yoktur. Bu bağlamda kentli beden, dönüştürücü kuvveti kendinde toplayamadığı sürece çatışma içinde olacağı diğer kuvvetlerle olan ilişkisi ve dönüşümü asıl meseledir. Başlangıcı ve sonu belirsiz bir dönüşüm sürecinde, kentli beden için sürekli bir göç hali söz konusudur. Bu nedendir ki Deleuze ve

Guattari, kapitalizm karşısında yer alacak mücadeleyi bu bedenin sonsuz göç yolculuğunda arar. Savaş makinesi, devlet elinde bir tür can alıcı silaha dönüşse de; onun mucidi göçebe bedendir ve onu yeniden üretecek olan bilgi bu bedende gizlidir. Bu bedense, mücadele azmini, kapitalizmin modern devletinin hantal bedeninde var olmayan bir kudretten, sabitlenmekten kaçabilen ve her daim harekete/eyleme açık yolculuğundan; pürüzsüz mekânı yaratabilme yeteneğinden alır.

DİPNOTLAR

- 1.) Bu yazı, ODTÜ Mimarlık Bölümü 2012 Bahar Dönemi’nde, Prof. Dr. Güven Arif Sargın tarafından yürütülen Arch512 Advanced Studies On Urban Architecture adlı ders kapsamında yapılan A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia okumaları/tartışmalarından esinlenerek yazılmıştır.
- 2.) Gilles Deleuze; Felix Guattari. A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia. Trans. Brian Massumi, London: University of Minnesota Press. 2005.
- 3.) Age.
- 4.) Age, s.482.5
- 5.) Deleuze ve Guattari, göçebebilim tartışmasını, kitabın 12-13 ve 14. kısımlarında sırasıyla “Göçebebilim Üzerine Tezler: Savaş Makinesi”, “Kapma Aygıtları”, “Pürüzsüz ve Pürtüklü Mekan” başlıkları altında yürütür. Öncelikle, göçebe-bedenin direnme potansiyeli ve savaş makinesinin işlerliği anlatılır. Ardından, devlet savaş makinesini ele geçirdiğinde, onu neye dönüştürdüğü vurgulanır. Artık savaş makinesi, göçebeyi özgür kılan arzu/üretim/meکان açma niteliğini yitirmiş; devlet kontrolünde bir tür savunma/yıkım aracına dönüşmüştür. Nesnesi savaş olmayan savaş makinesi artık, nesnesi savaş olan ordu tarafından kullanılır. Devlet yerleşik olana ve mekanı kapan-kapatandönüştürüne karşılık gelirken; göçebe-beden aynı mekanda yüzen-gezen ve yine onu dönüştürüne karşılık gelir. Pürüzsüz mekân göçebeninkidir, çünkü onu pürtüklü hale getiren yasalar ve egemen iktidar biçiminin dönüşüm siyasasıdır. Bkz. Age, s.351-501.
- 6.) Bu bağlamda, dünyadaki duruma bir göz gezdirmek gerekirse, özellikle II. Dünya Savaşı sonrası Kıta Avrupa’sında ve Amerika ile Uzakdoğu’da bir çok kentsel dönüşüm örneğine rastlamak mümkün: Almanya Ruhr Endüstri Bölgesi Kentsel Dönüşümü, İngiltere Docklands Liman Bölgesi Kentsel Dönüşümü, İngiltere Trafalgar Meydanı Dönüşümü, Japonya Hiroşima-Danbara Kentinin Yeniden İnşası, Brezilya Rio Gecekondu Sağlıklaştırma Projesi, İngiltere Elephant&Castle Kentsel Dönüşüm Projesi, Fransa La Defense Kentsel Dönüşüm Projesi, Çin Guangzhou Pearl Nehri Kentsel Dönüşüm Projesi bunlardan yalnızca birkaçı. Projelere dair detaylı bilgi için bkz. http://www.hkmo.org.tr/resimler/ekler/0e6be4ce76ccfa7_ek.pdf
- 7.) Selcen Tuncer, “Metropolitan Kent Merkezlerinde Kent İçi Projeleri Gelişim Süreçleri ve Mimari Dönüşüm: Birleşme Sonrası Berlin Örneği”, Dosya 01: Kentsel Dönüşüm Tartışmaları-1, Editör: Nazlı Ayşe Gümüş, Ankara, 2006, s. 76.8.
- 8.) Baykan Günay’ın Mimarlar Derneği 1927’de düzenlenen “Kentsel Dönüşüm Süreçleri” isimli söyleşide yaptığı dönüşüm türleri sınıflandırmasından faydalanılmıştır. Bkz. Lale Özgenel, ed., Kentsel Dönüşüm Süreçleri. Ankara: Matsa Basımevi, 2010. s.60.

Başkentte Metro İnşaatında Göçük: Sorumlu Kim ya da Bir Sorumlu Var mı?

Görkem Demirok

Akıbetine pek de vakıf olmadığımız, hatta birçok Ankaralı için artık unutulma noktasına gelmiş metro inşaatı Ankara'da ulaşım sorunu gündend güne büyüdükçe akıllara daha da sık gelir olmuştu ki atıl durumdaki inşaat bu sefer acı bir olay yüzünden ülke gündemine geldi. 22 Haziran Perşembe günü işe gitmekte olan Kadir Sevim, Eskişehir Yolu'ndaki metro inşaatında oluşan göçüğe düşerek hayatını kaybetti. Metro inşaatının bitirilememesinin, başkent'in ulaşım sorununun bu kadar büyümesinde en önemli faktörlerden biri olmasının yanında bir de yaşam hakkı ihlaline sebep olması Ankara'nın ulaşım sorunu bağlamında bugüne kadar çokça tartışılan metro inşaatının yarattığı güvenlik sorununun da tartışılması ihtiyacını gündeme getirdi.

Olayın hemen ardından gözler doğal olarak 1994 yılından beri büyükşehir belediye başkanlığını sürdüren ve çok kısa bir süre önce metro inşaatını Ulaştırma Bakanlığı'na devreden Melih Gökçek'e çevrildi. Gökçek'in sosyal paylaşım sitesi Twitter'dan yaptığı açıklama ise yine şaşırtmadı:

"Twitlere baktığımda iki gün önce Genel Kurmay'ın önündeki çökme dolayısıyla hayatını kaybeden vatandaşımız dolayısıyla olayı bilmeyen bir kısım müzmin muhalifin ipe sapa gelmez suçlamalarını gördüm. Öncelikle şunu söylemeliyim, Allah vefat eden kardeşimize rahmet eylesin. Mekânını cennet eylesin. Ailesine ve yakınlarına sabır versin. Olaya gelince, olaya savcılık el koydu. Bu konuda yorum yapmak, savcının soruşturmasını etkilemek anlamına geleceğinden yasak. Bu nedenle, gerekçesi bizim için bilinen kaza nedeni hakkında yorum yapmadık. Bazı kendini bilmezler sırf muhalefet olsun diyerek bizi suçlamışlar. Metro yapımının Ulaştırma Bakanlığı'na devredildiğini bilmeyen bir tek deve kuşları kaldı. Bizim yapmadığımız yerden biz nasıl sorumlu oluyoruz anlamak mümkün değil. Bu iddiada bulunanların bir zeka testinden geçmeleri şart. Kaldı ki olan olayda ihmal var mı yok mu, bu bilirkişi incelemesi neticesinde ortaya çıkacak. Benim bu kişilere tavsiyem siyasetlerini ölen kişiler üzerinden yapmasınlar. Bir kişinin ölümüne neredeyse sevinecekler, sırf siyaset yapılsın diye. Bu konuda savcılığın raporunu bekleyeceğiz. Rapor çıkmadan başka yorum yapmayacağım."

Gökçek'in açıklamasında başvurduğu ibretlik demagoji incelenmeyi hak ediyor. Gökçek kendisinden açıklama

bekleyenlerin ve can kaybının hesabını soranların zeka testinden geçirilmesini öneriyor. Gerekçesi de metro inşaatının Ulaştırma Bakanlığı'na devredilmiş olması. Bu nedenle sorumluluğunun ortadan kalktığını iddia ediyor. Ancak biz bu iddiada herhangi bir doğruluk payı olduğunu söyleyemeyeceğiz. Zira 2002 yılında başlamış fakat 10 yıldır bitmeyen ve atıl durumda olan, Ulaştırma Bakanlığı'na devri 1 yıl önce, Nisan 2011'de gerçekleşmiş bir metro inşaatından bahsediyoruz. Burada biraz matematik zekası gerektiği aşikar olmakla birlikte 10'dan 1'i çıkarmak öyle çok da gelişkin bir "zeka" gerektirmiyor. Kaderine terk edilmiş inşaatın 9 yılı Gökçek'in sorumluluğundadır. 10 yıldır atıl durumda bulunan bir inşaatın sağlıklı kalması mümkün değildir. Üstelik herhangi bir ıslah çalışması yapılmamış olan ve sularının yağmur suları için yapılmış kanalizasyona aktığı Dikmen Deresi de göçüğün meydana geldiği güzergahtan geçmektedir. Melih Gökçek'in bütün bunlardan bihaber olduğunu düşünmek ise "zekasını" hafife almak olur, bunu yapmayacağız. Gökçek'in olaya ilişkin twitter'dan yaptığı bu açıklama dışında herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınmasının nedenini sorgulayacağız: Bir suçluluk duygusu mu? Bilemiyoruz.

Gökçek açıklamasında diğer iktidar mensuplarının da sıkça yaptığı gibi doğrudan sorumluluklarının bulunduğu can kayıplarının hesabını soran kesimlere "olayın üzerinden

Fotoğraf: Zeynep Yıldız

"...Mimarlar Odası kentli haklarının ve en birincil kentli hakkı olan yaşama hakkının savunusunu yapmaya devam edecek..."

siyaset yapma" suçlaması yöneltiyor. Bu argüman, Uludere'den tutun da 2004 yılında 41 can kaybının yaşandığı hızlı tren kazasına ve daha çok yeni Samsun'da meydana gelen, 12 yurttaşın hayatını kaybettiği sel felaketine kadar adeta AKP'nin siyaset akademisinde okutuluyormuşçasına kullanılıyor. Bu demagoji şu anlama geliyor: 9 yıl boyunca metro inşaatını kurum olarak üstlenmiş olan Ankara Büyükşehir Belediyesi ve onun başkanı metro inşaatının yıllar boyunca kaderine terk edilip çökmesinden sorumlu değil; fakat bundan sonra bu ve benzer olaylarda ihmallerden kaynaklı "kazaların" yaşanmaması için olayın hesabını soranlar "can kaybı üzerinden siyaset yaparak" çok büyük bir dalalet içindeler. Artık kabak tadı veren bu argümandan yine anlıyoruz ki Türkiye'nin herhangi bir yerinde herhangi bir zamanda yaşanan hiçbir olumsuzluktan, faciadan, can veya mal kaybından AKP'ye mensup kimseler sorumlu olamazlar. Eğer bunun tersini iddia ederseniz fırsatçı bir biçimde olayı kullanıp siyasi hesaplar peşine düşerek vicdansızlığınızı sergilemiş olursunuz. Bu gibi durumlarda asla ve asla sorumluluk kabul etmeyen iktidar partisi mensupları için en tutarlı davranış pratikte reddettikleri sorumlulukları kağıt üzerinde de kabul etmemeleri ve kendi sorumluluk tanımlarını yeniden tanımlamaları olacaktır. Yapılacak "devlet artık vatandaşının yaşam hakkını garanti altına almak zorunda değildir" türünden bir açıklamayla yurttaşların en azından kendi önlemlerini almalarını sağlanacak, insanların kaldırımında daha temkinli yürümesiyle olası can kayıplarının az da olsa önüne geçilecektir.

Karşı karşıya kaldığımız siyaset yapma suçlamasıyla devam edelim. Peki "siyasi önyargılarımızı" bir kenara bırakıp Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği yapmaya, metro inşaatına katkı koymaya niyet ettiğimizde neyle karşılaşacağız? 2003 yılında Mimarlar Odası Ankara Şubesi metro inşaatına katkı koymak için Büyükşehir Belediyesi'ne gönderdiği yazıya Melih Gökçek Mimarlar Odası'nı problem çıkaran bir yapı olarak nitelendirerek, Büyükşehir Belediyesi'nin Mimarlar Odası'nın katkılarına ihtiyacı olmadığı şeklinde bir cevap vermişti. Ayrıca Mimarlar Odası'nın "eğitilmeye" ihtiyacı olduğunu ima ederek arzu edildiği takdirde teknik

elemanlarının herhangi bir konuda bizi eğitebileceğini de ekliyor. Mimarlar Odası öğrenmenin hiç bitmeyen sonsuz bir süreç olduğunu düşünen bir anlayışa sahiptir. Ancak, bu cevaptan da anlaşılabilceği üzere meselelere "siyasi yaklaşan" Mimarlar Odası'ndan çok Melih Gökçek'tir. Mimarlar Odası'nın koymak istediği katkıyı reddetmesinin başka bir açıklaması yoktur.

Bütün bunları siyaset yapmanın kötü bir şey olduğunu düşündüğümüz için söylemiyoruz, tam tersine yaşanan kayıpların hesabını sormak adına en fazla sorumluluğu taşıyan kurumlardan biri siyaset kurumudur. Ancak madem ki Melih Gökçek bu ve bu olaya benzer konu başlıklarında "siyaset yapılmasını" doğru bulmuyor, ve madem ki 1 yıl önce metro inşaatını Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na devrettiği için kendi sorumluluğunun ortadan kalktığını düşünüyor, o zaman kendisi için tutarlı olan bütün siyasi önceliklerini ve çıkarlarını bir kenara bırakıp aynı partiye mensup olduğu bakandan bu olayın hesabını sorabilmektir. Ancak böyle bir tutarlılık Melih Gökçek için fazla, bunu beklemiyoruz. Zaten Gökçek'in topu attığı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım da Gökçek'ten çok da farklı bir zihniyete sahip olmadığını olay hakkında yaptığı açıklamayla göstermiş oldu. Hemen aktaralım:

"Yeraltında çalışıyoruz, Ankara'nın altında elektrik devreleri, kanalizasyon devreleri, her türlü şebekeler mevcut. Tedbirler alınmakla beraber zor bir iştir. Buna benzer olaylar yine de beklenebilir. Dünyada da böyledir, normaldir. Şimdiden hemen sonucu nedir, sorumlusu kimdir, araştırma inceleme yapmadan hüküm vermek haksızlık olur."

Bakanın, Gökçek ile aynı zihniyetin ürünü olan açıklaması yoruma pek yer bırakmıyor. Aynı zihniyet bu sefer de bize diyor ki: Yerin altı bildiğiniz gibi değil, can kaybı normal. Yani eğer bir gün kaldırımında yürürken oluşan göçüğe düşüp hayatımızı kaybedersek, bunun normal bir durum olduğunu, Dünya'nın her yerinde böyle olduğunu anlıyoruz. İbretlik bir normalleştirme çabasıyla karşı karşıyayız.

Fakat bu çaba o kadar da kolay sonuç vermeyecek. Bütün suçlamalara rağmen Mimarlar Odası kentli haklarının ve en birincil kentli hakkı olan yaşama hakkının savunusunu yapmaya devam edecek, bu türden normalleştirme çabalarına prim vermeyecektir. Mimarlar Odası Ankara Şubesi Melih Gökçek'e ve benzerlerine alışmayacak, başka süreçlerde olduğu gibi toplumsal sorumluluğunu yerine getirecektir. Türkiye'nin başkentinde insan hayatının bu kadar ucuz olmasını kabul etmiyor, halkımıza sorumluların hesap vermesi için elimizden geleni ardımıza koymayacağımızın sözünü veriyoruz.

Kent Ekranları: Televizyon Kutularının İçinde Dolaşım¹

Y. Mimar Esra **Aydoğan Moza**

Anadolu Üniversitesi Mimarlık Bölümü Doktora Öğrencisi
esraaydogan@gmail.com

Giriş

Gelişen dijital teknoloji ve yeni medya araçlarıyla büyüyen kültür, dijital teknolojilerin eklendiği yeni bir kentsel iletişim alanı tariflemektedir. Durak ve toplu taşıma araçlarına yerleştirilen bilgilendirme ekranları ile meydan, park ve kentin önemli kesişim noktalarına yerleştirilen LCD plazma ekranlar ile LED reklam panoları kentsel iletişimde yaygın olarak kullanılan teknolojik araçlardır. Dev ekran LED görüntülerin şehir merkezinde kullanılmaya başlamasıyla beraber şehir peyzajında belirgin değişiklikler oluşmaktadır (McQuire, 2008). Ekranların özellikle bina cephelerine asılmasıyla kentsel mekânda bir "medya tabakası" oluşmuştur (Allen, 2009). Bir cephe büyüklüğünde olabilen bu ekranlar ile bina cephesi "kent ekran"larına dönüşürken (Struppek, 2006), reklam sektörünün de etkili araçları olmaktadır. Özellikle Times Square ve Las Vegas'ta yer alan geleneksel boyama ve neon aydınlatma tekniğiyle oluşturulan reklam panolarının yerini hızla LED teknolojisi dijital ekranlar almıştır ki bu ekranlar kentsel mekânda bağımsız elemanlar olarak yerlerini almışlardır. Giderek daha büyük, daha parlak ve daha baskıcı olan bu sistemlerin, kentsel mekânda daha yaygın kullanılmaya başlamasıyla insan algısında ve mimari iletişimde farklılıklar oluşmuştur. Büyük ve baskın ekranlar bir yandan, binaları gölgeleyerek kendilerini ön plana çıkarırken diğer yandan insanlarda farklı ölçeklerden iletişim kurmaktadır: yaya ölçeği, araç ölçeği ve otoyoldan görünme gibi. Kentsel mekânın mimariden çok hızla medya araçlarıyla baskın hale gelmesi Dünya'da ve Avrupa'da bazı önlemlerin alınmasına neden olurken bu yazıda Türkiye'de henüz başlangıç niteliğinde bulunan bu yaygınlaşmanın oluşturacağı reklam mimarlığı araştırılmaktadır. Dijital ekranlar yaya, araç ve şehirlerarası yollarda algılanacak şekilde yerleştirilmektedir. Yazıda öncelikli olarak ekranlar yaya ölçeğinde izlenecektir: yaya salt bir tüketici değil kullanıcı bir bireydir. Daha sonra mimari uyum ve kentsel kalite açısından ele alınacaktır.

1.) Bu çalışma yazarın From "Advertising Architecture" to "Media Façade": Communication through Digital Display Skin (Doç.Dr.Aydan Balamir danışmanlığında, ODTÜ, Şubat 2009) başlıklı basılmamış yüksek lisans tezi ve Yard. Doç. Dr. Mehmet Inceoğlu danışmanlığında, 2011-2012 güz döneminde Anadolu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Doktora Programı, Kentsel Mekan Tasarımında Kalite Göstergeleri Doktora dersi kapsamında yapılmıştır.

Resim 1. Las Vegas'taki Simgelerin Gündüz ve Gece Görüntüsü ve Times Square (http://www.earlyvegas.com/early_vegas/ [18 Aralık 2008.])

Araştırma, yeni ve etkili bu propaganda aracının Türkiye'de bilinçsiz yayılımına karşı önerilerle sonlandırılacaktır.

Kent Ekranları

"[...] Kentsel alanlar binaların ve ileri teknoloji billboardların üzerindeki reklamlarla aydınlatılıyor ve gökyüzünde seyirciyi yeni yüksekliklere çıkarıyor (veya derinliklere, nasıl baktığınızı bağlı)." (Best&Kellner)

Büyük kelimelerin, renkli resimlerin ve neon ışıkların içerdigi televizyon tarzı sistemler kentsel mekânda hızla yayılarak yeni görsel bir kültür oluştururlar. Sosyal hayattaki her şey "işaret" ve "imaj" a dönüşür. İşaret ve imaj kaynaklı bu iletişim ile medya mimarlıkta global ve karşılıklı etkilerin olduğu yeni bir yaklaşım yaratır. İşaret sistemi binayı geri planda bırakarak giderek büyüyen ve parlaklaşan görsel iletişim sistemlerine dönüşür. Genellikle bu sistemler reklam panoları üzerine entegre edilerek tek başına durabilen veya binanın cephesini ayrı bir eleman olarak kaplayan araçlardır. Binalar şirket kimliklerini sergileyen bu sistemlerin ilk ve en etkili taşıyıcılarıdır. Bu bağlamda, cephe kentsel mekândaki etkili iletişim rolü sayesinde, medya şirketlerinin büyük bilgilendirme ekranı olarak keşfettikleri bir araçtır.

Resim 2. Dundas Meydanı ve Tower Power Gece Görünüşü
1: <http://theshortsreport.blogspot.com/2011/05/wsff-beats-shortfilm-drum-in-torontos.html>
[14 Aralık 2011], 2: Rao, "Tower Power."

Resim 3. Medya Duvarlarının Sanat, Eğlence ve Reklam Kullanımı (Victory Park, Dallas)
1: <http://www.signweb.com/index.php/channel/99/id/2173>,
2: <http://blog.amctv.com/shootout/338-LittleDorothy.jpg>,
3: <http://www.daylife.com/photo/09EN1DHeYH97s> [21 Aralık 2008.]

Gerçekte cepheyi iletişim aracı olarak kullanmak yeni bir yaklaşım değildir. Gotik katedrallerden Rönesans sivil mimarisine kadar her dönemde bina-toplum-kent arasında bir arayüz olmuştur. Ancak, postmodern kültürün etkisiyle artık binalar değil, cepheleri kaplayan medya işaretleri seyir objeleri olmuşlardır. Özellikle uluslararası ekonomi merkezleri olan şehirlerde - örneğin New York, Londra, Las Vegas, Tokyo ve Hong Kong - oluşmuş olan reklam yoğunluğunun en belirgin iki özelliği şöyledir: İlki, panolar reklam içeriklerini sergilemek için tüm cepheyi kaplayarak mimarlığın karakteristiğini geri plana atmaktadırlar. İkincisi, şirketin veya binanın ismi veya sembolü büyük ışıklı işaretlerle kendini göstermektedir. Robert Venturi'ye göre (1977) şehirler iletişim ortamlarıdır ve işaret bu iletişimi vurgulamalı ve aydınlığa kavuşturmalıdır. Las Vegas'ta büyük ve görülebilir medya işaretleri yaya, araç ve ana yol ölçeğinden algılanmaktadır. Gündüz konumu, büyüklüğü ve yönlendiğiyle, gece ise ışık ve resim oyunları birbiriyle ayrılmaya çalışan semboller, binalardan daha çok algılanmaktadır (Resim 1). Las Vegas'ta reklam panoları ve ışıklarla donanan kentsel mekân, Times Square'de LCD ve plasma ekranlar ile LED panoların kapladığı bina cepheleriyle şehri TV kutusuna dönüştürürken, İstanbul ve Ankara'da önemli kavşak noktalarına yerleştirilen dev LED ekranlar uygulamaları Türkiye'deki ön ayakları olmaktadır.

Mimaride bu kullanım özellikle cepheler üzerinden kendini göstermektedir. Cephe boyutu ile fark edilebilmeyi artırdığı için medya araçlarına bir nevi "askı" görevi görmektedir. Reklamın daha etkili olabilmesi için bina cephelerini kullanmasıyla, binaların daha görülebilir olmak için reklam araçlarıyla donanması, reklam ve mimarlık arasında faydacı bir ilişki doğurmuştur. Özellikle LED panolarla giydirilen bina cepheleri kentsel mekânda giderek yaygınlaşmaktadır. Bu ekranlar bina tasarımında bir girdi olarak değil sonradan eklenen elemanlar olarak ortaya çıkarlar. Ancak renklerin, ışığın ve boyutların çok daha ergonomik olarak uygulanabildiği bu sistemler reklam ve mimarlık arasındaki ilişkiyi ciddi bir yarışa dönüştürerek kentsel mekânı giderek büyüyen, göz alıcı derecede parlak ve baskın ekranlarla dolduğu, mimarlıktan çok reklam mesajlarıyla tarifiyen bir yere dönüştürmektedir. Başka bir deyişle kentsel mekân dijital çağın "reklam mimarlığı"yla donanmaktadır.

2001 yılında Toronto'nun Dundas meydanına yeni bir yüz katmak amaçlı tasarlanan reklam kulesi, büyük ve etkili bir sembol olmaktadır. 18 kat yüksekliğindeki "medya kulesi" video, resim ve ışık oyunları ile yeni bir reklamcılık anlayışı oluşturmaktadır. Yüksek çözünürlüklü LED ekranları görüntüyü çok yönlü olarak seyircilere ulaştırabilmektedir. Reklam yayınlarının yanı sıra alanda yapılacak etkinliklerin duyurularını da yapabilmektedir (Rao, 2005). Araç ve yaya trafiğinin çok yoğun olduğu bir noktaya yerleştirilen kule, binalardan bağımsız kendi yapısını meydana

getirmektedir. Gündüz değişen reklamlarıyla dinamik olan ekran cephesi, gece LED ve spot ışıklarla etrafını aydınlatmaktadır. Genel meydan uygulamalarında araç ile uzak mesafelerden görülebilmesi mümkün olan görüntülerin yaya ölçeğinde algılanması zor olmaktadır. Ancak Barco pazarlama müdürü Steve Simard'ın belirttiği üzere LED ekranlar özel olarak küçültülmüş modüllerden oluşturulmuştur. Böylece çözünürlüğü artırarak ekranın hemen önündeki yayaların da mesaj ve görüntüleri algılanması sağlanmıştır (ibid.). Bu durumda LED ekranlar yayalar için kentsel oturma odasının televizyonu olmuşlardır (Resim 2).

İleri teknoloji LED video ekranların asılmasıyla medya duvarlarına dönüşen cephelerde, sanat, eğlence, bilgilendirme ve reklam amaçlı gösteriler yayınlanmaktadır. İnternet sitesine göre medya duvarları alanı, Amerika'nın en büyük dış mekân dijital-sanat galerisine dönüştürmektedir. Ses ve şık sistemleri ile grafik animasyonlar ve video sanatının gösterildiği ekranlar, özgün bir markalaşma da yaratmaktadır. Ekranlarda cephede ikinci bir strüktüre asılarak, yer değiştirebilme özelliğine sahiptirler. Yayınladıkları ses, ışık ve görsel oyunlarla cepheden çok ekranların ön plana çıkarak seyredildiği bu alan reklam mimarlığı ile tarif edilmektedir (Resim 3).

Bina cephesine asılan LED ekran, sadece gelip geçerken göz atılacak bir televizyon değil, karşısında yerleştirilen oturma banklarıyla seyircilerine haber, sanat, müzik, spor ve sinema gibi aktiviteleri sunmaktadır. Burada ekran mimari anlamda odak noktası, cephe ise önündeki yaya alanı ve strüktürel yapısıyla askı durumundadır. Firmanın açıklamasına göre BBC'nin dev ekranları şehir yenilemesi ve halkın katılımını sağlayan popüler ve etkili araçlar olmuşlardır (Resim 4).

Dünya'da hızla yaygınlaşan medya cephesi uygulamaları, Türkiye mimarlık ortamında da yaklaşımlarını göstermektedir. Bunları üç genel örnek üzerinden takip edebiliriz. İlk olarak bilgilendirme amaçlı ekranlar toplu taşıma araçlarına ve metrolara yerleştirilmektedir (örn: Ankaray Metro İstasyonu, Ankara). İkinci olarak dış ortamlarda kullanıma uygun geliştirilen geniş dijital ekranlar insanların yoğun olarak kullandığı meydanlara, parklara, kavşaklara yerleştirilmektedir (örn: Kızılay Meydanı, Taksim Meydanı, Eskişehir Kanatlı Alışveriş Merkezi) (Resim 5). Üçüncü olarak bu ekranlar bina cephelerine çoğunlukla sonradan eklenen aksesuarlar olarak uygulanmaktadır (ASO giriş cephesi, Eskişehir Kanatlı Alışveriş Merkezi) (Resim 6-7). Diğer ülkelerde olduğu gibi bu uygulamalar pazarlama endüstrisi ve tüketim amacı için ticari olarak etkileyici yaklaşımlardır ve giderek büyüyen bir trend olarak gösterilebilir.

Resim 2. BBC Dev Ekranı, Manchester
(<http://www.capitalnetworks.com/clients/case-study/bbc-big-screen> [29 Aralık 2011].)

LED ekran uygulamaları ülkemizde özellikle Ankara, İzmir ve İstanbul gibi büyük şehirlerdeki önemli kavşak noktalarında ön plana çıkmaktadır. Outdoor TV firmasına göre dijital ekranların standart panolara göre avantajları şu şekildedir: "Açık havada gelenekselleşen uygulamalar yüzünden hareketli ve dikkat çekici uygulamalara artan bir talep söz konusudur. Dijital uygulamalar gerek yüksek teknolojisi, gerekse de içerik ve reklam yönetimi anlamında sağlayacağı ekstra avantajlarla, standart açık hava çalışmalarına göre daha ilgi çekicidir. Baskı maliyeti olmaması, bir kampanyada birden fazla mesaj verebilme ve bu mesajı hareketli olarak verebilme olanağı tanınması, açık hava reklamcılığında standart uygulamalara göre dijitalin en büyük avantajıdır" (OutdoorTV resmi web sitesi, 2011).

Televizyon Kutusunda Dolaşım

Modern dönemde aydınlatma ve isim kullanımı ile bir arada olan reklam ve mimarlık arasındaki ilişki, postmodern dönemde reklamcılığa yönelik artan talep ile etkili ve büyük işaret sistemlerinin ön plana çıkmasıyla devam etmiştir. Özellikle ticari anlamda şirketler ürünlerini pazarlayabilmek için tüketicinin zevkine, isteklerine ve lüksüne hizmet eden daha büyük ve parlak simgeler kullanmışlardır. Mc Donald's altın yayı ve büyük kelimeler toplumsal algıda daha etkili olmuşlardır.

Resim 5. LED Ekranın Parlaklığı, Kızılay Meydanı, Ankara
(Fotoğraflar Esra Aydoğan, 17 Ocak 2009.)

Armand ve Michele Mattelart'a göre "medya, toplum üzerinde sembollerin dolaşımını artırmak için kullanılan ve kapitalist ile tüketici arasında farklı bir iletişimi tarif eden etkili araçlardır. Medya bireylerin veya reklam toplumunun üzerinde marka veya ürün imajlarıyla etki göstermektedir" (Mattelart, 1995).

Yaya Algısı

Guy Debord (1967) imajların, metaların ve gösterilerin üretimi ve tüketimi ile şekillenen bu yeni medya ve tüketim toplumunu "gösteri toplumu" ile ifade etmektedir. Ona göre medyanın etkisindeki toplum, metalara hiç düşünmeden ve eleştirmeden uyum sağlayabilmektedir. Seyirci aktiften çok pasif, üretenden çok tüketen bir birey olmuştur.

New York ve Tokyo gibi ekonominin ve teknolojinin önemli şehirlerinin düğüm noktaları son yıllarda hızla elektronik ekranların yönettiği reklam ve kitle iletişimiyle donanmaktadır. Bu durum birey algısında gerçeklikten hiper-gerçekliğe geçen bir değişim yaratmaktadır. Burada geleneksel fiziksel algıların ötesinde, gerçek olmayan hiper-gerçekliğe doğru bir geçiş vardır (Tajima, 2006). Birey, önceleri binalar, sokaklar, şehir simgeleri üzerinden kentsel mekânı algımlarken şimdi dijital ve anlık değişen görüntüler üzerinden sanal bir kentsel mekân görmektedir. Bu da kişide bir sonraki bulunduğu noktayı ya da gördüğü görüntüyü anımsayamama riski doğurabilmektedir.

Mimari Uyum

Dev LED ekranlar daha iyi görülebilmek ve çok daha fazla sayıda kişiye ulaşabilmek için bina cephelerini askı olarak kullanırlar. Bu amaç doğrultusunda bina cephelerinin şeffaf veya masif yüzey ayırt etmeden en çok görülebilecek noktasına yerleştirilirler. Genellikle proje aşamasında değerlendirilmeyen bu durum cephelerde uyumsuz ve iç mekân açısından işlevsiz noktalara yerleştirilmektedir. Örneğin, ASO giriş cephesinde yer alan ekran yüksekliği ve parlaklığı nedeniyle araçlar ve yayalar açısından göz alıcı ve dikkat dağıtıcı olurken, özellikle geceleri binayı gölgeleyen bir eklentiye dönüşmektedir. Benzer şekilde Eskişehir Kanatlı Alışveriş Merkezi cam giydirme cephesine sonradan asılan ekranın parlaklığı çevredeki

Resim 6. Ankara Sanayi Odası Girişindeki LED ekran
(Fotoğraflar Esra Aydoğan, 17 Ocak 2009.)

konutlar için rahatsız edici olurken, bina estetiğiyle de bütünleşememiştir (Resim 6-7).

Kentsel Mekân Kalitesi

Debord (1967) çağdaş toplumu seyirci, gösteri ve yabancılaşma ile tarif ederken, Jean Baudrillard'a (1972) göre postmodern toplumu işaretlerin hakim olduğu ve metanın bu işaretlerin mantığı ile geliştiği "işaret değeri" kavramı üzerinden ele almaktadır. Ona göre Modernite'nin endüstri toplumundaki üretici ve mekânîk yaklaşımına karşın, Postmodernite medyanın yaygın ve hakim olduğu yeni bir sosyal kültür ile oluşmaktadır. "Marka" kavramı tüketim dilinin etkili bir reklam aracıdır. İnsanları bilgilendirmek için kullanılan kavramlar, zamanla resimler üzerinden istekleri kontrol etmektedirler ki bu durum Baudrillard'a göre imajların ve işaretlerin meta olduğu tüketim toplumunu tariflemektedir.

Kevin Lynch'e göre bir şehrin bireysel okunabilmesi kişinin kendine özgü mantıksal kartografisine bağlıdır. Ona göre, bir şehri haritalayabilmek için beş mekânsal konuyu analiz etmek gerekir: yollar, bölgeler, köşeler, kent simgeleri ve düğüm noktaları (Lynch, 1960). Giderek geçici reklam işaretleriyle tanımlanan kentsel mekân hiper-gerçekliği ile Lynch'in şehrin okunabilirliğini bir yandan geri plana iterken diğer yandan da yeni bir başlık eklendiği söylenebilir: dijital göstergeler. Kentin kilit noktalarına (cadde, kavşak, meydan) yerleştirilen veya bina cephelerine asılan dev ekranlar bulunduğu noktayı

Resim 7. Kanatlı Alışveriş Merkezi 25m-75m mesafeden ekran görünümü, Eskişehir
(Fotoğraflar Esra Aydoğan, 12 Aralık 2011.)

belirginleştirirken, aynı yerdeki kontrol edilemeyen artışları mekânı tarafsızlaştırıp, kentsel kalitesini düşürebilir (İnceoğlu, 2007).

Sonuç

Dünya'da birçok şehir merkezinin LED ekranlarla donatıldığı ve binaların üzerine asılarak onları görünmez kıldığı günümüzde, reklam sektörünün bu etkili ilerleyişi Türkiye'de de birçok şehir merkezinde tek ekran kullanımıyla başlamıştır. Bu yazının amacı dijital medyanın kontrolsüz artışıyla televizyon kutusuna dönüşebilecek kenti, yaya algısı, mimari uyum ve kentsel mekân kalitesi gibi konular doğrultusunda değerlendirmektir. OutdoorTv'ye göre: "Özellikle metro gibi bekleme süresi 5dk civarında değişen noktalarda yerleştirildiğinde, hiçbir başka mesaja maruz kalmayan hedef kitlenin dikkatini, haber, eğlence, macera, moda vb güncel bilgilere anlık olarak çeker ve yayınlanmakta olan mesajı hedef kitleye ulaşması sağlanır. Herkes TV seyretmeyebilir, ya da reklam verilen kanalı, programı izlemeyebilir ancak her insan iş, okul, sosyal amaçla belirli saatlerde belirli noktalardan geçmek zorundadır. Bu da dijital ürünlerin etkinliğinin neden daha yüksek olduğunu açıklar." Bu bakış açısıyla reklam sektörünün vazgeçilmez aracı olacak olan LED ekranların çevresiyle ve birbirleriyle uyumsuz ve yarışır haldeki çoğalmalarına karşı üretici firmalar, sanatçılar,

mimarlar ve yerel yönetimler tarafından belirlenecek bir denetim sistemi oluşturulmalıdır. Kentsel mekâna her yeni konacak ekranın mimari uyum ve yerellik ile kullanıcıyı ezmeyen, interaktif teknoloji ile kullanıcı katılımlı "kent ekranları"na dönüşmesi öngörülmelidir. Ekranlar, bina tasarımının başlangıcından itibaren değerlendirilen mimari öğeler değillerdir. Bu nedenle bina ile uyumsuz, sadece bir eklenti olan ve kendi amacı doğrultusunda bağımsız duran elemanlardır. Bu uyumsuzluk, ekranların kentsel mekâna da entegre olmasını zorlaştırmaktadır. Salt bir seyir objesi olan kentsel televizyonların bu şekilde çoğalması mimari ve kullanıcı üzerinde faydalı değil baskın bir etki oluşturmaktadır. Bunların önlenmesi için ekranların yerleştirildiği bina ve yer ile uyumlarına, kentsel mekânda ışık, boyut ve parlaklık dengesiyle mesaj içeriklerinde (kültür-sanat-eğlence, eğitici-öğretici-katılımcı) daha yerel, çevresine ve kullanıcıya saygılı tasarımlar dikkate alınmalıdır.

URL

- 11.) Tomaszewski, Zach. "Communication Through Architecture." <http://www2.hawaii.edu/~ztomasze/cis701/project.html> (accessed December 20, 2008).
- 12.) Best, Steven and Douglas Kellner. "Debord and the Postmodern Turn: New Stages of the Spectacle." *Illuminations*. <http://eprints.cddc.vt.edu/Mirrors/illuminations/kell17.htm> (accessed April 22, 2008).
- 13.) Brill, Louis M. "Electronic LED Billboards: The New Voice of Business" in *SignIndustry*, (09 January 2006). http://www.signindustry.com/led/articles/2006-09-01-LBLED_Billboards2.php3 (accessed February 20, 2009).
- 14.) Wright, Paul. "The 21st Century LED Billboard." *SignValue*. (July 2005). http://www.signvalue.com/userpages/July2005a_.html (accessed February 20, 2009).
- 15.) Outdoor Tv. Orignal internet sayfası. <http://www.outdoortv.com.tr/> (26 Aralık 2011).
- 16.) http://www.ledbillboards.co.uk/technical_details_led_signs.html (24 Aralık 2011).
- 17.) Mcquire, Scott. *The Media City*. London: Sage, 2008, syf.130-131.
- 18.) Allen, Patrick. "Framing Augmented Public Space: A Case Study in the Site Specific Nature of Urban Screens and the Mediation of Place and Locality". 2009. http://www.dwell-time.co.uk/_wp/wp-content/uploads/2009/04/allen-aps-iee-format.pdf (28 Aralık 2011).
- 19.) Rao, Anyo. 2005. <http://electronicdisplaycentral.com/index.php/channel/8/id/810> (28.12.2011).
- 20.) Struppek, Mirjam. "Urban Screens – The Urbane Potential of Public Screens for Interaction." *Intelligent Agent*. Vol.6, No.2. (July 2006). http://www.intelligentagent.com/archive/Vol6_No2_interactive_city_struppek.htm (27 Kasım 2008).
- 21.) The BBC Big Screen, <http://www.capitalnetworks.com/clients/case-study/bbc-big-screen> (29 Aralık 2011).
- 22.) Culture Unbound: Journal of Current Cultural Research Thematic Section: City of Signs/Signs of the City <http://www.urbain-trop-urbain.fr/wp-content/uploads/2010/12/City-of-signs.pdf#page=157> (28 Aralık 2011).
- 23.) OAAA (Outdoor Advertising Association of America). Home page. <http://www.oaaa.org/about/default.aspx> (24 Eylül 2008).

KAYNAKÇA

- 1.) Aydoğan, Esra. From "Advertising Architecture" to "Media Façade": Communication through Digital Display Skin. Basılmamaş Yüksek Lisans Tezi. ODTÜ. Şubat 2009.
- 2.) Mattelart, Armand & Michele. *Theories of Communication*. trans. by Susan Gruenheck Taponier and James A. Cohen. Originally published in French in 1995. London: Sage Publications Ltd, 1998.
- 3.) Tajima, Noriyuki. "Tokyo Catalyst: Shifting Situations of Urban space", *Perspecta*, V.38, Architecture after All (2006), pp.79-90.
- 4.) Kevin Lynch, *The Image of The City*, The MIT Press, 1960.
- 5.) Venturi, Robert, Denise Scott Brown, and Steven Izenour. *Learning from Las Vegas*. Revised edition. Cambridge Mass.: MIT Press, 1977.
- 6.) Mitchell, William J. *E-topia: "urban life, Jim – but not as we know it."* MIT Press, 1999.
- 7.) Larson, Magali Sarfatti. *Behind the Postmodern Façade*. London, England: University of California Pres, 1993.
- 8.) Baudrillard, Jean. *For A Critique of the Political Economy of the Sign*. trans. Charles Levin St. Louis: Telos, 1972.
- 9.) Debord, Guy. *The Society of the Spectacle*. Trans. Donald Nicholson-Smith. First published in 1967. New York: Zone Books, 1995.
- 10.) İnceoğlu, Mehmet. *Kentsel Açık Mekânların Kalite Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Yaklaşım: İstanbul meydanlarının incelenmesi*. Basılmamaş Doktora Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi. 2007.

Yaya Haksız Başkent Ankara

Ali Kemal **Arkun**

Peyzaj Yüksek Mimar ve
Kentsel Tasarımcı

Sanayi devrimiyle birlikte, ulaşım da teknolojinin gelişmesi, ulaşımı motorlu taşıtlara bağımlı kılmıştır. Motorlu taşıtlar yoğunlaşmasıyla kent ve mimarlıkta yenilikler ve değişiklikler başlamıştır. Kent formunu şekillendiren en önemli unsurlardan taşıt odaklı düzenlemeler kentsel mekânda yayanın hareketini büyük ölçüde etkilemektedir.

Kentlerimizde motorlu taşıtların yoğun olarak girmesiyle, ulaşım planların yetersizlikleriyle birlikte yaya yollarına yönelik sorunlar başlamıştır. Yeşil alanlar, kaldırımlar, yol çevreleri, zamanla taşıt yoluna dahil edilmiştir. Taşıt trafiğinin artmasına paralel motorlu taşıt - yaya kesişim noktaları olan yaya geçitlerde düzenlenmeye başlamıştır.

Yaya geçidinin güncel tanımı şu şekilde yapılabilir: "taşıt yolu üzerinde yayaların yolun karşısına güvenli geçebilmelerini sağlamak için trafik işaretleriyle özel olarak düzenlenmiş alan". Yaya geçitleri ışık kontrollü ya da ışık kontrolsüz olmak üzere basitçe ikiye ayrılabilir.

Ülkemiz kentlerinde yaya geçitlerinin çok büyük bir bölümü yeterli düzeyde tasarlanmış, planlara göre uygulanmamış, çevresel bir bütünlük ve tutarlılık içermeyen, çeşitlilikten yoksun mekânlar durumundadır.

Ankara'da bilimsel standartlara ve kriterlere uygun yaya geçidi neredeyse yoktur. Başkent'deki hemen hemen

olmaması, kaldırımın kırık dökük olması, kavşağın-yaya geçidinin konumunun geometrisinin yanlış olması olarak sıralanabilir.

Bugüne kadar onlarca başvurudan sonra Ankara Büyükşehir Belediyesi birçok kavşağa yayalar için ışık koymuştur. Birçok kavşakta yayalar için ışık yoktur. Işıkların bazılarının yerleri ve konumu hatalıdır.

Türkiye'de binlerce yıllık antik kentler vardır. Bazılarında yollar halen sapa sağlam durmaktadır. Ama Ankara'da 2000'li yıllarda yapılan kaldırımlar kırık dökük, yaya geçitleri sorunludur. Avrupalılar Türkiye'deki antik kentlerdeki uygulamaları örnek alırken biz neden örnek alıp kalıcı sağlam sürdürülebilir çözümler yapmıyoruz.

Türkiye'de sürücülerin büyük bir bölümünde de yaya önceliği, yaya geçiş hakkı diye bir anlayış yoktur. Ankara'da yayalara karşı trafik kuralları ihlalleri oldukça fazladır. Ankara'da trafik kurallarını tam bilmeyen, yaya haklarını hiçe sayan bir çok toplu taşıma aracı sürücüsü vardır. Ankara'da yayalar için trafik ışıklarına sıklıkla uyulmamaktadır, sağa dönüşlerde yayalara yol verilmemektedir.

Karşıdan karşıya geçecek özellikle engelli, yaşlı, çocuk vatandaş gerektiği gibi düşünülmemektedir. Yıllardır da bu sorunlar devam etmektedir. Yaya geçitlerinin güvenliği, düzgünlüğü ve sürdürülebilirliği konusunda çeşitli ülkelerdeki uygulamalarla ilgili araştırmalar, kaynaklar vardır ancak bunlar nedense dikkate alınıp uygulama yapılmamaktadır. Türkiye bu konuda ne yazık

Ankara Büyükşehir Belediyesi Merkez Binası'nın önündeki Kâzım Karabekir Caddesi ile Hipodrom Caddesi'nin kesiştiği yaya geçitlerinin analizi

tüm kavşaklardaki, yaya geçitleri güvenlik, yer seçimi, erişilebilirlik, yönlendiricilik, algılanabilirlik açısından sorunludur. Yaya geçitlerinin genel sorunları yayanın yürüyeceği kaldırımın olmaması, yayalar için trafik ışığı olmaması, trafik ışıklarının çalışmaması, trafik ışıklarının yeri ve konumu hatalı olması, yol çizgilerinin olması, yaya geçişi için trafik ışığı süresinin yetersizliği, taşıt yolun kaplaması bozuk olması, kaldırım kenar rampasının

ki başarısızdır. Çankaya Köşkü etrafındaki caddelerde bile yaya geçitlerinde sorunlar vardır. Ankara Büyükşehir Belediyesi Merkez Binası'nın önündeki kavşaktaki yaya geçitleri bile sorunludur.

Ankara'daki kavşaklara "Sağa dönüşte yaya yol ver, yol vermeme cezası xxx TL'dir" yazan, uzaktan okunabilen uyarı levhaları tüm kavşaklara en kısa zamanda yerleştirilmelidir.

Sürücü ehliyeti verildikten sonra, kontrol amaçlı 4 senede bir sınav yapılarak sürücülerin trafik bilgisi, yaya hakkı anlayışı test edilmeli ve güncellenmelidir. Televizyon kanallarında diziler yerine sıkça yaya önceliğini, trafik kurallarını anlatan programlara, kliplere yer verilmelidir.

Ülkemiz de yaya geçitlerinde güvenli bir sinyalizasyon sistemi, doğru eğimli ve yeterli genişlikte kaldırım kenar rampası, farkındalık yaratan parlak çizgiler ve işaretler, hissedilebilir ve kaydırmayan yüzey uygulamaları yapılarak yayaların yaya geçidinden güvenli ve rahat bir şekilde geçişleri sağlamalıdır. Kentlerdeki ulaşım sisteminin yaya öncelikli düşünülerek planlanması ve planlara uygun uygulamaların yapılması şarttır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Merkez Binası'nın önündeki Kâzım Karabekir Caddesi İle Hipodrom Caddesi'nin kesiştiği kavşaktaki yaya geçidi:

1. Yaya geçidi çizgileri yoktur. Uyarıcı ve kaydırmayan yüzey malzemesi kullanılmamıştır.
2. Kaldırım kenar rampası standart dışıdır. Karşısındaki rampa ile aynı doğrultuda değildir.
3. Kaldırım kenar rampası standart dışıdır. Karşısındaki rampa ile aynı doğrultuda değildir.
4. Trafik ışıkları yaya geçiden sonra yerleştirilmiştir. Refüjdeki trafik ışığında yayalar için ışık yoktur.
5. Trafik ışıkları yaya geçiden sonra yerleştirilmiştir. Trafik ışıklarında görme engelliler için sesli uyarı özelliği yoktur.
6. Yaya geçidi çizgileri yoktur. Uyarıcı ve kaydırmayan yüzey malzemesi kullanılmamıştır. Yaya geçidin bu taraftaki genişliği ile karşı tarafındaki genişliği bir birinden farklıdır.
7. Trafik ışığının konumu yanlıştır. Sağa dönüp duracak taşıtların düz devam edecek taşıtların trafiğini aksatmaması için trafik ışığı daha ileride olmalıdır. Otomobil sürücüleri bu yükseklikte trafik ışığını algılayamamakta ve yayaya yol vermemektedir.
8. Yaya için buraya trafik ışığı yerleştirilmemiştir. Orta refüjde kenar rampası yoktur. Levha direkleri, ışık direkleri ve küp kaldırım bariyerleri erişilebilirliği oldukça zorlaştırmaktadır.
9. Yaya geçidinin konumu yanlıştır. Trafik ışıkları yaya geçidinden önce yerleştirilmiştir. Yaya geçidi çizgileri ve levhası yoktur. Orta refüjde kenar rampası yoktur. Levha direkleri, ışık direkleri ve küp kaldırım bariyerleri erişilebilirliği oldukça zorlaştırmaktadır.

Gelişmiş ülkelerindeki yaya geçidi uygulamaları

İnsan Hakları Derneği Yaya Hakları Bildirgesi, 1990

İnsan Hakları Derneği

YAYA KALDIRIMLARI YAYALARINDIR

Bu nedenle;

- Bütün yerleşim merkezlerinde, örgün ve yaygın yaya kaldırımı ağının bulunması, en temel yaya hakkıdır.
- Bütün yerleşim alanlarında yaya kaldırımının yapımı zorunludur.
- Araçlar, yaya kaldırımına park edemez.
- Kaldırımlar üzerindeki bütün fiziki ve toplumsal engeller, serbest yürüyüşü aksatmayacak biçimde düzenlenir.
- Yayaların egzoz gazlarıyla zehirlenmemesi, gürültüyle rahatsız olmaması, üzerlerine çamur, toz ve benzerlerinin sıçratılmaması için önlemler alınır.

KENT MERKEZİ YAYA BÖLGELERİNİNDİR

Bu nedenle;

- Toplu taşıma dışındaki araçlar, merkeze girmekten özenle kaçınır.
- Yaya bölgeleri, giderek bütün merkezi kapsayacak biçimde genişletilir.
- Yaya bölgeleri, her türlü motorlu araçtan, kesinlikle arındırılır.
- Yayalar, bu bölgeleri, kentsel etkileşim, kültürel etkinlik ve alış-veriş için özgür bir biçimde kullanırlar.

YAYA GEÇİTLERİNDE ÜSTÜNLÜK, MUTLAK OLARAK YAYALARINDIR

Bu nedenle;

- Yayaların gereksindiği kadar sık, yaya geçidi sağlanır.
- Yaya geçitleri işaretlenir ve buraları, hiçbir biçimde, araçlar tarafından işgal edilemez. Yayalar için yeşil ışık süresi, gerekli yürüme süresine göre ayarlanır.
- Zemin katı yayalarıdır. Genel kural olarak, yayalar, üst ve alt geçitlere zorlanamaz.

HERKESİN, İSTEDİĞİ YERE, YAYA YOLLARINDAN GİTME HAKKI VARDIR

Bu nedenle,

- Kentlerde, motorlu trafik altyapısından tamamen ayrı, sırf yayalar için, özel yollar yapılır.
- Her çocuğun, okula, yaya yolundan güvenlik içinde gitmesi sağlanır.
- Kent yönetimi, yaya yolunu hizmet ve tesislerle donatır.
- Yaya yoluna paralel, bisiklet yolları yapılır.
- Yaya ve bisikletli ulaşımı, kitle haberleşmesi ile ve diğer özendiricilerle desteklenir.

KENT YAŞAMININ GERÇEK SAHIPLERİ YAYALARDIR

Bu nedenle;

- Yayalık, insanlar arası etkileşimi artırıp kentsel kültüre katkıda bulunduğu için, desteklenir ve özendirilir.
- Yayalar, yerel yönetimlerle birlikte, yayalık haklarını savunabilecek, şikayetlerini iletecek bir örgütlenme geliştirir.
- Trafikle ilgili kararlar ve polisler, yayaların haklarını da gözetir ve korurlar.
- Yaya altyapısının, gece-gündüz bakımını, temiz ve aydınlık tutulmasını, onarılmasını, bitki ve ağaçlarla görsel çekiciliğinin sağlanmasını, yayaların katkılarıyla, yerel yönetimler yapar.

Ve yayalar,

- Kaldırımlar, yaya bölgeleri, yaya yolları, yaya geçitleriyle ilgili kararların alınmasına katılmak hakkına sahiptir.

Atatürk Orman Çiftliği Uluslararası Kültürel Peyzaj Alanı Olmalıdır...

**TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası**

Bugün kültürel miras, geçmişe ait olan ekonomik, kültürel veya sosyal değerlerin, seçilmiş bir bütündür. Kolektif belleğimizi oluşturan önemli bileşenlerden birisi olarak kültürel miras, Graham'a göre, geçmişe hatırlatmak ile ilgili olduğu kadar unutmak ile de ilgilidir. (2002:1006) Politik olarak kültürel mirasa yeni anlamlar yüklenmesi, ulusal kimliğin kurgulanmasında veya desteklenmesinde, ulusal olarak tanımlanan kültürün soyut ve somut bileşenleri yeniden yorumlanmasında da görülmektedir. Hayden'e göre kimlik, belleğe ayrılmaz biçimde bağlıdır (1997:9)

Ankara'nın önemli belleklerinden bir olan Atatürk Orman Çiftliği (A.O.Ç.) 1990'lı yıllardan itibaren 1992'de tarihi, kültürel ve doğal değerleri sebebiyle korumaya alındı ve 1998'de 1. Derece doğal ve tarihi sit alan olarak koruma statüsüne girdi. Orman Çiftliği 2012 yılında, önce Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan bir plan sürecinde 3. Derece doğal sit alanı olarak koruma statüsünde önemli bir değişiklik yapılmış ve yoğun yapılaşma sürecine açılmak üzere Koruma Kurulu'na önerilmiş ve maalesef bu gün 3. Derece sit alan statüsü kabul edilerek bu gün çok ciddi boyutlara varan bir fiziki müdahale ile karşı karşıya bırakılmıştır.

Oysa, 1925 yılında Ankara, ülkenin kaderini değiştiren aydınlık düşünce merkezi olurken çağdaş yaşamın örnek kenti olma yolunda da büyük değişimler geçiriyordu. Genç Cumhuriyetin gösterdiği büyük atılımlar, emperyalizmin ve karşı devrimin direnci ile karşılaştı. Mustafa Kemal, bu zorlu geçen yılın Mayıs ayında hazırlıklarını yaptığı önemli bir projeyi hayata geçirdi. Anadolu

bozkırında Çiftlik hayallerinin temelini atarken, şehrin merkezinde başlayan büyük çağdaşlaşma atılımını kentin ötesine taşıyarak modern tarım yaşamının örneğini oluşturdu ve bir tarım ülkesinde çağdaş üretim ve yaşamın doğmasında rol oynayacaktı. Sekiz yıl sonra Gazi Çiftliği ürünleri, Ankara ve İstanbul'da kurulan mağazalarında satışa sunuluyordu. Farklı aromalarda üretilen sağlıklı gıda ürünleriyle bir yandan örnek satış mağazaları ile ünü ülke sınırlarını da aşan bir "Marka" oluyordu. Uluslararası çapta, örnek gösterilen bir iktisadi kuruluş haline gelmiştir.

AOÇ Nedir?

AOÇ bir açılma; ülkeyi, yeni cumhuriyeti, yeni başkenti, yeni olanakları, yoktan var edişi, ulusun makul talihinin ulus eliyle yenişinin destansı ve çarpıcı etkisiyle günümüze uzanan bir kesittir. Şimdi tarih silikleşiyor, kentin belleği elinden alınıyor, soluk almanın bizatihi kendisi, soluk alıp vermeyi unutmuşların çarmıhında AOÇ'de geriliyor. AOÇ, Mustafa Kemal'in büyük hayallerini tarımsal dönüşümle devrede tutmak ve tarım toplumunu modern tekniklerle buluşturmak olduğu ve tarımı sanayi ile organik bir bağ içerisinde bütün ülkeye örnek olacak bir öncüye kavuşturmadır.

Ankara'nın başkent olmasını sağlarken, örnek çağdaş bir şehrin de temellerini atmıştır. Kamu kurum binaları ve sivil yerleşimler Lorcher planı çerçevesi içinde inşa edilirken, şehrin orta kısmında Kayaş'tan Sincan Bölgesine kadar uzanan yeşil bir kuşağın oluşması arzulanmıştır. Kent merkezinde Gençlik Parkı ve Hipodrom yer alırken, kırsal bölgeye doğru geçişte şehir yaşamı ile cumhuriyet devriminin öngördüğü köy-çağdaş tarım ve sanayi üretim zincirini yaşama geçirmeyi hedeflemiş ve başarmış bir değer taşımaktadır. Orman Çiftliği, tıpkı başkent Ankara gibi modern mimarlık ve şehircilik anlayışıyla planlanmış ve Mustafa Kemal'in mülkiyetinde kentlinin kullanımına

Dericizade Arşivi'nden, Marmara Köşkü

sunulmuştur. Acil ihtiyaç duyulan ilk yapılar Alman inşaat firması Philipp Holzmann tarafından inşa edildiği de, 1934'te alanın tamamı İsviçreli mimar Ernst Egli tarafından tasarlanmıştır (Kaçar, D. 2011, "A Unique Spatial Practice for Transforming the Social and Cultural Patterns: Atatürk Forest Farm in Ankara", METU JFA 2011/1, (28:1) 165-178).

Atatürk Orman Çiftliği, Ankara'nın bataklık ortamından alınarak bir üretim alanı haline getirebilecek bir kültür peyzajı karakteristiklerine önemli örnekler vermiş bir alan olması, tarımsal üretim ilişkilerinden yola çıkarak önemli bir sosyal üretim ilişkisi örneklemelerini sunması sebebi ile aşağıda imzası bulunan meslek odaları yönetim kurulları olarak Atatürk Orman Çiftliği'nin KÜLTÜREL PEYZAJ alanı olarak tescillenmesi amacını taşımakta ve bu sebeple;

"Türkiye'de kültürel miras alanının çeşitli kesimlerinin ortak ve UNESCO, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği tanımlarına uygun bir kültürel miras kavramı çerçevesinde bütünleşmesi,

- Türkiye'de bu alanlarda çalışan kişi, kurum ve kuruluşlar arasında daha güçlü bir iletişimin sağlanması,
- kültür politikalarının koruma doğrultusunda etkilenmesi, koruma standartlarının yükseltilmesi,
- kültürel miras alanında Avrupa'daki entelektüel ve mesleki birikimlerin ülkemize aktarılması,
- Türkiye'deki başarı ve sorunların Avrupa'daki meslek ve ilgi çevreleriyle paylaşılması,
- Avrupa'nın öteki ülkeleriyle kültürel miras alanında daha çok sayıda ve daha büyük çaplı ortaklıklar kurulması,
- ülkemizde her kuşaktan yurttaşlara kültürel miras alanında daha geniş ve sistemli eğitim olanaklarının sağlanması,
- basın-yayın araçlarında kültürel miras farkındalığının yükseltilmesi..." amacı ile kurulmuş olan EUROPA NOSTRA Yönetim Kurulu'nun değerlendirmesine sunmak istemekteyiz.

Kültürel peyzajları korumak ve tanımak için ilk uluslararası hukuk aracı haline gelen 1992 yılında Dünya Mirası Sözleşmesi gereği kurulan Komite, kültürel peyzajı, Sözleşmenin 1. maddesinde belirlenen "doğa ve insanın ortak eserleri" temsil ettiğini kabul etmiş ve doğal çevre tarafından sunulan fiziksel kısıtlamalar ve / veya fırsatları ve dış ve iç hem de izleyen, sosyal, ekonomik ve kültürel güçlerin etkisi altında, zamanla insan toplumu ve yerleşim evrimin açıklayıcı olarak kabul etmiştir.

Dünya Mirası sözleşmesine göre, "kültürel peyzaj" insanlığın ve doğal çevre arasındaki etkileşimi tezahürleri bir çeşitlilik kucaklar. Kültür peyzajlar, sıklıkla özellikleri ve sınırları da kurulmuştur doğal çevrenin ve doğanın belirli bir manevi ilişki dikkate alındığında, arazi kullanımı, sürdürülebilir belirli teknikleri yansıtmaktadır. Kültürel peyzajın korunması arazi kullanımı sürdürülebilir modern tekniklerine katkıda bulunabilir ve peyzaj doğal değerleri korumak veya artırabilirsiniz. Arazi kullanımı geleneksel formlarının devam eden varlığı, dünyanın birçok bölgelerinde biyolojik çeşitliliği destekler. Geleneksel kültürel peyzajın korunması, biyolojik çeşitliliğin korunmasında nedeni ile de yararlıdır.

AOÇ tam da bu anlamda, insan ve doğa ilişkisinin ortaya bir mekân, Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) tarafından "kültürel ve doğal kaynakları ve bu bağlamda yaban hayatı ve evcil hayvanları içeren, tarihi bir olay ve bir etkinlikle birlikte olan ya da çeşitli kültürel ve estetik değerler sergileyen coğrafi alanlar" olarak tanımlanan sit olarak tanımlanmasına rağmen son yıllarda Ankara'nın yapılaşma ve yerleşme de yağ lekeli şeklinde gelişimden maalesef büyük olumsuzluklarla etkilenen ve yok oluşa doğru sürüklenen Atatürk Orman Çiftliği arazilerinin üzerinde taşıdığı kültür peyzajı izlerinin UNESCO tarafından tescil altına alınabilmesi amaçlı girişimlerimiz bulunmaktadır.

Yönetim Kurulunuzca da bilinmektedir ki, insan eliyle düzenlenen açık alanların alan kullanım ve arazi kullanım kararlarını ve bunların içindeki çoğunluğu kamusal nitelikteki yapı ve/ya da yapı grupları ile birlikte organik olarak gelişmiş peyzaj alanlarının ikinci alt başlığı, sürekliliği olan peyzaj alanlarıdır. Bu alanlar çok eski yıllar içerisinde olmak üzere insanoğlu tarafından sosyal ya da ekonomik amaçlarla işlevlendirilmiş ve gelişerek günümüze kadar gelmiş olan durumlarıdır.

Kentsel kullanım alanları içerisinde bir alanın kültürel peyzaj niteliğini taşıyabilmesi için; bu alanlarda doğa ve insan eliyle oluşturulmuş öğelerin uyum içinde olması;

Dericizade Arşivi'nden, Gazi Çiftliği

tarihi, estetik, etnolojik ve antropolojik olarak değer taşımaları; o bölgedeki hâkim doğa unsurlarını, arazi kullanım biçimlerini ve geleneksel yaşamın sürdürüldüğü dokuları bölge adına temsil edebilmeleri aranan diğer nitelikler taşıması gerekmektedir. Aslında tüm peyzaj alanlarının kültürel öğeleri vardır. Çünkü tüm bu alanlar insan eliyle oluşmuş eserler içerirler. Ancak, bir alanın "kültürel peyzaj" alanı niteliği kazanması için doğa/insan birlikteliğinin zaman içerisinde önemli ürünler vermesi ve bu ürünlerin uyum içerisinde olması gerekmektedir.

AOÇ, insan ve doğa birlikteliğinin en yüksek örneklerinden biridir. Kentsel tarım alanı olarak Ankara kent peyzajının önemli bir örneğini oluşturan AOÇ kültürel peyzaj alanı olarak ilan edilmelidir.

Ayrıca; Atatürk Orman Çiftliği, bir özgürleşme hareketinin, özellikle tarımı ve tarımsal emeği dönüştürme hareketinin deney alanı olmuştur. Bu örnek çiftlik yalnızca tarımsal üretimle sınırlı bir tasarı olmayıp Cumhuriyetin kuruluş yıllarında izlenen kentleşme siyasalarının, toplumsallaşma ve ilerleme düşüncesinin önemli bir halkasını oluşturması,

İktisadi bağımsızlık temelinde, sanayi ve ticaret ile tarımın, kır ile kentin bütünleştirilmesi, kooperatifler ve devlet çiftlikleri yoluyla örgütlenme, sanayi kentlerinin yaratılması, sanayi kentleri ile tarımsal gelişme bölgelerinin bütünleştirilmesine dayanan kapsamlı kentleşme ve bölgesel gelişme siyasaları ile birlikte ele alınması gereken bir yapılaşma örneği olması, tarım merkezleri, devlet çiftlikleri, tarım bankacılığı, kooperatifleşme, topraklandırma ve toplu üretim ve örgütlenmesi, Çiftlik kamusal hizmet kapsamını sürekli geliştirmekte ve çeşitlendirmektedir:

- Çiftlik'in fidanlılığı ile yalnızca Çiftlik'in değil o tarihlerde 'Ankara Çölleri" olarak adlandırılan bütün Ankara ve çevresinin ağaçlandırılması
- Değirmen yalnızca Çiftliğe değil, aynı zamanda çevredeki köylere de hizmet vermesi, fırında üretilen ekmecekler Ankara piyasasına da sunulması,
- Benzer şekilde Çiftliğin kendi çalışanlarına yönelik hizmet veren birimleri de dahil olmak üzere tüm birimleri yakın çevredeki kırsal kesime ve Ankara kentine de hizmet sunmaktadır. Tüm çalışanların çocuklarının okutulması Çiftlik İdaresi tarafından üstlenilmiştir. On Yıl adlı bir yatılı ilkokul kurulmuştur. Okula yalnızca Çiftlik çalışanlarının çocukları değil aynı zamanda çevre köylerdeki çocuklar da kabul edilmesi,
- Ziraat, koyunculuk, inekçilik, atçılık, tavukçuluk, sütçülük, peynircilik, yoğurtçuluk iş kolları
- Meyvecilik, ağaçlama, bağcılık, tarım kolu

- Şarapçılık, ziraat aletleri makineleri, yapağı ve tiftik üretim tesisi, bira fabrikası, endüstri kolu
- Stajyerlik, ticaret işleri, modern gazı çiftliği ürünleri satış mağazaları,
- Memur ve işçiler için lojmanlar ve otuz kişilik bir bekar apartmanı inşa edilmesi,
- Hastaların ilaç ve hastane giderlerini Çiftlik'in üstlenmesi,
- Bunların dışında büyük bir hamamı Posta, Telgraf ve Telefon Merkezi bulunması
- Çiftlik Çalışanları için bir Yardım Sandığı oluşturulmuştur,
- Çiftliğin tarım ve havacılıkla ilgili müze bulunması buna istinaden bazı örneklerdir.

Atatürk Orman Çiftliği, örnek çiftlik olmasının yanı sıra aynı zamanda bir okul, eğitim- araştırma kuruluşu niteliğinde olması sebebi ile Atatürk Orman Çiftliği, Cumhuriyetin kuruluş döneminin temel şehircilik siyasalarının oluşumu açısından da önemli bir girişim olması sebebi ile de önemli bir toplumsal hafıza ve ulusal bir bellek olması sebebi ile de kültürel peyzaj karakteristiklerinden örneklemeler verir.

Tarımsal üretim ilişkilerinin sosyal ilişki üretiminde uluslar arası bir örnek olan AOÇ, kentsel tarım alanı olarak tescillenerek kentsel peyzaj alan kullanımındaki yerinin kültürel peyzaj statüsü altında fiziki planlara aktarılması gerekmektedir.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki şehircilik uygulamaları, yurttaşın çağdaş bir yaşam biçimi ile şekillenen bir çevrede kamusal mekânlarının vurgulanması, yaratılması ve geliştirilmesine yöneliktir.

"Çağdaş bir başkent", "çağdaş bir yurttaş" yaratılacaktır.

Halkın toplumsallaşması yüceltilmektedir. Halkın uygar bir topluma dönüştürülmesi ve kamusal ve toplumsallaşmanın mekânlarının yaratılması şehircilik etkinliklerinin en önemli hedefleridir.

Çiftlik üretim etkinliklerinin yanı sıra Ankaralıların önemli toplumsallaşma mekânlarından biridir aynı zamanda. Kent halkının dinlenme ve diğer kültürel etkinliklerine uygun mekânlar yaratılmıştır.

Çiftlik içindeki köşk, bahçe, gazino vb mekânlar halkın kullanımına açıktır. Örnek olarak Gazi Köşkü, Marmara Köşkü ve Çiftlik Köşkü gazinosu ve parkları o tarihlerde Ankara halkı tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır.

Bu park, bahçe ve gazinolar Ankara'da eksikliği hissedilen çağdaş yaşama özgü mekânlar olarak yerlerini almaktadır o tarihlerde. Karadeniz, Marmara Yüzme Havuzu, eğlence, dinlenme etkinlikleri yanı sıra yüzme ve kürek su sporları etkinliklerine sahne olmuş, Marmara Köşkü uluslar arası konukların ağırlandığı bir yer olmuştur. Ülke bağımsızlığının, toplumsal üretimin başarısının ve onurunun yaşandığı Orman Çiftliği'nde Marmara Köşkü, Türk Hamamı, Bira Fabrikası, 10.Yıl Okulu, işçiler için lojman, Mustafa Kemal'in manevi kızı Ülkü için bir ev de modern mimarlık anlayışı çerçevesinde İsviçre'li mimar Ernst Egli tarafından tasarlanmıştır (Kaçar, D. 2011, "A Unique Spatial Practice for Transforming the Social and Cultural Patterns: Atatürk Forest Farm in Ankara", METU JFA 2011/1, (28:1) 165-178).

Tarımsal üretime yabancılaşmayan bir kent kültürü ile kent kültürünü içselleştiren bir tarımsal üretim kültürünün yaratılması açısından Atatürk Orman Çiftliği'nin örnek oluşturduğu Devlet Çiftlikleri tıpkı devlet fabrikaları gibi önemli işlevler görmüşlerdir. Yakınında buldukları kentlerde ve yörelerde yerleşmelerle organik ilişkiler geliştirmişler, yalnızca ekonomik açıdan değil üretim süreci ile ilişkilendirilmiş bir kent kültürünün oluşumuna katkıda bulunmuşlardır. Gerek devlet çiftlikleri gerekse devlet fabrikaları örneğinde bu büyük devlet işletmeleri kent ekonomilerine katkıları yanı sıra yarattıkları mekânsal ve toplumsal düzen ve ilişkiler dizgesi ile kentlere kamusal hizmet sunumu, çevre düzenleme ve planlı bir kentsel çevrenin yaratılması konularında örnek oluşturmuşlardır.

Çiftlik, zaman içinde ana üretim işlevinin yanısıra bu işlevlerle insanları biraraya getiren dinlenme ve eğlence işlevlerinin yaratıldığı bir mekâna dönüşmüştür. Bu, üretim kültürüne yabancılaşmayan bir kent yaşamı açısından son derece önemlidir. Bireyleri edilgen tüketiciler durumuna indirgeyen, insanın doğaya ve üretime yabancılaşmasına yol açan günümüzün tüketime dayalı kültürüne karşı hala güçlü bir seçenek oluşturmaktadır.

Yaratılan bu mekânlarda halka kamusal ortamda uygar davranış biçimi, yeni bir ortak yaşama ve kamusal mekânları kullanma kültürü kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu mekânlar, kaybolan geleneksel bağ ve bağ evi yaşantısının ve mesire kültürünün yerine çağdaş bir yaşam biçiminin mekânları olarak biçimlenmektedir. Çiftlikte yalnızca çalışan işgücünün ve çevre köylerdeki tarımla uğraşan kesimin değil, Çiftliğin parklarını, bahçelerini kullanan kentliler de bir anlamda eğitilmektedir. Ankara'nın geleneksel piknik mekânları Kayaş ve Mamak Osmanlı İmparatorluğu'nun sürekliliğinde anılırken, Orman Çiftliği'nin modern rekreatif ortamı Cumhuriyet'i ve yeni başkenti temsil etmektedir. O nedenle, Ankara halkının, liderleri Mustafa Kemal'i birebir izlemek ve takip etmek imkanı bulduğu Çiftlik ortamı, modern vatandaşın yaratılmasında en önemli mekânlardan biri olmuştur

(Kaçar, D. 2011, "A Unique Spatial Practice for Transforming the Social and Cultural Patterns: Atatürk Forest Farm in Ankara", METU JFA 2011/1, (28:1) 165-178).

AOÇ, kentsel tarım alanı karakteri dışında tarihsel bellek olarak da;

Cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki şehircilik uygulamaları, yurttaşın çağdaş bir yaşam biçimi ile şekillenen bir çevrede kamusal mekânlarının vurgulandığı, yaratıldığı ve geliştiği,

Devlet Çiftlikleri yarattıkları mekânsal ve toplumsal düzen ve ilişkiler dizgesi ile kentlere kamusal hizmet sunumu, çevre düzenleme ve planlı bir kentsel peyzajın yaratılması konularında ki özel bir örnek olduğu,

Tarım ve hayvancılıkta modern yöntemlerle elde edilen ürünü kendi fabrika ve atölyelerinde işlenmesi ve pazarlanması da içeren tümleşik bir model oluşturduğu,

İktisadi bir kuruluş olarak Çiftlik, Sanayi Planlarında öngörülmüş olan sanayi- tarım ve ticaret bütünleşmesini, kendi bünyesinde geliştirdiği birimleri ile gerçekleştirdiği,

Çiftlik, teknolojik gelişme ve sanayileşme ile tarımsal üretim arasındaki ilişkiyi geliştirerek devlet çiftlikleri sisteminin oluşturulmasına öncülük ettiği,

Verimsiz bir alanın seçilmiş olmasında, topluma, özellikle de kırsal kesime yaşadığı koşulları dönüştürme yeteneğinin kazandırılması amacı açıkça taşınmasıyla,

Özgürleşme kavramı, tarımdaki üretim ilişkilerinin makineleşme ve ileri üretim tekniklerinin kullanımı ile en önemli üretici güç olarak görülen köylünün eğitilmesi ve dönüştürülmesini içermesiyle,

Tarımı ve tarımsal emeği dönüştürme hareketinin deney alanı olmasıyla,

Atatürk Orman Çiftliğinin kamusal bir değer olarak yaratılmasının temelinde, Cumhuriyetin kuruluş döneminin, kırsal emeğin ortaçağ bağımlılıklarından kurtarılması ve özgürleştirilmesi siyasaları ile halkçılık ve devletçilik ilkeleri yatmasıyla,

Çiftlik, üretici güç insanın dönüştürülmesi, tarımın ilişkili olabileceği sanayi üretimi ile birlikte geliştirilmesi, halkın gereksinmelerinin sağlanması, temiz ve sağlıklı gıda üretimi gibi hedeflere birlikte ulaşmaya yönelik kapsamlı bir tasarımın ürünü olmasıyla,

Çiftlikte yalnızca ziraat makinelerinin üretimi ve onarımı yapılmamakta, bu makineleri kullanacak ve onarabilecek işçi ve makinistler yetiştirilmesiyle,

Çiftlik, üretim etkinliklerinin yanı sıra Ankaralıların önemli toplumsallaşma mekânlarından birini oluşturmasıyla,

Marmara Köşkü ve Çiftlik Köşkü gazinosu ve parkları o tarihlerde Ankara halkı tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu park, bahçe ve gazinolar Ankara'da eksikliği hissedilen çağdaş yaşama özgü mekânların ilk örnekleri olmasıyla,

Çağdaş bir başkent", "çağdaş bir yurttas" yaratılacaktır. Halkın toplumsallaşması yüceltilmektedir. Halkın uygar bir topluma dönüştürülmesi ve kamusallığın ve toplumsallaşmanın mekânlarının yaratılması şehircilik etkinliklerinin en önemli hedeflerinden biri olması ile,

Çiftliğin halka açık mekânlarında halka kamusal ortamda uygar davranış biçimi, ortak yaşama kültürü ve kamusal mekânları kullanma kültürü kazandırılmaya çalışılması ile de;

AOÇ'nin ulusal mesajı "Çiftlik şehirdir, çiftlik çağdaştır, bir ülkenin gelişmişlik örneğidir"

Kültürel Peyzaj Alanlarının Korunmasında, kültürel peyzaj alanlarının bozulmasında doğal kaynakların sorumsuzca kullanılması; sanayi, enerji, turizm vb. alanlardaki kontrolsüz gelişmeler; kentsel gelişmelerin iyi yönlendirilmemesi; doğal çevrenin niteliklerine uymayan büyük ölçekli alt ve üst yapı tesislerinin oluşturulması önemli rol oynamaktadır.

Fotoğraf: Yener Öncel

Kültürel peyzaj alanlarının korunması ve geliştirilmesinde göz önünde tutulması gereken ilkeler arasında bu alanların kullanılmaları sürecinde bütünlükleri ve niteliklerinin bozulmaması, toplumlar tarafından kullanılmaları için gerekli önlemlerin alınması, ancak bu kullanımın kontrol altında tutulması; kültürel peyzaj alanlarının tarihsel ve kültürel öneminin çeşitli araçlarla geniş halk kitlelerine duyurulması ve bu konuda gerekli duyarlılığın gösterilmesi yer alması sebebi ile AOÇ'nin kültürel peyzajı olarak Miras Listesinde yer almasının gerekliliğine inancımız tamdır.

Saygılarımızla.

Atatürk Orman Çiftliği Yokedilmek İsteniyor..

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi

Kent İzleme Merkezi

Mustafa Kemal tarafından satın alınan 20 bin dekar arazi üzerinde "Orman Çiftliği" Adıyla 1925 yılında kurulmuştur. 1925-1937 yılları arasında yeni arazilerin alınması ile 52 bin dekar yüzölçümüne ulaşan Çiftlik, 11 Haziran 1937 tarihinde Atatürk'ün yazmış olduğu vasiyet mektubu ile T.C. Hazinesine hibe ve emanet edilmiştir. Başta "Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu"na bağlanan Orman Çiftliği daha sonra "Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü" bünyesine alınmıştır. 24 Mart 1950 tarihinde çıkarılan 5659 sayılı Kanun ile "Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü" kurulmuş ve çiftliğin adı günümüze kadar gelen "Atatürk Orman Çiftliği" olarak değiştirilmiştir.

1950-1983 yılları arasında çıkarılan kanunlarla AOÇ arazisinin bir kısmı çeşitli kuruluşlara devredilmiş ya da satılmış, yüzölçümü 30 bin dekara kadar inmiştir. Devredilen bu arazilerin bir kısmı daha sonra yapılan özelleştirmeler aracılığı ile kamu mülkiyetinden çıkarak özel mülkiyete bile geçmiştir. 2 Haziran 1992 tarihinde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca doğal ve tarihi sit alanı ilan edilmiş, 20 Temmuz 1993 tarihinde ise Kurul AOÇ'nin sit sınırlarını belirlemiştir. 7 Mayıs 1998 tarihinde de AOÇ 1.Derece Sit Alanı ilan edilmiştir.

Koruma Kurulu kararları ile AOÇ üzerindeki yağma ve talan girişimleri bir süre duraklamış, ancak sit alanı içerisinde ruhsatsız ve kaçak yapılaşmalar sürmüştür. 8 Temmuz 2006

tarihinde 5524 sayılı "Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" yürürlüğe sokulmuş ve bu değişiklik ile Ankara Büyükşehir Belediyesine Atatürk Orman Çiftliğinin "öncelikle üst ölçekli plan ve Koruma Amaçlı İmar Planı ve bunlara uygun her türlü imar planlarını yapma" yetkisi verilmiştir.

AOÇ alanını dilediği gibi kullanmasının önünü açacak bu yasal düzenleme ile yetkiyi alarak kolları sıvayan Ankara Büyükşehir Belediyesi çok kısa bir sürede "1/25000 Ölçekli Atatürk Orman Çiftliği alanları Nazım İmar Planı" ile "1/10000 Ölçekli Atatürk Orman Çiftliği Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı" nı hazırlayarak 12 Ocak 2007 tarihinde Büyükşehir Belediye Meclisinden geçirmiştir. Parçacı uygulamaları meşrulaştıran ve alanı bütüncül olarak ranta açmayı hedefleyen bu planların ve planları onaylayan belediye meclis kararının iptali istemiyle TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası ve TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası tarafından dava açılmıştır. Söz konusu meclis kararı ve planlar Ankara 13. İdare Mahkemesince 28 Kasım 2008 tarihinde iptal edilmiş, 17 Mart 2010 tarihinde de Danıştay 6. Dairesince iptal kararı onanmıştır.

Yargı kararları üzerine vakit kaybetmek istemeyen Büyükşehir Belediyesi bu kez aynı alan için "1/10000 Ölçekli Atatürk Orman Çiftliği Alanları Nazım İmar Planı ve 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı, 1/10000 Ölçekli Ulaşım Şeması ile 1/10000 Ölçekli Ulaşım Uygulama Projesi" ni 13 Ağustos 2010 tarihinde Büyükşehir Belediye Meclis kararı ile onaylayarak yürürlüğe sokmuştur. Bu planlar ve projelerde TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası ve Ankara Barosu Başkanlığınca iptal istemiyle yargıya taşınmıştır. Yargı süreci devam etmektedir. Kasım 2010 tarihinde açılan davanın bilirkişi keşfi davanın açılmasından 16 ay sonra 30 Mart 2012 tarihinde yapılabilmektedir. Yargı sürecindeki bu yavaş işleyiş Ankara Büyükşehir Belediyesinin plan uygulamalarını hızlandırmış ve planın iptal istemindeki en önemli unsur olan hızlandırılmış trafik yollarının bitme aşamasına gelmiş olmasına neden olmuştur. AOÇ içinden Doğu-Batı ve Kuzey-Güney doğrultularında 40 metre gibi geniş profille geçen bu otoyolların yapımı sırasında önemli ölçüde ağaçlık alan ve yeşil örtü tahrip olmuştur. AOÇ alanları içine hızlandırılmış trafiğin alınmasıyla Çiftlik tüm özelliklerini kaybedecek, daha sonra da çiftlik ve orman niteliklerinin kaybolması sonucunda da yapılaşmaya ve ranta açılacaktır. Atatürk Orman Çiftliği yok olacaktır. Büyükşehir Belediyesinin hedefi budur..

Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri

Atatürk Orman Çiftliği Alanları Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve bu planın eki olan Ulaşım Planı hakkındaki yargı süreci devam ederken ve Büyükşehir Belediyesinin inşaat faaliyetleri son hızla sürerken, AOÇ Alanları planlama çalışmaları kapsamındaki Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri alanında beklenmedik bir gelişme ortaya çıkmıştır. Önce Orman Genel Müdürlüğü'nün kendisi bu alan için basit onarım ve tadilatların yapılabilmesi gerekçesiyle Koruma Amaçlı İmar Planı yaptırmaya girişiminde bulunmuş ancak plan yaptırmaya ve onama yetkisinin olmadığı ortaya çıkınca bu iş Ankara Büyükşehir Belediyesine bırakılmıştır. Bu noktadan sonra gelişmeler başdöndürücü bir hızla seyretmeye başlamıştır.

10 Ağustos 2011 : Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.08.2011 tarihli ve 6281 sayılı kararı ile Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesislerinin 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı şerhi kaldırılmış ve sadece 3. Derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. Tarihi Sit statüsü ise tamamen kaldırılmıştır.

12 Ağustos 2011 : Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri Alanı 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.08.2011 tarihli ve 2484 sayılı kararıyla onaylanarak kesinleşmiştir.

21 Ekim 2011 : Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.08.2011 tarihli ve 6281 sayılı kararının yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açılmıştır. (Davacılar : TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Ankara Barosu Başkanlığı) ..

Kasım 2011 : Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri Alanı 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planının yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açılmıştır. (Davacı : TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, Davacı yanında müdahil : TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi) ..

2 Şubat 2012 : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ankara-1 Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 2 Şubat 2012 gün ve 15 sayılı kararıyla; Atatürk Orman Çiftliği 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit içerisinde yer alan mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğüne ait 2100 ada 16 parsel ve mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ve Ankara Büyükşehir Belediyesine ait olan 13585 ada 12 parselin bir bölümünün de içine alan ve OGM Gazi Tesislerine komşu yaklaşık 7 hektarlık alanın 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı şerhinin kaldırılmış, sadece 3. Derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmiştir.

3 Şubat 2012 : Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 3 Şubat 2012 gün ve

468 sayılı kararıyla; Atatürk Orman Çiftliği 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit içerisinde yer alan mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğüne ait 2100 ada 16 parsel ve mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ve Ankara Büyükşehir Belediyesine ait olan 13585 ada 12 parselin bir bölümünü de içine alan ve yaklaşık 7 hektarlık alanın yürürlükteki mevzuat ile yürürlükteki ilke kararlarındaki 1. Derece Doğal Sit Alanı özellikleri taşımadığı, bölgedeki bitki dokusunun insan eliyle oluşturulan yapay bir çevre olarak geliştirildiği gerekçeleriyle söz konusu alandaki 1. Derece Doğal Sit şerhi kaldırılarak sadece 3. Derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmesine ilişkin Ankara Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 02.02.2012 gün ve 15 sayılı kararı uygun görülmüştür.

28 Şubat 2012 : Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri alanının **"Başbakanlık Hizmet Binası"** yapılmak üzere TOKİ'ye devredilmesine ilişkin protokol Başbakanlık, Orman Genel Müdürlüğü ve TOKİ arasında imzalanmıştır.

30 Mart 2012 : Ankara-1 Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 02.02.2012 tarihli ve 15 sayılı kararı ile Ankara Kültür Varlıklarını koruma Bölge Kurulunun 03.02.2012 tarihli ve 468 sayılı kararlarının yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle iki ayrı dava açılmıştır. (Davacılar : TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası).

Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri başından beri Başbakanlık Yerleşkesi olarak düşünülmüş fakat önceleri kamuoyundan gizlenmiştir. Daha sonra planlama çalışmaları sırasında gerçek ortaya çıkmıştır. Gazi Tesislerinin yeterli gelmemesi üzerine Atatürk Orman Çiftliğinden 7 hektarlık bir alan daha plan alanı kapsamına dahil edilmiştir. Bu alanın da sit dereceleri ilgili kurullar tarafından derhal düşürülmüş ya da tamamen kaldırılmıştır.

Ve... Başbakanlığın AOÇ'ye yerleşmesinin gerekçesi olarak gösterilen "çalışmaların gerekli **GİZLİLİK** içinde yürütülmesi ve **GÜVENLİK** önlemlerinin en üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi" için bu alanlar da yetmeyince :

27 Nisan 2012 : Orman Genel Müdürlüğü Gazi Tesisleri ile Atatürk Orman Çiftliği alanlarından toplam **90 hektarlık** alanın **Başbakanlık Yerleşkesi** yapılmak üzere 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 ncü maddesine göre Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı ilan edilmesine ilişkin 16.4.2012 tarihli Bakanlar Kurulu kararı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

AOÇ için Bir İmza da Sen Ver İmza Kampanyası

Şubemiz, 1925 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün "Orman Çiftliği" adıyla kurduğu, 1937 yılında Türkiye Cumhuriyetine vasiyet mektubuyla emanet ettiği ve yıllardır tahribat altında olan Atatürk Orman Çiftliği arazisi üzerinde yapılması planlanan Başbakanlık binasına ilişkin imza kampanyası başlattı.

Halen doğal ve tarihi sit özelliklerini içinde barındıran, hem ülke açısından hem de kentsel tarım konusundaki dünyadaki ender örneklerden olan Atatürk Orman Çiftliği'nde Başbakanlık binasının yapılmasının planlama kriterleri açısından onarılmaz hasarlara yol açacağı ve böyle bir durumda güvenlik gerekçesi ile Atatürk Orman Çiftliği'nin halka kapatılacağı endişesiyle başlatılan imza kampanyası ile toplanan imzalar Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e iletilecek.

Hem Konur Sokak'ta açılan standda hem de Şubemizin web sayfasında sanal olarak devam eden imza kampanyası ile bugüne kadar yaklaşık 7000 imza toplandı.

AOÇ için bir imza da sen ver.

Atatürk Orman Çiftliği Yok Edilemez!

İmza kampanyasına katılmak için:
<http://www.mimarlarodasiankara.org/index.php?Did=4681>

<http://goo.gl/pXDed>

**atatürk
orman
çiftliği
yok
edilemez!**

**A.O.Ç.
İÇİN BİR
İMZA DA
SEN VER!**

“Ben Ankara” Eylemlerine Devam Ediyor

Şubemizin de bileşenleri içinde yer aldığı Başkent Dayanışması, “Başkent Dayanışması, Cumhuriyetle özdeşleşmiş bir kentin kaynağına dönerek geleceğine sahip çıkmasıdır” sloganıyla, Başkent Ankara’nın kimliğine yönelik yaşam alanlarımızın daraltılmasına karşı, Ankara’yı direnişin ve umudun başkenti, kültürün ve sanatın başkenti, dayanışmanın, adaletin başkenti yapmak için yola çıktı.

Başkent Dayanışması tarafından **Mayıs 2012’den itibaren gerçekleştirilen Ben Ankara eylemlerinde rant politikaları, yok edilen kent meydanları, Ankara’nın nefes almasını sağlayan ender bölgelerden biri olan**

Atatürk Orman Çiftliği ve kentin yok olan kültürel ve sosyal hayatı ele alındı.

Ben Ankara’nın ilk eylemi “Renklerin eylemi başlıyor, siyah giy eyleme katıl!” çağrısı ile başladı, siyah giyen onlarca kentli Kızılay Meydanı’nda, eski Gima önünde buluştu, Ankara’yı rant politikaları ile yönetenleri protesto etti.

Başkent’in çılgın projelerle kültürel ve sosyal fiziksel dönüşümüne karşı eylemlerini sürdüren Başkent Dayanışması bileşenleri ikinci eylemlerinde Zafer Meydanı’nda defile düzenledi. **“Defile”de, Ankara’nın meydanları, meydanlara taşındı,** Ankara’da yok edilen tüm meydanların fotoğrafları kırmızı halıdaydı. Kırmızı halı üzerinde yürüyen meydanlar arasında, eski Sıhhiye Meydanı, eski Ulus Meydanı, eski Zafer Meydanı da vardı. Elleri defterlerle gerçekleştirdikleri defile de **“Başkentimize dokunanları def ile def edeceğiz”** mesajı verildi.

Atatürk Orman Çiftliği’nin parça parça yok edilmesine seyirci kalamayacaklarını belirten Başkent Dayanışması bileşenleri üçüncü eylemlerinde, Güvenpark’ta **“AOÇ’ye Dokunma”** dedi. **“AOÇ için Maskeli Balo”** adı verilen eylemde, ameliyat maskeleri takıldı, Ankara’nın akciğerleri olan AOÇ’nin yok edilişi ile Ankara’nın nefes alamayacağını mesajı verildi.

“Ses çıkaran ne varsa, tencere, tava, sopa, kapak, enstrümanını al gel” çağrısıyla yola çıkan Başkent Dayanışması bileşenleri Tuna Caddesi’nde bir araya gelerek Ankara’da kültür mekânlarının yok edilmesini ve tiyatroların özelleştirilmek istenmesini protesto ettikleri

dördüncü eylemi **“CAZZlıyoruz”**u gerçekleştirdi. Akşam kapısında sıra beklenen, kuyruk olunan, operalara, konserlere, tiyatrolara hasret kalındığı belirtildi. Kültür ve sanata yatırım yerine, tüketim kültürünün körüklendiğine dikkat çekildi.

Yok edilmeye çalışılan kent kültürü için **BEN ANKARA** Eylemleri devam edecek.

Başkent için rengini seç, eylemini yap, dayanışmaya katıl...

Başkent Dayanışması ve Ben Ankara’yı <http://www.baskentdayanismasi.org/> adresinden takip edebilirsiniz.

Atatürk Bulvarı Üzerindeki Yapıların Cepheleri Tektipleştiriliyor..!

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi

Bina Kimlikleri Çalışma Grubu

Atatürk Bulvarı üzerindeki 135 yapıda dış cephe değişikliğini içeren Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin "Kızılay Değişiyor" Projesi 2012 yılının ilk günlerinde kent gündemine düştü.

Atatürk Bulvarı'nda yer alan binalarda cephe giydirme yapılması planı esasında Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından **yılbaşı nedeniyle cadde ve sokakların ışıklandırılması ve süslenmesi** adı altında aldıkları karara dayanıyor. Geçici bir düzenleme gibi görünen ışıklandırma ve süsleme konulu bir meclis gündeminin Cumhuriyet ile özdeşleşen ve Kızılay'ın en önemli aksı olan Atatürk Bulvarı'nda kalıcı bir tahribatın onaylanması ile sonuçlanması Başkent Ankara'da sıkça karşılaştığımız plansız ve parçacıl uygulamalardan çok da farklı değil.

Proje kapsamında dış cephelerde Japonya'dan getirilecek malzemelerin kullanılacağı, mülkiyet sahiplerinin vereceği muvafakatnameler ile çalışmaların başlayacağı, muvafakat vermeyen vatandaşların binalarında kamulaştırma yoluna gidileceği ve bina sahiplerinden hiçbir ücret talep edilmeyeceği de sıkça dile getiriliyor.

Ankara'nın sahip olduğu kimlik ile Japonya'dan getirilecek fibrobeton arasındaki ilişkinin nasıl kurulduğu,

Mülkiyet sahiplerinden alınacağı belirtilen muvafakatname ile yasal olarak tüm şartların sağlanıp sağlanamayacağı, (Zira Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 16.maddesi uyarınca eser sahibinin izni olmadıkça eserde değişiklik yapılamaz.)

Bina sahiplerinden hiçbir ücret talep edilmeyerek milli servetin hangi yolla, hangi amaçla ve nasıl harcanacağı soruları ise yanıtız.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak Ankara Büyükşehir Belediyesinin kent merkezi Kızılay'ın canlandırılması, güzelleştirilmesi, tabela kirliliğinden kurtarılması ve modern hale getirilmesi gereği fikrine katılmakta ve desteklemekte olduğumuzu daha önce de dile getirdik,

projenin elde edilme sürecine ilişkin görüşlerimizi kamuoyu ile paylaştık.

Sadece bina sahiplerini ve esnafı değil başta proje müellifleri olmak üzere tüm kentliyi yakından ilgilendiren bu projeye ilişkin Şubemiz tarafından başlatılan çalışmalar devam etmektedir.

Atatürk Bulvarı Cephe Değişikliği Projesi Şubemiz komisyonlarınca ele alındı ve bir çalışma aksı olarak belirlendi. Şimdi Atatürk Bulvarı'nda yer alan yapılara ilişkin Bina Kimlikleri oluşturuluyor, her yapıya ilişkin detaylı bilginin yer aldığı sergi, Atatürk Bulvarı'nda kentli ile paylaşılacak.

Bunun yanı sıra, bina sahiplerine ve esnafa projenin lanse edildiği gibi sadece getirisinin değil, birçok olumsuz etkisinin de olacağı, ticaretin sadece yapılacak cephe değişikliği ile sağlanamayacağı, ayrıca yasal sürecin sadece kendileri ile değil, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre proje müellifi mimarların da dahil edilerek tamamlanabileceği konusunda bilgi aktarımında bulunuluyor.

Proje müellifi mimar ve varisleri ile iletişim kurulmaya çalışıyor, kanundan doğan hakları ve Şubemizin konuyla ilgili yürüttüğü çalışmalar birlikte değerlendirilmeye çalışılıyor.

Günümüzdeki alışveriş merkezi kültürü ile kent merkezi ve yaşama mekânı olma özelliklerini kaybetmeye başlayan Atatürk Bulvarı'nın bu özelliklerini yeniden kazanmasının, bölgede ticaretin canlanmasının ve zenginleşmesi cephelerde yapılacak "makyaj" ile değil, kentsel politikaların yeniden gözden geçirilerek, gerçekten kentliyi düşünen uygulamaların gerçekleştirilmesi ile sağlanabileceği açıktır.

Bir kez daha, meslektaşlarımızı ve halkımızı telif haklarına aykırı uygulamalara karşı duyarlı olmaya ve mimarlık değerlerimize sahip çıkmaya davet ediyoruz.

42. Genel Kurulun Ardından TMMOB ve Mimarlar

Arif Şentek

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği TMMOB'nin 42. Genel Kurulu 31 Mayıs – 3 Haziran 2012 tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. TMMOB, bu genel kurulda kurulması kararı alınan Bilgisayar Mühendisleri Odası ile birlikte 24 Oda'dan oluşuyor. Odaların toplam üye sayısının 420.000 dolayında olduğu belirtiliyor.

Mimarlar Odası ve TMMOB

TMMOB'nin kuruluş ve gelişmesinde mimarların yoğun emeği vardır. 1954 yılında TMMOB yasasının çıkarılmasında, yani TMMOB'nin kuruluşunda, mimarların dernek statüsü içinde 1927'den başlayarak sürdürdükleri çalışmaların payı büyüktür.

1971 sonrası TMMOB örgütlenmesindeki radikal değişikliği gerçekleştirenler arasında mimarların önemli bir yeri vardır. Meslektaşlarımız, ağabeylerimiz Teoman Öztürk ve Yavuz Önen, bu dönemlerde uzun yıllar TMMOB yönetiminin başında görev almışlardır.

Son 10 yıla yakın bir süredir Mimarlar Odası ile TMMOB arasındaki ilişkilerin 1970'lerdeki düzeyini koruduğunu söylemek mümkün değil. Hatta Mimarlar Odası içinde bazı çevreler TMMOB'den ayrılmayı önermişlerdir.

Öncelikle, TMMOB'yi Mimarlar Odası çalışmalarını etkinleştiren, bütünleştiren, yaygınlaştıran bir örgütlenme alanı olarak görüyor muyuz sorusunu yanıtlamak zorundayız. Örneğin Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulunun çalışma programında bu konuya ilişkin yeni, farklı ve dinamik bir yaklaşım göremiyoruz. Umarım bu eksiklik dönem içinde gerçekleştirilecek çalışmalarla giderilir.

%55 Katılım Oranı İle 1000 Kişilik Bir Genel Kurul

TMMOB Genel Kuruluna her Oda'dan, kendi genel kurullarında seçilen %2 oranında delege katılıyor. Ancak delege sayısı 2'den az ve 100'den fazla olamıyor. Son TMMOB Genel Kurulunda toplam delege sayısı

1.819'du. Son gün yapılan seçimlerde 992 kişinin oy kullandığını dikkate alırsak, katılım oranının %55 dolayında olduğu anlaşılıyor.

Katılım oranı düşük gibi görünse de 1.000 kişiye yakın delegenin katılımıyla yapılan bir genel kurulu verimli bir tartışma – değerlendirme – karar geliştirme ortamı haline getirmek başlı başına bir çabayı ve yoğun bir ön çalışmayı gerektiriyor. Bu sağlanamadığında konuşmalar genel sol - siyasal söylemlerin tekrarıdır öteye gidemiyor. Bu genel kurulda da, yurdun dört bir köşesinden gelen mühendisler (mimarlar zaten pek konuşmuyorlar) böyle bir ortamda kürsüden yapılan konuşmalarla 'iman tazelediler' diyebiliriz.

Bu genel kurulda, TMMOB'nin gündemindeki sorunların, güncel örgüt politikalarının yeterince tartışıldığını, yeni görüşler geliştirildiğini söylemek oldukça zor. 2010 yılında yapılan bir önceki genel kurulda, örgüt içinde geliştirilerek genel kurula getirilmiş çok sayıda karar önerisi, çalışmalara olumlu katkılar sağlamıştı. Bu genel kurulda böylesi ön çalışmaların eksikliği duyuluyordu.

Genel Kurullar Sokağa Taşıyor

Mimarlar Odası Genel Kurulunun sonunda 15 Nisan 2012 günü sabahı hep birlikte Kızılay'dan Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yürümüş ve Bakanlığın önünde bir basın açıklaması yapmış, iktidara karşı tepkilerimizi dile getirmiştik. Galiba bu başarılı bir protesto, eylem biçimi oldu. TMMOB Genel Kurulunun ilk günü alınan bir kararla delegeler Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yönelen, ama bir süre sonra polis tarafından engellenen kısa bir protesto yürüyüşü yaptılar. Genel Kurul Başkanı Kaya Güvenç, delegeler adına bir basın açıklamasını, bakanlığın karşısındaki 'Madenciler Anıtı' önünde yaptı.

Genel Kurulun üçüncü günü bu kez kadın delegeler AKP İl Başkanlığına yürüdüler. Hedefte Başbakanın "kürtaj cinayettir" sözleriyle başlattığı kadın bedenine yönelik

müdahaleler vardı. Bugüne kadar, 1 Mayıs'da ve diğer kitle örgütleriyle birlikte düzenlenen gösterilerde 'sokağa çıkan' mimar ve mühendislerin artık genel kurul süreçlerinde de tepkilerini bu yolla dillendirmeleri yeni bir aşama olarak görülmeli. Ne demişler: "Sokak güzeldir."

Konukları Dinlerken

Genel Kurulun ilk günü siyasal parti ve meslek örgütlerinden konuklar gündemlerindeki konulara ilişkin görüşlerini, bir ölçüde TMMOB ile ilişkilendirerek aktardılar. TMMOB'nin kitlesel eylem ortakları DİSK, KESK, Tabipler Birliği gibi örgütlerin başkanlarını bir kez de Genel Kurul kürsüsünden dinlemek onur vericiydi.

Siyasal partilerden TKP, ÖDP ve EMEP adına yapılan konuşmaların ardından CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu konuşurken salondan bir delegenin "burası TMMOB" diye tepki göstermesi sanırım konukseverliğe ve siyasal adaba pek uymadı.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Eriş Bilaloğlu'nun yaptığı konuşmanın üzerinde ayrıntılı durmanın yararı var. Bilaloğlu, genel siyasal söylemlerin ötesinde, meslek örgütlerinde yeni yaklaşımlara duyulan ihtiyacı dile getiriyordu.

Genel Kurulda 'Anadil'

Bu arada TMMOB Genel Kurulunda bir ilk yaşandı. Bir delege 'ana dil' sorununa ilişkin görüşlerini kendi 'ana diliyle' kürsüden aktardı. TMMOB içindeki bu 'ilk', sınırlı sayıda da olsa bazı delegelerin tepkisiyle karşılanmadı değil. Oysa Kürtçeden bir başka delegenin Türkçeye çevirdiği konuşma, sıradan politik sözlerin ötesinde neredeyse bilimsel bir makale olgunluğunu taşıyordu ve ilgiyle dinlendi.

Geçen dönem TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinden Alaeddin Aras da Genel Kuruldaki 'veda' konuşmasını anadiliyle, Kürtçe yaptı. Yaşadığımız genel politik ortamın

doğal bir yansıması olan 'anadil' konusu, önümüzdeki dönem TMMOB ve Oda'larda yaygınlık kazanabilir. Bunu, yıllardır süren baskılara, dışlamalara ve savaşa karşı; insan hakları, demokrasi ve barıştan yana girişimleri güçlendirici yönde değerlendirmeliyiz.

Ne Yapmalı?

TMMOB Genel Kurulunda yayınlanan sonuç bildirgesinde yer alan ve hemen hemen her satırına katıldığımız siyasal tespitleri temel alan ayrıntılı eylem planlarının geliştirilmesi gerekiyor. TMMOB ve Oda'ların gündeminde mutlaka yer alması gereken konulara ilişkin kısaca iki örnek verelim.

Örneğin, iktidarın getirdiği rejim değişikliğini perçinleyeceği Anayasa çalışmalarına mutlaka tepki göstermeliyiz ve bu konudaki önerilerimizi güçlü bir sesle duyurmalıyız. Anayasada ifadesini bulan sosyal devlet ve temel insan haklarına yönelik kazanımların yanı sıra, getirdiği "kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları" statüsü tanımı dolayısıyla da Anayasa, gündemimizin önemli bir maddesi olma durumundadır.

TMMOB ve Oda'ların gündeminde olması gereken bir başka önemli konu Oda'lara üye olmayan mimar ve mühendislerin örgütlenmesidir. TMMOB'nin kendi tespitlerine göre 2004 yılında Oda'lara kayıtlı üye sayısı yaklaşık 250.000 dolayındayken, 200.000 dolayında da kayıtsız mimar ve mühendis bulunuyordu. Bu rakamı güncellersek bugün örgüt dışında kalan kayıtsız mimar ve mühendis sayısının yaklaşık 340.000 olduğunu söyleyebiliriz. Neredeyse üyelerin sayısı kadar üye olmayan mimar ve mühendis var denilebilir. Bu, dikkatle üzerinde durulması, ayrıntılı çalışmalar yapılması gereken bir konu değil midir?

TMMOB'den ayrılalım diyenlere, TMMOB ile ilişkileri bir yasal zorunluluk olarak görenlere, yanlış düşündüklerini söylemenin dışında bir diyeceğimiz yok. Kuşkusuz bunu daha ayrıntılı da tartışırız. Ama öncelikle, TMMOB'yi örgütlü eylemlerimizin ayrılmaz bir parçası, bütünlücüsü olarak gören arkadaşlarımızın TMMOB gündemini yakından izlemesini, TMMOB etkinliklerini geliştirici katkılarda bulunmalarını bekleriz.

Sivas Katliamı Üzerinden Tam 19 Yıl Geçti

02 Temmuz 2012

Sivas katliamının üzerinden 19 yıl geçti...

2 Temmuz 1993'te barıştan, kardeşlikten, eşitlikten, demokrasinden yana olanlar Sivas'ta yakıldılar.

Sivas Katliamı eşit yurttaşlık talep eden Alevilere verilmiş bir gözdağı olarak düştü tarih sayfalarına ...Maraş, Çorum, Gazi, Uludere ve daha pek çokları gibi..

Her türlü toplumsal muhalefete, hak arama eylemine anında müdahale eden devlet Sivas'ta seyirci olmayı seçmişti..

Katliamın ardından Sivas Belediye Başkanı Temel Karamollaoğlu "gazanız mübarek olsun" derken, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, "halkla güvenlik güçlerini karşı karşıya getirmeyin" diyordu. Başbakan Tansu Çiller "çok şükür otel dışındaki halkımız zarar görmemiştir" açıklaması yapıyordu. Hükümetin sosyal demokrat kanadı ise tam bir acizlik içerisinde bulunuyordu.

Katliamı yaratan zihniyet bugün bütün kadroları ile iktidardadır. AKP iktidarı, yıllardır bir yandan açılım yalanlarıyla alevi yurttaşları oyaladı, diğer yandan Sivas katillerini korudu kolladı. Katiller yurtdışında istedikleri gibi yaşadılar, AKP'li büyükşehir belediyelerinde işe girdiler. Geçtiğimiz yıl kırmızı bültenle aranan Cafer Erçakmak'ın yıllardır Sivas'ta yaşadığı ve evinde öldüğü ortaya çıktı. Savcılığa bildirilmeden gömülmesine göz yuman Sivas Mezarlıklar Müdürü Cemal Karaca, Sivas Belediye Başkanı Başdanışmanı yapılarak terfi ettirildi. Dönemin Adalet Bakanı Şevket Kazan yakanların yanında davaya katıldı. Katliamcılarının avukatlarından 5'i milletvekili, 2'si belediye

başkanı oldu. Katliam sanığı İhsan Çakmak 2004 yılından yakalandığı 2007 yılına kadar İstanbul Büyükşehir Belediyesinde çalıştırıldı. 2011 yılında sanıklardan Vahit Kaynar Polonya'da yakalandı. Ancak Adalet Bakanlığı sanığın iadesiyle ilgili gereken işlemi yapamadı. Kaynar salıverildi.

Sivas'ta katledilenlerin yakınları defalarca insanlık suçları zamanaşımı kapsamından çıkarılсын talebini AKP iktidarına iletiler, tam 17 kez reddedildiler. Katiller cezalandırılmadı ve Sivas davası 13 Mart 2012 günü zamanaşımına uğratıldı.

Zamanaşımı kararından sonra Başbakan Erdoğan "milletimiz için, ülkemiz için hayırlı olsun" diyerek gerçek düşüncelerini açıkça ifade etmiştir.

İşte tüm bu sebeplerle bugün Sivas'ı anmak hükümetin zaman aşımı ayıbının gölgesinde bile olsa bir kez daha anlam kazanmıştır.

Karanlığın altında 19. yılına giren Sivas Katliamı Ankara'da Kolej Meydanı'nda düzenlenen miting ile anıldı. Mitinge TMMOB'a bağlı odaların yönetim kurulları ve üyeleri ile çok sayıda sendika ve dernek katıldı.

Miting için 17.00 de Toros Sokak'ta toplanıldıktan sonra kortejler ile Kolej Meydanı'na yüründü. Kortejde "Madımak hala yanıyor, zaman aşımı kararını tanımıyoruz", "Sivas şehitleri ölümsüzdür" yazılı pankartlar taşındı.

Miting, Sivas'ta katledilenler anısına saygı duruşuyla başladı. Mitingi düzenleyen kurumlar adına Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Sekreteri Hasan Cem Yılmaz açılış konuşması yaptı. Ardından Madımakta yaşamını yitirenlerin aileleri adına Hikmet Özkan bir konuşma yaptı. Sivas şehitlerinin adlarının okunmasının ardından ,miting Zeynep Karababa'nın söylediği ezgilerle son buldu.

Teoman Öztürk Anması ve TMMOB Öğrenci Evi Temel Atma Töreni

11 Temmuz 2012

Öztürk Mezarı Başında Anıldı

TMMOB'nin 1973-1980 dönemi başkanlığını yapmış, 11 Temmuz 1994'de aramızdan ayrılan, mühendis ve mimarların ortaklaşa mücadelesinin yaratıcılarından, Teoman Öztürk, ölümünün 18. yılında Karşıyaka'daki mezarı başında anıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın yaptığı konuşma sonrası anıt mezara karanfiller bırakıldı.

Teoman Öztürk anma törenine, Teoman Öztürk'ün ailesi, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri, Odaların Genel Merkez ve Şube Yönetim Kurulları, mücadele arkadaşları ve çok sayıda TMMOB üyesi katıldı.

TMMOB Öğrenci Evi Temel Atma Töreni

TMMOB Öğrenci Evi ve Sosyal Tesisi temel atma töreni ise aynı gün gerçekleştirildi. Açılış konuşmasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın yaptığı törende, Soğancı Teoman Öztürk'ü her yıl çeşitli etkinliklerle andıklarını, bu yıl ise ölüm yıldönümünde temel atılmasının ayrı bir önemi olduğunu belirtti.

Soğancı'dan sonra Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, " bu arsayı rant alanına çevirmek yerine gençlerimize sunuyoruz" dedi.

Ardından söze alan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Baskının bu kadar yoğun olduğu bir dönemde TMMOB'nin böylesine bir eserin altına imza atması daha büyük bir önem taşıyor. TMMOB yöneticilerini tebrik ediyorum. Umuyorum bu yurda Teoman Öztürk'ün adı verilecektir" dedi.

Şube Gözünden Kent Gündemi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, her hafta düzenli olarak yaptığı basın açıklamaları ile kent ve ülke gündemine dair görüşlerini kamuoyu ile paylaşmaya devam ediyor..

Üst geçitler yıkılmalı

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Başkanı Ali Hakkıhan, Başbakanlık Başbakan Binaları'nın üst geçitlerinin yıkılması gerektiğini savunarak, "Bu yapıların yıkılmasıyla kentimizin yüzü değişecek ve şehir daha yaşanılabilir olacaktır" dedi.

AOÇ'ye hançer

AOÇ'nin yapılmasına açılması ve ortasından "otoban" geçirilmesine karşı çıkan TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi yöneticileri gazetesinde bir kez yerinde hasar tespit yaptılar. Tespit gezisi Atatürk'ün AOÇ vasiyetinin yitirilmemesinden bir gün önce gerçekleştirildi.

Kamu vicdanı unutmaz

AOÇ'nin yapılmasına açılması ve Başbakanlık binası yapılmasına karşı çıkan odaların açtığı davalara, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yanına Başbakanlık'ta da maddahî emek istediği belirtildi. Otoban, konuyu görüşmek için Cumhurbaşkanı Gül'den randevu talep etti.

AOÇ için UNESCO'ya şikayet

BÜYÜKŞEHİR Belediyesi tarafından AOÇ arazi üzerinde yapılacak planın yürürlüğe girmemesi için imza kampanyasının düzenlenecek ve UNESCO'ya başvurulacak. Büyükşehir Belediyesi'nin AOÇ arazi üzerinde yapacağı Nazım İmar Planı'na odalar tepki gösterdiler.

BÜYÜK BİR SALDIRI
Planın topkızında görevlendirildiği iddia edildi. Mimarlar Odası Genel Sekreteri Tercan Karakus Cağlar, AOÇ üzerinde yapılan planlar ideolojik bir tahrifatla yol açtığına belirterek şöyle konuştu: "Biz de sesimizi duyurabilmek için imza kampanyası düzenleyerek, uluslararası bir platform olan UNESCO'ya başvuracağız. Birinci dersece ön alması olan AOÇ'nin 3. dersece düşürülmesinin ardından arazi üzerinde

Başbakanlık binası yapılacak. Bu nedenle mimarlar odası tarafından açılan davaya Başbakanlık'ta da dahil olmak istedi." Peyzaj Mimarları Odası ve Ziraat Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Kadir Koçak da planın çok büyük bir saldırı olduğunu iddia ederek "Tarım ve Ormancılıkta barikatlara yaratan AOÇ'nin yok olması siz koruyun" dedi. ■ Erme ÜRE

Teleferik çözüm getirmez

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Başkanı Hakkıhan, Metin Ödöç'ün Ankara'nın trafikine çözüm getirmeye amacıyla gündeme getirdiği teleferik projesi eleştirildi. Yatakta bir projesin de gelip geçip gidi, şu bir yatama dönüpceğini söyledi.

Teleferik Ankara'da ULAŞIMI ÇÖZEMEZ

Ankara'da yapılacak teleferik ile ilgili konuşulan yapıları ve hizmetleri en azından bazı bölümlerini açılışlayan Mimarlar Odası Ankara Şubesi, teleferik ile ilgili yapılan projeleri bir araç olarak görmeye karşıdır.

Vadi halkı, ev isteğinde kararlı

"Ölümün Barınma Hakkı: Barınma statüsü Çalkışan, "Biz ne istiyoruz?" diyorlar. Biz de enformasyon karşılığında ev istediğimizi söylüyoruz. Enformasyon karşılığında ev istediğimizi söyleyebiliriz" diye konuştu.

Diyadin Barınma Hakkı: Barınma statüsü Çalkışan, "Biz ne istiyoruz?" diyorlar. Biz de enformasyon karşılığında ev istediğimizi söylüyoruz. Enformasyon karşılığında ev istediğimizi söyleyebiliriz" diye konuştu. Barınma Hakkı: Barınma statüsü Çalkışan, "Biz ne istiyoruz?" diyorlar. Biz de enformasyon karşılığında ev istediğimizi söylüyoruz. Enformasyon karşılığında ev istediğimizi söyleyebiliriz" diye konuştu.

BAŞKA TUZAK VAR MI?

Kızılay-Cayıyolu metro inşaatının çökmesi ardından Ankara'nın 'kayıp' derinleri gündeme geldi. Beklentili vatandaşlar, "Altıncıdaki toprak çökcek mi?" sorusuyla her adım atıldığında tedirginlik yaşamaya başladı.

Altıncıdaki toprak çökmesi Kızılay-Cayıyolu metro inşaatının çökmesiyle birlikte gündeme geldi.

Altıncıdaki toprak çökmesi Kızılay-Cayıyolu metro inşaatının çökmesiyle birlikte gündeme geldi.

METRO inşaatının çökmesiyle birlikte Altıncıdaki toprak çökmesi gündeme geldi. Beklentili vatandaşlar, "Altıncıdaki toprak çökcek mi?" sorusuyla her adım atıldığında tedirginlik yaşamaya başladı.

Altıncıdaki toprak çökmesi Kızılay-Cayıyolu metro inşaatının çökmesiyle birlikte gündeme geldi.

Yükseklikte yapılan metro inşaatının çökmesiyle birlikte Altıncıdaki toprak çökmesi gündeme geldi.

MESLEK ODALARINDAN DİRENİŞ ÇAĞIRISI: Atatürk Orman Çiftliği rant alanı değil

TMMOB'ye bağlı meslek odaları, Atatürk Orman Çiftliği'ndeki talana karşı yaptıkları iki basın açıklaması ile direnişe devam dedi.

EFE CAN TAN ANKARA

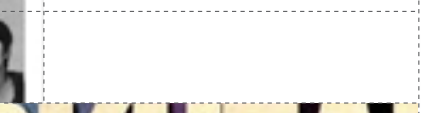
TMMOB bünyesindeki meslek odalarından Peyzaj Mimarlar Odası, Ziraat Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin ve AKP iktidarının Atatürk Orman Çiftliği'ni yapılaşmaya açması ve devletleştirilmesini karşı çıktıklarını belirttiler.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ndeki basın toplantısı Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yürütürü Başkanı Canan Karakaya başkanlığında başladı. Karakaya, Mimarlar Odası olarak açığına ve Başbakanlık müdahali oluyorsa, bununla birlikte de yarı manipüle edilmiş dedi. Karakaya'nın ardından sözü alan Peyzaj Odası Yürütürü Kurulu Üyesi Mustafa, 2006 yılında davada yargıyan Atatürk Çiftliği'ndeki imar planları emsali hatırlam. Devlet Devlet Kurumları'nın Atatürk Orman Çiftliği'nde tespit yapma talebini getiren Kutman, Mimarlar Odası olarak bir imza kampanyası başlatarak Ankara ve Ankara'nın Atatürk Orman Çiftliği'ni hiç çıkarmazsa istediklerini Ziraat Mühendisleri Odası

Gökçek'in, si 'Sorumlulukları var'

AYDINLIK / ANKARA
Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'da metro çalışmaları sırasında meydana gelen çöküşte, bir vatandaşın hayatını kaybetmesinden sonra Büyükşehir Belediyesi'nin "sorumlu değil" açıklamasına tepki gösterdi.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'da metro çalışmaları sırasında meydana gelen çöküşte, bir vatandaşın hayatını kaybetmesinden sonra Büyükşehir Belediyesi'nin "sorumlu değil" açıklamasına tepki gösterdi. Hakkın, bu açıklamanın doğru olmadığını ve yanlış olduğunu belirterek, "Her vatandaşın hayatını kaybetmesi, sorumlusu ben değilim diye, 10 yıldır durmuş bir metro inşaatını devretti. Büyükşehir Belediyesi Ulaştırma Bakanlığı'na bir eylem devretti. Her inşaatın 10 yıldır, sağ bilet bir şekilde kalması mümkün değil. Dikmen Deresi'nin de o gün zenginlik geçiğini biliyorlar mı, değil. Milli Eğitim Bakanlığının, yarımadaki metromun çökmesiyle, oğrini nereleri biliyoruz? Güçten işçilerinde kaldırımları yırttı, yarımadayı insanları, açıklama yapı

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'da metro çalışmaları sırasında meydana gelen çöküşte, bir vatandaşın hayatını kaybetmesinden sonra Büyükşehir Belediyesi'nin "sorumlu değil" açıklamasına tepki gösterdi.

AOÇ'ye imza kampanyası

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, AOÇ'de yapılaşmayı başlatarak protokolde karp tepkisini sürdürüyor. Şube, çiftlikte inşa edilerek yapılara "bu" demek için imza kampanyası düzenleyecek. Toplanan imzalar Cumhurbaşkanlığı Gül'e ulaştırılacak.

AOÇ'teki inşaatın çökmesiyle birlikte Altıncıdaki toprak çökmesi gündeme geldi. Beklentili vatandaşlar, "Altıncıdaki toprak çökcek mi?" sorusuyla her adım atıldığında tedirginlik yaşamaya başladı.

İmza kampanyası başlatıldı. Beklentili vatandaşlar, "Altıncıdaki toprak çökcek mi?" sorusuyla her adım atıldığında tedirginlik yaşamaya başladı.

Atatürk Orman Çiftliği'ni Hiç Çıkarmazsa İmza Veriyiz

karşı herhangi bir derinim yapması için kamuoyu ile bulaşılmasını istiyor.
Büyükşehir Belediyesi: Kalkınma ihtiyacı yok
Ali Hakkın, Büyükşehir Belediyesi ile hiçbir görüşme gerçekleştiremediklerini, dile getirerek, Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek'i eleştirdi.

Büyükşehir Belediyesi, Kalkınma ihtiyacı yok

Mimarlar Odası'ndan "AOÇ'ye Başbakanlık Binası" tepkisi

Mimarlar Odası, "AOÇ arazisinde planlanan" binaya karşı imza kampanyası başlattı. Ankara Şubesi Başkanı Hakkın: "Toplanan imzaların Cumhurbaşkanlığı Abdullah Gül'e gönderilerek Atatürk Orman Çiftliği'ne satış çıkarmasını isteyeceğiz" dedi.

ANKARA - TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkın, "Atatürk Orman Çiftliği'nde yapılaşması planlanan Başbakanlık binasının karşı imza kampanyası başlatıldığını" belirledi. Hakkın, Mimarlar Odası'nda düzenlenen basın toplantısında, Atatürk'ün 1925 yılında kurduğu kayseri emsaliyle Türkiye Cumhuriyeti'ne emanet ettiği orman arazisinde yıllardır tahribat altında olduğunu, burada, büyük emellerle kurulan çiftlik "kültürel miras" alanı olarak korunmasını istediklerini dile getirdi. Hakkın, binanın devreye girilmesi ve doğal SRT alanı olarak kullanılmasını Atatürk Orman Çiftliği'nin SRT devresinin yapımı planlanan Başbakanlık binasının iftiharını getireceğini zatarlar ve emsali siddet eden Hakkın, çiftliğin sadece Türkiye değil dünya mirası olduğunu da önemli bir değer olduğunu ve korunmasını gerektirdiğini söyledi. Hakkın, çiftliğin korunmasını için alınması gereken adımlarda da görüşlerini ifade etti.

Çiftliğe Başbakanlık binası yapılmasını için imza kampanyası başlatıldığını belirten Hakkın, Cumhurbaşkanlığı Abdullah Gül'den randevusu talep ettiğini, toplantıdan imzasıyla Gül'e sunarak Atatürk Orman Çiftliği'ni satış çıkarmasını isteyeceğini belirtti. Mimarlar Odası Ankara Şube Sekreteri Ceylan Yılmaz Karakaya ise Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Ekişçi Yılmaz Milli Kütüphane binasında alçık gözetim inşa ettiği Gökkuşaklı Bekelevi alanında kamu kurumlarında üretilen ürünlerin satılması ve satış gelirlerinin de Atatürk

KORKUTAN AÇIKLAMALAR

Ankara, İnönü Bulvarı'ndaki göçüğün şokunu atlattıktan sonra, Bakan Yılmaz "Bu ve buna benzer olaylar yine beklenebilir" sözü gündeme bomba gibi atıldı.

TEDBİRLER ALINIYOR
Bakanlıkta bir imza ile ilgili inşaatın devletleştirilmesini istediklerini belirttiler. Beklentili vatandaşlar, "Altıncıdaki toprak çökcek mi?" sorusuyla her adım atıldığında tedirginlik yaşamaya başladı.

HUKUK YERİNEK NAKİTLİK
Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'da metro çalışmaları sırasında meydana gelen çöküşte, bir vatandaşın hayatını kaybetmesinden sonra Büyükşehir Belediyesi'nin "sorumlu değil" açıklamasına tepki gösterdi.

BENZER OLAYLAR BEKLENEBİLİR

BELEDİYE KATKIYA GEREK YOK DEMİŞTİ
Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'da metro çalışmaları sırasında meydana gelen çöküşte, bir vatandaşın hayatını kaybetmesinden sonra Büyükşehir Belediyesi'nin "sorumlu değil" açıklamasına tepki gösterdi.

BELEDİYE KATKIYA GEREK YOK DEMİŞTİ

Meslek Odalarına Uluslararası Destek!.. İktidarın Meslek Alanına Çağdışı Müdahalelerine Uyarılar Artıyor!..

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi

05 Temmuz 2012

Ülkemizde son yıllarda yeni yapılandırma çalışmaları adı altında "çağdaş, katılımcı, çok sesli demokrasi" söylemleri sürdürülürken; "otokratik-rantçı" bir anlayış doğrultusunda köklü geçmişi olan meslek alanı ve örgütlenmelerine yönelik iktidarın çağdışı müdahaleleri karşısında meslek insanlarının, örgütlenmelerinin, duyarlı toplum kesimlerinin ve uluslararası mimarlık örgütlerinin uyarıları artmaktadır...

<http://www.mimarlarodasi.org.tr/index.cfm?sayfa=belge&sub=detail&bid=44&mid=44&recid=14493>

<http://goo.gl/eQOdt>

Planlı Alanda Yaşanan Taşkınlar Sonucu Ölüm, Cinayettir

TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Merkezi

06 Temmuz 2012

Samsun kentinde 3 Temmuz 2012 tarihinde yaşanan yağışlar sonucu oluşan sel ve taşkında, yapılan teknik ve idari hataların da etkisiyle bu kez 10 vatandaşımızı yitirdik. Yakın geçmişte Bartın`da, İstanbul`da, Giresun`da, Rize`de yaşadığımız acı olayların bir örneğini daha yaşamış olmaktan büyük üzüntü duyuyoruz. Yaşanan selde yaşamını yitiren vatandaşlarımıza tanrıdan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilerken, yaralanan ve maddi kayıp yaşayan vatandaşlarımıza ve tüm Samsun halkına geçmiş olsun diyoruz.

http://www.spo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=4316&tipi=3&sube=0

<http://goo.gl/FKtfG>

Başbakan Tayyip Erdoğan Hakkında Suç Duyurusu! Samsun`da İktidarın Dikte Ettiği "Kentsel Dönüşüm Modeli" Çökmüştür!

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi

13 Temmuz 2012

Samsun`da 4 Temmuz 2012 tarihinde yaşanan sel felaketinde hayatını kaybeden 13 yurttaşımızın çoğunun ikamet ettiği TOKİ tarafından yapılan "Kuzey Yıldızı Kentsel Dönüşüm Projesi" kapsamındaki konutların yer seçiminin hatalı olduğu, başta Meslek Odaları olmak üzere bilim çevreleri ve sivil toplum kuruluşları tarafından çeşitli zamanlarda kamuoyu ile paylaşılmıştır.

<http://www.mimarlarodasi.org.tr/index.cfm?sayfa=belge&sub=detail&bid=44&mid=44&recid=14497>

<http://goo.gl/ft5ms>

basın açıklamaları

Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Taslağı Hakkında TMMOB Görüşü

TMMOB

16 Mayıs 2012

Görüşe sunulan Bakanlık taslağının; 8 Şubat 2012 tarih ve 1100 sayılı yazınız ile "Bakanlığımızca Şubat ayının son haftası ile Mart ayının ilk haftası arasındaki zaman aralığında İstanbul ilinde iki günü aşmamak üzere, 'Dünyadaki Benzer Uygulamaların İrdelenerek Yeni Bir Yapı Denetim Sisteminin Önerilmesi' ve 'Deprem Odaklı Kentsel Dönüşümde Yapıların Deprem Dayanımının Belirlenmesi' konularının ele alınacağı dar kapsamlı bir Çalıştay yapılması planmaktadır. Sayın Bakanımızın himayelerinde gerçekleştirilmesi planlanan çalıştayda, yukarıda belirtilen konuların yalnızca birinde sunum yapılabileceği gibi her ikisinde de yapılması mümkündür. Çalıştayda sunum yapacak temsilcinizin iletişim bilgilerinin

ve sunum konusunun 10 Şubat 2012 tarihine kadar bildirilmesi hususunda gereğini rica ederim." denilerek, "Çalıştay" çalışmasına konu edildiği ve taraflarla birlikte tartışılarak hazırlanacağı duyurulmuştur.

http://www.tmmob.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=8143&tipi=19

<http://goo.gl/ft5ms>

İşçi Ölümleri Sürüyor, Sorumlular Hesap Vermiyor

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu (İKK)

16 Temmuz 2012

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, metrobüs manevra yolu söküm işlemleri sırasında yaşanan ve bir işçinin ölümüne yol açan iş kazası üzerine 16 Temmuz 2012 tarihinde bir basın açıklaması yaptı...

"Kalfalık dönemini" yaşayan İstanbul B.B. Başkanı yönetimindeki belediye çalışmalarında yine bir "iş cinayeti" yaşandı. Avcılar'daki metrobüs manevra yolu, söküm işlemleri sırasında çöktü. Olayda Yakup Kavak (47) adlı işçi öldü, yaralanan 3 işçinin tedavisi devam ediyor.

Basit bir platform sökümünde oluşan "iş kazası" mimar olan İBB başkanının yönetimindeki "belediye hizmetleri", teknik kurallardan uzak, çalışanların can güvenliğini önemsemeyen ve yaşamlarını hiçe sayan bir şekilde devam etmektedir. Taşeronlaştırma ve esnek çalışmanın kural haline getirildiği kamudaki bu teknik yetersizlik ve umursamazlık tavrı, denetim sorumluluğunu üstlendikleri

alanlardaki vahametini boyutlarını bize anlatmaktadır.

İkinci Köprüdeki sebep oldukları trafik faciasından "3. köprüye karşı çıkanlar şimdi ne diyecekler!" sonucunu çıkaran İBB Başkanı bu kazadan hangi sonucu çıkarmıştır. Merak konusudur!

http://www.tmmob.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=8267&tipi=17

<http://goo.gl/ZYPHC>

Cebeci Ortaokulu'na İlişkin Anılar Paylaşıldı, Mekânlar Hatırlandı...

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bina Kimlikleri ve Envanteri Çalışma Grubu tarafından kurgulanan söyleşilerden 11.si 31 Mayıs 2012 Perşembe günü **Cebeci Ortaokulu** üzerine gerçekleştirildi.

Cebeci Ortaokulu'nun eğitim hayatındaki yerinden bahsetti. Yapının pencerelerinin büyüklüğü, koridorların ve merdivenlerin aydınlık oluşu, her mekânın güneş alıyor olması gibi detaylarla mekânların üzerinde bıraktığı etkileri aktardı.

Oturum başkanlığını Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi **Doç. Dr. Esin Boyacıoğlu**'nun yaptığı söyleşide **Öğr.Gör. Dr. Giorgio Gasco** ve Cebeci Ortaokulu mezunlarından **Asuman Ayhan** ve **Hayrunnisa Özbağ** konuşmacı olarak yer aldı.

Esin Boyacıoğlu'nun Cebeci Ortaokulu'nun mimarı Bruno Taut ve Ankara'daki yapıları üzerine bilgi verdiği açılış konuşmasının ardından Giorgio Gasco "Unutulan Okul: Bruno Taut'un Mirasının Bozulması üzerine Notlar" başlıklı sunuşunu gerçekleştirdi.

Gasco sunuşunda Taut'un gelenek ve modern arasında nasıl bir sentez aradığını, sentezi ararken kullandığı bağlamı aktarmaya çalıştı. Taut'un tasarımlarında "yer" ile ilişkisine verdiği önemin altını çizdi, mekân organizasyonu konusunda Anadolu'dan etkilendiğini vurguladı.

Cebeci Ortaokulu'ndan mezun olan iki konuşmacının da yer aldığı söyleşide, okula ait anılar paylaşıldı. Ortaokuldan 1960 yılında mezun olan Hayrunnisa Özbağ, yapıya ve çevresine ait aklında kalan anıları paylaştı,

Yapının mekânsal özelliklerinin yanı sıra sosyal yönünü de ele alarak, öğretmenlerin giyimleri, tarzları, yaşam biçimleri ve eğitim felsefelerinin Cumhuriyet'e yakışır nitelikte olduklarını dile getirdi.

Çocukluk yıllarını Cebeci Ortaokulu'nun bulunduğu semtte geçiren Özbağ konuşmasında ayrıca semt yaşamına ilişkin de bilgi aktardı.

1965 yılında Cebeci Ortaokulu'ndan mezun olan Asuman Ayhan ise 1950'li yıllarda okulun bulunduğu mahalleye geliş öyküsünü anlatarak konuşmasına başladı. Kendi yaşadığı apartmandan, sokaklarındaki etkilendikleri yapılardan bahsederek konuşmacı tıpkı Hayrunnisa Özbağ gibi Cebeci Ortaokulu'na ilişkin aklına gelen ilk öğenin büyük pencereler ve aydınlık mekânlar olduğunu söyledi. Ayrıca müsamere salonu, müdür odası gibi mekânların da çok etkileyici olduğunu belirtti.

Ayhan, çocukluğunun geçtiği mekânların, sokakların bugün çok değiştiğini, anılarının yok edilmesine itirazı olduğunu söyleyerek konuşmasını bitirdi.

Eski Zaman İzleri Ankara

“Faruk Küçük” Fotoğraf Söyleşisi

13 Mayıs 2012 Pazar

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK'nın, 2012 eylem programı kapsamında akademisyenlerle, yazarlarla, aydınlarla ve sanatçılarla planladığı söyleşi kapsamında “**Eski Zaman İzleri Ankara-1**” fotoğraf söyleşisi **Faruk Küçük** ile 13 Mayıs 2012 Pazar günü yapıldı.

Ankara'da Ahilik geleneğinin dericilikteki son temsilcilerinden Dericizade markasının sahibi Faruk KÜÇÜK; Ankara kitapları, Ankara dergileri ve Ankara kartpostallarından oluşan geniş bir koleksiyona sahip. Ankara aşığı Faruk KÜÇÜK arşivindeki 1800'lı yıllardan Cumhuriyet dönemine ait Ankara fotoğraflarının bir kısmı ile açtığı sergide Ankara'nın tarihini fotoğraflar üzerinden anlatarak katılımcıların hatıralarını tazeledi.

Açılış konuşmasını fotoğraf sanatçısı Mehmet Özer'in yaptığı söyleşide Faruk Küçük tüm arşivini halkla paylaşmayı düşündüğünü hatta “Ankara Kültür Vakfı” nı kurarak bir “Ankara Kent Müzesi” açmayı planladığından bahsetti.

Kahvaltı eşliğinde yapılan söyleşi oldukça keyifli geçti. Faruk Küçük, tüm annelerin anneler gününü kutlayarak kendisine verilen çiçek buketini söyleşiye katılan oda üyemiz Lemar Erdoğan'ın annesine hediye etti. Faruk Küçük ayrıca tüm katılımcılara bir Ankara kartpostalı ile Atatürk'ün bir fotoğrafını da dağıttı.

“Vedat Duman” Fotoğraf Söyleşisi

02 Haziran 2012 Cumartesi

“**Eski Zaman İzleri Ankara-2**” fotoğraf söyleşisi koleksiyoncu **Vedat Duman** ile 2 Haziran 2012 Cumartesi günü yapıldı.

Kahvaltı eşliğinde gerçekleşen söyleşide Vedat Duman, eski Ankara kartpostallarından oluşan koleksiyonunun anılarını kartpostallar üzerinden tek tek katılımcılarla paylaştı.

Katılımcılar, kartpostallar içinde bir zaman yolculuğuna çıkarken hatıralarını da tazelemiş oldular. Eski Ankara izlerini Cumhuriyet Dönemi'ne ait Ulus, Kızılay, Yenimahalle, Tren Garı, Atatürk Orman Çiftliği kartpostallarında aradılar.

Koleksiyoncu Vedat Duman Para, pul, zarf, fotoğraf ve dergi koleksiyonuyla tanınıyor. Koleksiyonla ilgili dersler veriyor ve bu konuda kitapları bulunuyor. Vedat Duman, biriktirip ve saklamanın insanın doğasında var olduğunu bunu bilinçli yapmak gerektiğini savunuyor.

"Çalışma Ortamında Mobbing (Psikolojik Taciz) Nedir? Mobbing İle Nasıl Mücadele Edilmelidir?" Söyleşisi

Başkanı Hüseyin Gün

Mobbing ile Mücadele Derneği

23 Mayıs 2012 Çarşamba

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, özel sektörde ,kamuda ve üniversitelerde son dönemlerde üyelerine yönelik uygulanan, çalışma ortamında psikolojik taciz konusunda farkındalık oluşturmak ve bu konuda MOBBİNG'e maruz kalan üyelerinin mücadele yöntemlerinin paylaşıldığı söyleşinin konuğu MobbingDer Başkanı Hüseyin Gün'dü.

Gün: "Mobbing; işyerinde bir kişi veya grup tarafından, muhtelif nedenlerle doğrudan ve dolaylı olarak, bir başka kişiye ya da bir gruba insan onuru ile bağdaşmayan, belirli bir süre, sistemli ve tekrarlanan sözlü/sözsüz veya yazılı eylemlerle saldırılması sonucunda maddi ve manevi zarara yol açılması durumudur".

"Türkiye'de mobbing yaygınlaşıyor. Mobbing ile Mücadele Derneği olarak amacımız toplumda mobbing hakkında farkındalık oluşturmaktır, mobbing olgusuna, temel insan hakları sorunu olarak bakmaktayız".

Hüseyin Gün, mobbingin kişilerde ruhsal ve psikolojik kalıcı hasarlar meydana getirebildiğini, mobbinge maruz kalanların mesleklerinden soğuduğunu ifade etti. Mimarlara işyerinde psikolojik tacize (mobbing) maruz kalanların neler yapması gerektiğini, Karşı koyma/ Mücadele/Engelleme yöntemleri ile nasıl bir hukuki süreç izleyecekleri konusunda bilgiler verdi.

Tekstil Form/ ODTÜ' de C.A.S.T. Çalıştayı Mark West Konferansı

Prof. Mark West

Manitoba Üniversitesi C.A.S.T. Araştırma Merkezi kurucusu

19 Mayıs 2012 Cumartesi

Mimarlık öğrencileri, geleceğin tasarımlarını keşfetti!

Manitoba Üniversitesi C.A.S.T. Araştırma Merkezi kurucusu Prof. Mark West, Manitoba Üniversitesi, ODTÜ, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi işbirliği ile organize edilen "**FABRIC FORM**" Çalıştayı kapsamında **Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde konferans** düzenledi. Konferansın açılışını ODTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyesi Mimarlar Odası 2. Başkanı Güven Arif Sargın ile Mimarlar Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Tezcan Karakuş Candan yaptı. Konferansa mimarlık öğrencileri, akademisyenler ve çok sayıda mimar katıldı.

Mark West, esnek tekstil kalıplar üzerine yaptığı çalışmalar ile "**beton döküm mucidi**" olarak tanınıyor.

C.A.S.T. Araştırma Merkezi'nde yürütülen proje kapsamında tasarım ve uygulamalarda sürdürülebilir inşaat teknikleri kullanılıyor. Esnek tekstil kalıplardan üretilen formlar, estetik özelliğe sahip olmanın yanı sıra daha hafif malzemedan betonarme kiriş veya prekast kabukların tasarımına olanak sağlıyor ve kalıplarda kullanılan malzemedan de tasarruf sağlanmış oluyor.

West: Bu tekniği bulmamı heykel sanatı ile uğraşmama borçluyum Mimarlık, mümkün olanın sanatıdır.

C. A. S. T Çalıştayı kapsamında ODTÜ'de 30 öğrenciden oluşan atölye grubu, Prof. Mark West koordinatörlüğünde tekstil kalıp ile form üretimini uygulamalı olarak da çalıştı.

Mimarlar Odası'nda Latin Rüzgarları "Cuatro Latinos Dos"

8 Haziran 2012 Cuma

Mimarlar Odası Ankara Şubesi "Cuatro Latinos Dos" etkinliği ile Oda'da Latin rüzgârları estirdi.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültürel Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu, kültürlerarası diyalog ve kültürel paylaşımı artırmak amacıyla Latin Etkinlikleri'nin ikincisini "Cuatro Latinos Dos Etkinliği" adı altında gerçekleştirdi.

Etkinlik, "İnkalar'da Günlük Yaşam ve İnka Mimarisi" konulu sunum ile başladı. İnka Uygarlığı'nın günlük yaşamını ve İnka Mimarisini, Mimarlar Odası Ankara Şube Sekreter Üyesi ve aynı zamanda Latin Amerika Çalışmaları'nda Yüksek Lisans yapan Tezcan Karakuş Candan aktardı. Candan, zariflik ve sadelik üzerine kurulu İnka Mimarisini, İnka'nın gündelik kültürü ile ilişkisi içerisinde ele aldı. İnka duvar ve taş işçiliği, su kanalları, İnka Sarayları'nı anlatan Candan, ikizkenar yamuğun kullanıldığı duvarların ardındaki İnkalar'ın inançlarına, kültürlerine, yaşam biçimlerinin mimari tasarıma yansımalarına da değindi. İnkaların yazıyı kullanmadığı halde, işlem ve yazı gerektiren bir mimariyi nasıl tasarladıkları ve yarattıkları ise sunumun dikkat çeken unsurlarından oldu.

Mimarlar, sırlarla dolu olan ve halen gizemini koruyan İnka Uygarlığı'nın kapılarını araladıktan sonra Latin müzikleri ve Latin dansları ile eğlendi. Shine Dans Stüdyosu öğrencilerinin yaptığı cha cha, rumba ve salsa performansı büyük ilgi topladı. Gecenin sonunda yapılan kokteylde mimarlar, Latin Amerika mutfağının eşsiz lezzetleri ile birlikte Latin Amerika'ya özgü bir içki olan Mojito'yu tattılar.

Etkinlik sonrası ise Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültürel Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu'nun farklı ülkelerin kültürlerine yönelik etkinliklerin devam edeceği mesajı iletildi.

Temsilciliklerin Başkent Gündemi II Sivas Temsilciliği Kent Mücadelesi

Serdar **İnce**

Temsilcilik Yönetim Kurulu Başkanı

21 Haziran 2012 Perşembe

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK etkinlikleri kapsamında, temsilciliklerimizle gerçekleştirilen "Temsilciliklerin Başkent Gündemi" etkinliklerinin ikincisini Sivas Temsilciliğimizle gerçekleştirdi.

Temsilcilik Yönetim Kurulu Başkanı Serdar İnce'nin katıldığı sunumda Sivas Temsilciliğimizin yürüttüğü çalışmalar ve kent mücadelesi hakkında açıklamalar yaptı.

İnce, Yenişehir Bölgesindeki Otogar Alanı ve Eski Fuar Alanı olarak bilinen yaklaşık 450 dönümlük yeşil alanın konut+ticaret+bha alanına çevrilmesi hakkındaki Sivas belediyesi'nin meclis kararıyla imar tadilatı yapılması

hakkındaki konuyu yargıya taşıdıklarından ve bu konudaki çalışmaların sürdüğünden bahsetti. Bu alanın Sivas kent merkezinde akciğer özelliği gösteren tek yeşil alan olduğunun altını çizdi.

Sunum sonrası katılımcılarının sorularını cevaplayan Serdar İnce, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne desteklerinden dolayı teşekkür etti.

Çocuk ve Mimarlık Yaz Okulu “Zaman Yolculuğu” Antik Çağlardan Günümüze Ankara

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi

Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi

18-22 Haziran 2012

5 gün süren ve 9-12 yaş grubundan 22 çocuğun katıldığı Çocuk ve Mimarlık Yaz Okulunun atölye çalışmaları “Geçmişimize, tarihimize sahip çıkmak, değerlerin korunmasını/ gelecek kuşaklara aktarılması konusunda farkındalık yaratmak, çocukların yaratıcılık ve keşfetme becerilerinin artırılması” hedefiyle belirlendi.

Yürütücüler : Afet Baran, Melike Emence, Rukiye Erbaş, Pelin Özgümüş, Fatma Tuna Gürlek, Elif Coşkun, Rukiye Erbaş, Fatma Başaran, Ezgi Aksaray, Sevgi Bölücek

1. Gün- Doğal Miras Atölyesi

Atatürk Orman Çiftliği üzerine atölye çalışması yapıldı. Çocuklar, doğal kaynaklarımızın (hava, su, toprak, bitki örtüsü, hayvanlar) tükenmesi sonucu, ülkemiz nasıl bu hale geldi, neler yapılabilir üzerine senaryolar yazıp sundular.

Atatürk Orman Çiftliği’nde, A.O.Ç. Müze ve Sergi Salonu, Atatürk Evi, Gazi Orman Çiftliği Parkını gezdiler, A.O.Ç. dondurması yediler.

2. Gün- Doğal Miras Atölyesi

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Genel Sekreteri Redife Kolçak, Doğal Miras Konulu bir sunum gerçekleştirdi.

MTA Tabiat Tarihi Müzesi’ne gidildi.

ODTÜ ormanlarında orman içi ve patika yollardan yürünerek Eymir Gölü’ne inildi. Çocuklar değişik çiçek ve kelebek fotoğrafları çekme imkanı buldular.

3. Gün- Kültürel Miras Atölyesi

Araştırma Görevlisi mimar Esra Özkan Yazgan, Kültürel mirasın ne olduğu ve Türkiye’den ve dünyadan kültürel miras örnekleri üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

Çocuklar, Mimarlar Odası’nda yapılan haftalık Basın Toplantısı’na katıldılar. Atatürk Orman Çiftliği’ne yaptıkları gezide gördüklerini gazetecilerle paylaştılar. A.O.Ç. ’nin yalnızca hayvanat bahçesinden oluşmadığını, çok büyük bir alana sahip olduğunu öğrendiklerini anlatarak A.O.Ç.’de bulunan ağaçların yol çalışmaları için sökülmesine çok üzülüklerini belirttiler.

Ankara Valiliği’ne düzenlenen gezide çocuklar, Vali yardımcısı Kemal Karadağ, İl Kültür ve Turizm Müdürü Doğan Acar ve Anadolu Medeniyetleri Müzesi

arkeologlarından Halil Demirdelen tarafından konuk edildiler. Ankara Valisi Alaaddin Yüksel, Valilik girişinde Valilik Binası üzerine çocuklarla sohbet etti. Sohbetin ardından Yüksel, çocuklarla beraber fotoğraf çekti. Valilik önündeki Roma caddesi kalıntıları ile Julianus Sütununu gezdiler. Valiliğin içindeki Atatürk odasını da gezdiler.

Ardından Hacı Bayram Cami yanındaki Augustus Tapınağı gezildi.

Çocuk ve Mimarlık Çalışmalarına gönüllü destek veren Çağdaş Drama Derneği yine çocuklarla birlikteydi. Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde ÇDD Drama lideri Emine Ekinci ile müzede ve bahçede drama çalışması yapıldı. Çalışma sonunda gruplara ayrılan çocuklar müzede gördüklerini kağıtlara resmettiler, yazdılar.

4. Gün- Kültürel Miras Atölyesi

Mimar İlknur Sudaş, Cumhuriyet Dönemi Mimarisi üzerine Modern Miras Konulu bir sunum düzenledi.

Tren Garı, 1. Meclis (Kurtuluş Savaşı Müzesi), 2. Meclis (Cumhuriyet Müzesi), Devlet Opera ve Bale Binası ile Küçük Tiyatro'yu gezdiler.

5. Gün- Atölye Çalışması Ve Sergi

Farklı düşünme, yaratıcılık üzerine oyunlar oynandı.

Çocuklardan 4 gün boyunca yaptığımız gezileri düşünmeleri, Ankara'yı tanıtan bir hediyelik eşya yapmaları istendi. Şapkalar, gece lambaları, maketler ve resimler yaptılar.

Şehir Oyunu Atölyesi'nde Ankara'nın doğal ve kültürel miraslarını anlatan bir oyun tasarımları istendi.

Çocuklar, atölye çalışmalarını sergilerdiler ve ailelerine sundular.

Çocuklara Yönelik Çocuk ve Mimarlık Yarışmaları Ödül Töreni

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi

15 Haziran 2012 Cuma

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi'nin çocuk katılımcılara yönelik 25 Ocak 2012 tarihinde açtığı "Bir Düşüm Var, Kent Düşüm Var" Fikir ve Resim Yarışması ile "Çocukların Gözünden Ankara'da Kültürel Miras" Fotoğraf Yarışması 11 Haziran 2012'de sonuçlandı.

Her yarışma için ayrı ayrı olmak üzere 10-13 ve 14-17 yaş grubu olarak iki ayrı kategoride düzenlenen yarışmaların ödül töreni ve kolokyumu 15 Haziran Cuma günü Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde gerçekleşti. Yarışmaların jüri üyeleri ve raportörleri ile Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri'nin yanı sıra çocukların velileri ve öğretmenleri de ödül töreninde minikleri yalnız bırakmadılar.

Ödül töreninde açılış konuşmasını yapan Mimarlar Odası Ankara Şubesi Sekreter Üyesi Tezcan Karakuş Candan, 10 yıldır devam eden Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları'nın bu sene çocuk katılımcılar için açtığı yarışmaların teması olan "Kültürel Miras" üzerine dikkat çekerek, çocukların geleceğimize sahip çıkmak için kültürel mirası tanımalarının önemli olduğunu vurguladı. Tezcan Karakuş Candan, daha sonraki dönemlerde bu tip yarışmaların devam edeceğini belirtti.

Açılış konuşmasından sonra geçilen ödül töreninde çocuklar ödülleri jürilerin elinden alan çocuklar sevinçlerini paylaştılar.

Çocuk Dostu Şehir Ankara projesinde aktif olarak görev üstlendiğimiz kurumlardan UNİCEF'in temsilen Sosyal

Politikalar Uzmanı İraz Öykü Soyalp, Çocuk ve Mimarlık çalışmalarına gönüllü destek veren Çağdaş Drama Derneği'ni temsilen Yönetim Kurulu üyesi Sevim Mentеше de ödül töreni konukları arasındaydı.

Katılımcıların fotoğraf, resim ve fikir projelerinden oluşan sergi Mimarlar Odası'nda bir hafta süresince sergilendi. Sergi bir hafta süresince yoğun ilgiyle gezildi.

Yarışmalarda ödül ve raporlarına <http://cocuk.mimarlarodasiankara.org/index.php?Did=27> adresinden ulaşabilirsiniz.

“ Bir Düşüm Var, Kent Düşüm Var” Çocuklar İçin Fikir Ve Resim Yarışması YARIŞMA SONUÇLARI

1.Kategori/ Fikir Yarışması:-----

Yarışmaya 10-13 yaş kategorisinde 1 adet, 14-17 yaş kategorisinde 2 adet eser olmak üzere toplam 3 eser katılmıştır.

a-) 10-13 Yaş Grubu (1999, 2000,2001,2002 doğumlular)

1. Ödüle Layık Görülen Eser:

Yarışmaya tek eser katılması nedeniyle sıralama ödülü verilmemiştir.

2. Ödüle Layık Görülen Eser:

Yarışmaya tek eser katılması nedeniyle sıralama ödülü verilmemiştir.

3. Ödüle Layık Görülen Eser:

Yarışmaya tek eser katılması nedeniyle sıralama ödülü verilmemiştir.

Teşvik Ödülüne Layık Görülen Eser:

FİK01 no'lu MA 0006 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Yiğit Bora Çulha (2002 doğumlu, Dr. Reşit Galip İlköğretim Okulu 4-A sınıfı)

b-) 14-17 Yaş Grubu (1995, 1996,1997,1998 doğumlular)

1. Ödüle Layık Görülen Eser:

Yarışmaya iki eser katılması nedeniyle sıralama ödülü verilmemiştir.

2. Ödüle Layık Görülen Eser:

Yarışmaya iki eser katılması nedeniyle sıralama ödülü verilmemiştir.

3. Ödüle Layık Görülen Eser:

Yarışmaya iki eser katılması nedeniyle sıralama ödülü verilmemiştir.

Teşvik Ödülüne Layık Görülen Eser:

FİB-01 no'lu MB 1905 rumuzlu eser

Eser Sahibi: M. Melih Barlas (1995 doğumlu, Rauf Denktaş Lisesi 11-E Sınıfı)

2.Kategori/ Resim Yarışması:-----

Yarışmaya 10-13 yaş kategorisinde 42 adet, 14-17 yaş grubu kategorisinde 14 adet ve bu yaş gruplarına uymayan 7 adet eser olmak üzere toplam 63 adet eser katılmıştır.

a-) 10-13 Yaş Grubu (1999, 2000,2001,2002 doğumlular)

1. Ödüle Layık Görülen Eser:

RK-21 no'lu CK 1234 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Ceren Kırmızıpamuk (2000 doğumlu, Öğretmen Kubilay İlköğretim Okulu 6. sınıf)

2. Ödüle Layık Görülen Eser:

RK-07 no'lu BK 3087 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Bengi Doğay Kazancı (1999 doğumlu, Öğretmen Kubilay İlköğretim Okulu 6. sınıf)

3. Ödüle Layık Görülen Eser:

RK-01 no'lu İA 1045 rumuzlu eser

Eser Sahibi: İrem Nur Altuğ (1999 doğumlu, Öğretmen Kubilay İlköğretim Okulu 7/A sınıfı)

b-) 14-17 Yaş Grubu (1995, 1996,1997,1998 doğumlular)

1. Ödüle Layık Görülen Eser:

Ödüle layık eser bulunamamıştır.

2. Ödüle Layık Görülen Eser:

RB-09 no'lu OA 4171 rumuzlu eser

Fotoğraf Yarışması,10-13 Yaş Kategorisi, 1.lik Ödülü, Ceren Kırmızıpamuk

Resim Yarışması,14-17 Yaş Kategorisi, 2.lik Ödülü, Oğuz Aslan

Resim Yarışması,10-13 Yaş Kategorisi, 2.lik Ödülü, Bengi Doğay Kazancı

Resim Yarışması,10-13 Yaş Kategorisi, 3.lük Ödülü, İrem Nur Altuğ

Resim Yarışması,14-17 Yaş Kategorisi, 3.lük Ödülü, Elif Özer

Eser Sahibi: Oğuz Aslan (K.M. Kemal A. Lisesi 9/B sınıfı)

3. Ödüle Layık Görülen Eser:

RB-11 no'lu EÖ 1796 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Elif Özer

(1998 doğumlu, Öğretmen Kubilay İlköğretim Okulu 8/A sınıfı)

Çocukların Gözünden Ankara'da Kültürel Miras Fotoğraf Yarışması

"Çocukların Gözünden Ankara'da Kültürel Miras Fotoğraf Yarışması"na 10-13 Yaş kategorisinde 32, 14 – 17 Yaş kategorisinde 113 olmak üzere toplam 145 eser katılmıştır.

Ödül alan eserler aşağıdaki gibidir:

10 – 13 Yaş Kategorisi

1. Ödül FK 4 numaralı DA1802 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Damla Yüksel

(2000 doğumlu, Şinasi İlköğretim Okulu, 6-D sınıfı)

2. Ödül FK 31 numaralı Sİ1452 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Sude İpek Tezcan

(2002 doğumlu, Burak Reis İlköğretim Okulu, 4-C sınıfı)

3. Ödül FK 6 numaralı DA1509 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Dersu Alyanak

(2000 doğumlu, GOP Necla İlhan İpekçi İlköğretim Okulu, 6-A sınıfı)

14 – 17 Yaş Kategorisi

1. Ödül FB 98 numaralı SC2602 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Salih Can Özdemir

(1997 doğumlu, Hasan Ali Yücel Öğretmen Lisesi, 9-B sınıfı)

2. Ödül FB 20 numaralı Gİ1112 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Görkem İlim Demir

(1995 doğumlu, Ömer Seyfettin Lisesi, 11-A sınıfı)

3. Ödül FB 77 numaralı NK2310 rumuzlu eser

Eser Sahibi: Muhammed Harun Albayrak

(1998 doğumlu, Alparslan Anadolu Lisesi, 9-B sınıfı)

Diğer Yarışmalar İçin:

<http://cocuk.mimarlarodasiankara.org/index.php?Did=27>

Fotoğraf Yarışması, 10-13 Yaş Kategorisi, 1.lik Ödülü, Damla Yüksel

Fotoğraf Yarışması, 14-17 Yaş Kategorisi, 1.lik Ödülü, Salih Can Özdemir

Fotoğraf Yarışması, 10-13 Yaş Kategorisi, 2.lik Ödülü, Sude İpek Tezcan

Fotoğraf Yarışması, 14-17 Yaş Kategorisi, 2.lık Ödülü, Görkem İlim Demir

Fotoğraf Yarışması, 10-13 Yaş Kategorisi, 3.lük Ödülü, Dersu Alyanak

Fotoğraf Yarışması, 14-17 Yaş Kategorisi, 3.lük Ödülü, Muhammed Harun Albayrak

A.O.Ç. Tartışmaları Sergi ve Söyleşi ile Sokağa Taşındı

5 Haziran 2012 Salı

5 Haziran 2012 Dünya Çevre Günü'nde, AOÇ'de anısı olan Ankaralıların, fotoğraf karesi ile ölümsüzleştirdikleri anılarını TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile paylaşımları ve eski A.O.Ç. fotoğraflarından derlenen "A.O.Ç. sergisi" Konur Sokak'ta açıldı.

Sergi günü akşamında da sergi eşliğinde Konur Sokak'ta gerçekleştirilen söyleşinin açılış konuşmasını TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan yaptı.

Konur Sokak'tan gelip geçenlerin katılımıyla büyüyen söyleşide, **Faruk Küçük** ve **Prof. Dr. Yalçın Memlük**, Ankaralılara seslendi.

Prof. Dr. Yalçın Memlük Atatürk Orman Çiftliği'nin tarihçesini anlatarak;

"Atatürk Orman Çiftliği, zirai/tarımsal bir üretimden çok alanında barındırdığı Karadeniz Havuzu, Marmara Köşkü, Bira Fabrikası vb. gibi mekanlarla sosyalleştirme projesidir. Ernst A. Egl'in eskizleri üzerine Gazi Çiftliği uygulamaları başlamıştır. İyi bir kentli olmak istiyorsak bilinçli bir kentli olmalıyız. Kurulduğu yıllarda 150 bin dekara ulaşan AOÇ alanı, bugüne gelindiğinde 20 bin dekara kadar düşmüştür. Türkiye tarihinde AOÇ'ye dikilen fidan kadar, hiçbir zaman fidan dikilmemiştir. 1925 gibi bir tarihin koşullarında AOÇ'ye 1 milyon fidan dikilmiştir. O kurak alanda bir mucize gerçekleştirilmiştir. Ulusal bir mucize olan AOÇ uluslararası alanda da örnek alınmıştır. İsrail, yıllar sonra, AOÇ'yi model olarak çiftlikler yapmış ve üretim yapmaktadır" değerlendirmesinde bulundu.

Memlük'un ardından söz alan Faruk Küçük ise AOÇ'nin bir emanet olduğuna vurgu yaparak, AOÇ'nin bugüne gelişini aktardı:

"Atatürk yabancı ziraatçılar ile Ankara'yı dolaşip AOÇ nin yerine karar verdiğinde bu alan kurak bir bozkırdı. Ankara'nın ihtiyacı olan modern tesisler kurdurarak, Ankara halkı için ürünler yetiştirildi. Mısır'dan, Hindistan'dan hayvanlar getirildi. Şimdiki halk ekmeğin temelleri orada atıldı, fırın kurularak halka sağlıklı ekmeğe ulaştırıldı. Dünyaca ünlü ödüllü şaraplar üretildi. Ankaralıların uygun fiyata ve sağlıklı yemek yemesi için Merkez Lokantası yaptırıldı. Fidanlar üretilir noktaya gelindi ki bu fidanlar başka kazalara gönderildi. AOÇ'ye tüm Ankaralıların sahip çıkması gerekir, AOÇ bir emanettir".

Belediye Meclislerini İzlemeye Devam Ediyoruz

Üyelerimize yaptığımız duyuru sonrasında başta Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi olmak üzere, Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan ve Yenimahalle Belediye Meclislerini izlemek üzere yaklaşık 20 üyemiz Meclis toplantılarına gözlemci olarak katılmak istediklerini bildirdi. Belediye Meclislerinde Ankara kentine ilişkin alınan önemli kararları yakından takip etmek, imar ve rant konulu gündem maddelerine ilişkin hızlı refleks verebilmek amacıyla yapılan görevlendirmelerle Belediye Meclisleri düzenli olarak takip ediliyor.

Mayıs, Haziran ve Temmuz ayı Belediye Meclis Toplantıları'na katılan üyelerimiz hazırladıkları raporlar ile

Şubemizin yürüttüğü kent çalışmalarına önemli katkılar sağlamaya devam ediyor.

Her ayın ilk haftası gerçekleşen İlçe Belediye Meclisleri ve ikinci haftası gerçekleştirilen Büyükşehir Belediye Meclis Toplantıları'na katılmak isteyen üyelerimiz Şubemiz ile iletişime geçebilir.

Mimarlar Çatalhöyük'ü Gezdi

19 Mayıs 2012 Salı

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Kültür MBÇK çalışmaları kapsamında, mimarlar, 19 Mayıs'ta Konya – Çatalhöyük'ü gezdi.

Çatalhöyük kazı alanında da çalışmakta olan Arkeolog Onur Yüksel rehberliğinde gerçekleşen gezide ilk olarak ziyaretçi merkezi ardından da Neolitik dönemin özelliklerini taşıyan ve birebir inşa edilen deneysel Çatalhöyük evi gezildi. Sonrasında kazı alanını gezen mimar grubu, Doğu Höyük ve 1991 senesinde kazılarının başlangıç noktası olan Güney korunağını gördü. Konya Arkeoloji Müzesi'ni de gezi güzergâhına alan mimarlar Konya ve çevresinden çıkan arkeolojik eserleri büyük

ilgiyle karşıladılar. Mimarlar, arkeolojik bir tarihi alan güzergâhı içerisinde gerçekleşen, Arkeolog Onur Yüksel'in samimi ve dolu dolu anlatımlarıyla renk kattığı gezi sonrasında üyelerimiz ve katılımcılar, bu tür gezilerin tekrarlarını ve genişleyerek devam etmesini dileyerek, odamıza teşekkürlerini belirterek ayrılmışlardır.

Temmuz ayı başında, **UNESCO Dünya Mirası Komitesi**, Rusya'nın St. Petersburg kentinde yaptığı toplantıda **Çatalhöyük Neolitik Kenti**'nin Dünya Mirası Sözleşmesi'nin temel şartlarını karşıladığı, otantikliğini koruduğu ve 'evrensel seçkin değer'e sahip olduğunu belirterek **Dünya Mirası Listesine** kaydedilmesini oy birliğiyle kabul etti.

Arka Bahçe'de Yaz Akşamları Başladı...

04 Temmuz 2012 Çarşamba

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK, 2012 eylem programı kapsamında akademisyenlerle, yazarlarla, aydınlarla ve sanatçılarla planladığı bir dizi söyleşi, sergi ve müzik dinletilerini gerçekleştirmeye devam ediyor.

Mimarlar Odası Arka Bahçesi 4 Temmuz 2012 Çarşamba günü müzik dinletisi ve söyleşi ile mimarları ve sanatçıları ağırladı.

Mimar-sanatçı Ali Şengül, türküleri, sazı ve sözü ile Mimar-yazar Attilâ Şenkon da keyifli bir söyleşi ile Arka Bahçe'de yaz akşamlarına konuk oldu.

Konservatuar öğrencisi olan Efe Can Şengül ise hem öğretmeni hem de babası olan Ali Şengül'ü yalnız bırakmadı. Efe Can Şengül'de türkülerini mimarlar için söyledi. Attilâ Şenkon "Osman Olmasaydı" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi. Yazdıklarında, yaşamında karşılaştıklarından, gerçek öykülerden kesitler olduğunu belirten Şenkon, çocukluğundan kendisine kalan hikâyelerini söyleşi sırasında paylaştı.

Katılımın oldukça çok olduğu akşamda mimarlar, bir parça müzik, bir parça söyleşi, tekrar türküler ve yeniden sözlerle bir yaz akşamının keyfini çıkardılar, türkülere eşlik ettiler.

Mimarlar Odası Arka Bahçesi çeşitli etkinliklerle yaz bitimine kadar çeşitli etkinliklerle konuklarını ağırlamaya devam edecek.

Rönesansın Kalbine Yolculuk İtalya Teknik Gezisi Milano-Venedik-Floransa-Pisa-Siena-Perugia-Roma

Figen **Saral**, Gülsüm **Tarım**

11-18 Haziran 2012

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu olarak 11 -18 Haziran 2012 tarihlerinde İtalya'ya düzenlenen ve 7 gece 8 gün olarak gerçekleştirilen "Rönesansın Kalbine Yolculuk" gezisi katılımcılarından Figen Saral'ın ve Gülsüm Tarım'ın notlarını paylaşmak istedik sizlerle....

1. Gün- Milano:

Program: Piazza del Duomo katedrali - meydanı, Galeria vittorio 2. Emanuelle Galerisi, Teatro Alla Scala, Sforzesco Kalesi, ve St Maria Della Grazie Kilisesi – Navigli _Eski İşçi Mahallesi

Milano şehir merkezinde rehber eşliğinde yaptığımız gezintide 2015 de EXPO'ya ev sahipliği yapma hazırlıklarında olan Milano'yla karşılaştık. Uluslararası Sergiler Bürosu (BIE)'e üye ülkelerin bayrakların sergilendiği sokak bizi bütün İtalyan şehirlerinde olduğu gibi Duomo'nun bulunduğu meydana doğru götürüyor...

Birden karşımıza ulu ve muazzam **Piazza Del Duomo Katedrali** çıkıyor. Bu yapının beyaz mermerden yapılmış, 135 adet sivri kuleleriyle dünyadaki ikinci en büyük Gotik Kilisesi olduğunu öğreniyoruz.

Galleria Vittorio Emanuele II Binası, opera binasına bağlı ve dört katlı, en önemli özelliği ise İtalya'da da cam ve metal kullanılarak yapılan ilk çatıya sahip olması.

15. Yüzyılda yapıldığı günden beri Milan'ın en önemli yapılarından biri olan **Sforza Kalesi (Castello Sforzesco)** ise defalarca restore edilmiş.

2. Gün- Venedik:

Program: Panoramik Venedik şehir turu, Kanal Vapurları ile Şehir turu, San Marco Katedrali ve Meydanı, Dükler Sarayı,

Canale Grande, İç Çekme ve Rialto Köprüsü, Günah köprüsü ile Çan Kulesi, Saat Kulesi

Milano'dan UNESCO tarafından korumaya alınmış "rüya kent" Venedik'e gitmek üzere yola çıkıyoruz. Venedik'e varmak üzereyken program değişikliği ile 1300 yılından beri önemli bir cam-üretim merkezi olan camdan yapılmış hediye eşyalarıyla ünlü **Murano Adası**'na gideceğimizi öğreniyoruz.

Ve sırada **Burano**; "burası şirin mi şirin rengarenk, küçücük ; dantelleriyle ünlü balıkçı kasabası. Eğlenceli bir oyunun renkli sahne dekorunu anımsatan bu adanın sokaklarında dolaşmak rüya gibiydi. Her pencerede ayrı bir çiçek, her sokakta başka bir sürpriz. Kırmızı, sarı, turuncu, mor evler, kapılar, pencereler, sandallar, mis kokulu saksı çiçekleri... Duyguların ilmek ilmek işlendiği danteller...

Motor ve dalga sesleri ile birlikte yol alırken Venedik'in güvercinleriyle ünlü Napolyon'u kendine hayran bırakan

San Marco Meydanı'na varıyoruz. Dükler Sarayı ve Çan kulesini fotoğraflıyoruz. Venedik sokakları sürprizlerle dolu; evler, sular, köprüler, kanallar, gondollar... Gondolcuların ıslık sesleri, yükselen arylar... Yosun tutmuş duvarlar, su basmış su basmanlar, çiçekli pencereler, terk edilmiş evler... Kapıları suya açılan oteller, gondollarla otele varan müşteriler... Venedik için rüya şehir boşa dememişler... Dükük Sarayı ile Yeni Hapishane arasında kapalı olarak inşa edilmiş, mahkumların zindana gitmeden önce son kez Venedik'e baktıkları **İç Çekenler Köprüsü**'nün önünden geçip tüm güzellikleri arkamızda bırakarak Vaporetto'ya binmek üzere ayrılıyor.

3. Gün- Floransa

Program: Panoramik Floransa şehir turu {Duomo Kilisesi, Santa Maria Della Fiore, Vaftizhane, Eski Saray, Ponte Vecchio köprüsü, Piazza Signoria, Michelangelo Tepesi, Pisa Kulesi

Bir zamanlar İtalya'ya başkentlik yapan ve şu anda da Toskana bölgesinin başkenti olan **Floransa**'da öncelikle şehrin doğusundaki Arno Nehri'nin güney kıyısındaki Floransalı mimar tarafından tasarlanan **Michelangelo Tepesi**'nden keşfetme ve fotoğraflamak üzere tepeye çıkıyoruz. Medici ailesinin izlerine bakıyoruz. Floransa da metro yok, belediye otobüsleri belirli yerlere götürüyor, halk bisiklet ile ulaşımını sağlıyor.

İnanılmaz kalabalığın olduğu **Duomo Meydanı**'na geliyoruz. **Santa Maria Della Fiori Katedrali**'nin bulunduğu meydana **Vaftizhane**'ye geçiyoruz. Ardından **Palazzo Vecchio (Eski Saray)**'dayız. **Signoria Meydanı (Piazza Della Signoria)**, heykellerle dolu olması adeta, bir Açık hava müzesi sanki. Özellikle ünlü Davut heykeli, en solda Cosimos 1, sağda Michelangelo'nun Ammanati'ye "yazık ettin güzelim mermer parçasını" dediği Ammanati'nin eseri olan **Neptün Çeşmesi**'ni (**Fontana del Nettuno**) görebilirsiniz.

4. Gün- Pisa/Siena:

Program: Pisa- Pisa Kulesi, Siena Şehir turu (UNESCO Dünya Kültür Mirası) Campo Meydanı'nı ve Halk Sarayı

Arno Nehri kıyısından yol aldığımız Pisa şehrinin, geçmişte önemli Deniz Cumhuriyeti olduğunu öğreniyoruz ve şehrin en güzel yeri olan Miracles' Square (Mucizeler Meydanı)'na giriyoruz. Kadetral, Vaftizhane ve özellikle dünyadaki "Eğik Kule" olarak ünlenen çan kulesiyle birlikte geniş çimenlik alanı içinde gün ışığı ile beyazlığı gözünüzü kamaştırıyor.

Pisa Kulesi'nin yapımına 1173 yılında başlanmış olduğunu ve ancak 1350 yılında tamamlanabilmiş olan bu

silindirik şeklindeki yapının kurtarılı hikayesini anlatıyor rehberimiz.

Siena'da kale duvarı gibi uzun taş duvarlar, dar ve kıvrımlı ara sokaklar, hafif kasvetli ve hüzünlü bir hava karşılıyor bizi. Farklı bir gerçeklikte olduğumuzu hissettiğimiz Venedik'ten sonra ikinci yer burası. Ortaçağ zaman tünelineyiz sanki. Siena'nın tarihi şehir merkezi, UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınmış. Ve elbette o meydanların en ünlüsü olan istiridyeye biçimindeki **Campo Meydanı**'ndayız! Buradaki en önemli yapıların **Palazzo Pubblico** (Belediye Sarayı) ve onun 103 metrelik çan kulesi **Torre del Mangia** olduğunu söyleyebiliriz.

Campo Meydanı'nda heykellerle süslü **Gai Çeşmesi'nde (Fonte Gala)** mola verip ara sokaklara geçiyoruz. Yapılarda malzeme olarak tuğla kullanıldığı için şehrin bütününde

kızılığın hakim olduğu Siena'nın da "Duomo"sunu (Katedralini) görüyoruz.

5. ve 6. Gün- Perugia-Roma:

Perugia kenti ve şehir turu, Roma şehir turu (Colosseum, İspanyol Merdivenleri, Trevi Aşk Çeşmesi, Piazza Venezia, Vittorio Emmanuella Anıtı, Roma Forum, Via Del Corsa, Antik Stadyum, Pantheon

Eski şehrin merkezine mini metro ile ulaşıyoruz. **Piazza IV Novembre** meydanına doğru ilerliyoruz... İlk adımda Perugia'nın kalbi olan açık ve geniş bu meydana **Duomo, Palazzo dei Priori** (Prori Sarayı), içinde çeşitli dükkanların ve **Fontana Meggiori** adlı çeşmesini ve şehir meclisinin toplandığı Prori Sarayını 13 yüzyıl freskleri ile görüntülüyoruz...

Roma'da Hristiyan dünyası için son derece önemli bir merkez olan **San Pietro Meydanı**'na gidiyoruz. Dünyanın en küçük devletinin olan **Vatikan**'ın ana meydanında **San Pietro** kilisesine ardından da **Santa Maria Maggiore** kilisesine giriyoruz. Ardından Gladyatör filminin bütün canlılığıyla anlattığı **Collesseum**'dayız. Antik Roma'da gezilecek yerler listemizde; **Arch of Constantine, Palotino Tepesi, Roma Forumu, Circus**

Maximus, DomusArea, Trojan's Market, Torajan's Column ve Arch of Titus var.

Roma'nın belki de en merkezi meydanı olduğunu öğrendiğimiz **Piazza Venezia**'yi fotoğraflıyoruz

Mausoleo Augusto (Yeni Yapı), Roma'da eski yapıların dışında çağdaş yapı olması sebebiyle dikkatimizi çekiyor.

138 basamaktan oluşan **Treinita Dei Monti (İspanyol Merdivenleri)** ve merdivenlerin hemen önünde Barok **La Fontana della Barcaccia (çirkin gemi)** çeşmesi ile **Fontana Di Trevi (Aşk Çeşmesi)** de görülmeye değer. Ve işte **Pantheon** bütün ihtişamı ile bizi büyülüyor. Akşam vakti **Pizza Navona Meydanı'na** varıyoruz. **Dört Irmak Çeşmesi (Fontana dei Quattro Fiumi), Moor ve Neptün Çeşmeleri** serinliyoruz.

7. Gün- Pompei/ Napoli

Pompei, yıllar öncesinde bağlık bahçelik yeşillikler içinde villaların olduğu Roma'nın en zengin kesiminin yaşadığı bir yerken zamanla zevk ve eğlence yeri haline dönüşmüş. Forum, tapınaklar, tiyatrolar, amfi tiyatrolar, bazilikalar, atölyeler, caddeler, mahalleler, hamamlar, çamaşırhaneler, değirmenler, fırınlar, kumarhaneler, meyhaneler, batakhaneler...

Napoli, İtalya'nın gezdiğimiz diğer şehirlerine kıyasla sosyo-kültürel açıdan farklı olması nedeniyle görülebilir bir yer. Ayrıca İtalya'nın en lezzetli pizzaları Napoli'de yapılmakta meraklısına duyurulur.

8. Gün

Rönesans'taki muhteşem yolculuğumuzun son günü. Dönüş için 12.00'de Roma Havaalanı'na geliyoruz.

Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlük Binası/Adalet Bakanlığı Ek Binası ¹

Elvan Altan Ergut

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Tarihi Lisansüstü Programı

Mimarlar: Demirtaş Kamçıl-Rahmi Bediz

Tasarım ve İnşaat Tarihi: 1962-1974

İlk İşlevi: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü

Günümüzdeki Durumu: Adalet Bakanlığı Ek Binası-Yıkılıyor

Adres: Milli Müdafaa Caddesi, No: 22, Kızılay-Ankara

Kızılay'da Güven Park'ın kuzey sınırını tanımlayan Milli Müdafaa Caddesi 22 numarada yer alan yapı, sokağa bakan cephesini örten süsleme elemanı ile dikkat çeker (Şekil 1). Bu cephe, yapının ilk sahibi olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) kurumsal kimliğini temsil etmek üzere petrol çıkarma pompasının ("at başı") stilize edilmiş motifi kullanılarak tasarlanmıştır. İnşasının tamamlandığı 1966 yılından 1990 yılına kadar TPAO tarafından kullanılan yapı, bu tarihte

Adalet Bakanlığı'na devredilmiştir. Günümüzde boşaltılmış durumda olan yapının yıkımına başlanmıştır.

Yapıyı yaptırmış olan TPAO, Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaşadığı sosyo-ekonomik dönüşümün önemli kurumlarından. Savaşın ardından otomobil endüstrisinin güçlenmesiyle önemi hızla artan petrol üretiminin, Türkiye'de de özel bir alan olarak tanımlanması gerekmiş; 1950'lere kadar Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü çatısı altında yürütülen petrol arama-çıkarma faaliyeti için bu dönemde ayrı bir kurum oluşturulması gerekli görülmüştür. "Türkiye'deki petrol kaynakları Devlet'in hüküm ve tasarrufu altındadır" hükmünü yasalaştıran 16.03.1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanunu ile ilgili mevzuatın tatbiki için Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kurulmuş; petrol ile ilgili "müsaade, arama ruhsatnamesi ve işletme ruhsatnamesi alma hakkı" ise yine aynı yıl milli bir petrol şirketi olarak kurulan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na verilmiştir.²

1950'li yıllardan itibaren kurulan yeni genel müdürlükler ve TPAO gibi kamu iktisadi teşebbüsleri ile genişleyen devlet mekanizmasının, takip eden on yıllarda başkent Ankara'nın yapıyı çevresinin şekillenmesinde önemli rol oynadığı görülür. Özelleşmiş kamu hizmeti veren bu devlet kuruluşlarının kurulmaları ya da büyümeleri sonucunda kendi yönetim yapılarına taşınmaları, Ankara'nın 1950'li ve 60'lı yıllardaki yapılaşmasında önemli bir yer tutuyor. Çeşitlenen devlet kurumları Türkiye'de modernleşme ve gelişme sürecinin karakterini tanımlarken, yönetim yapılarının her birinin ülkenin mimarlık tarihindeki öncü ve seçkin yeri ve kent içindeki konumu, Ankara

bilinmeyen ankara

Şekil 1

Şekil 2

özeline modern yapılaşmanın ve kentin gelişiminin temel belirleyicisi olarak bu dönem için halen kamuyu işaret ediyor.

Yeni kurulan bu kamu kurumları ilk önce bu dönemde hızla kentin yeni merkezi olarak dönüşmekte olan Kızılay'ın apartmanlarında kendilerine yer buldular; ardından yine Kızılay'da ve batıya açılan yeni koridor olarak Eskişehir yolu üzerinde inşa edilen yeni mekanlarına taşındılar. TPAO da, benzer şekilde, 1957 yılına kadar Gazi Mustafa Kemal Bulvarı üzerindeki İstaş Apartmanı'nda çalışmış; ardından İnkılap Sokak No.6'daki Ersan Han'a taşınıp, burası da yetersiz kalınca aynı sokakta Taş Han'ı da kiralamıştı. Kurumun etkinliği arttıkça mekan ihtiyacının da artmasıyla 1962 yılında bir genel müdürlük binasının inşasına karar verildiğini ve binanın tasarımının Demirtaş Kamçıl-Rahmi Bediz ikilisi tarafından gerçekleştirildiğini biliyoruz.³

Demirtaş Kamçıl ve Rahmi Bediz, Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı sonrası mimarlığını şekillendiren neslin mimarları arasında öne çıkan isimlerdir. Büroları Ankara'da olan ikilinin 1952 yılında kurdukları ortaklık 1980 yılında Demirtaş Kamçıl'ın vefatına kadar sürmüştür; Ankara'da birçok önemli yapının tasarımına imza atan Kamçıl ve Bediz,⁴ Şevki Vanlı'nın tanımıyla, "Ankara'yla özdeşleşen ikili"⁵ olmuşlardır.

Kamçıl-Bediz ikilisi tarafından tasarlanan TPAO Genel Müdürlük Binası, öncelikle kent içindeki konumuyla, 1950-1980 dönemi Ankara'sının güney ve batı yönüne uzanan yeni sınırlarıyla tanımlanan kentsel dönüşümün ürünü

Şekil 4

Şekil 3

olan ve bu dönüşümü şekillendiren yapılardandır (Şekil 2). Kızılay'ın bu dönemdeki dönüşümünü izleyebildiğimiz bu bina, bu dönüşümde devlet kurumlarının fiziksel varlığının Ankara kent mekânı için sürmekte olan belirleyici rolünü gösteren önemli örneklerdendir.

Yapı, 1950'li yılların sonundan itibaren yaygınlaşan yüksek ofis bloğu tipolojisinin Ankara'daki uygulamalarındandır (Şekil 3). 1959 yılında Kızılay Gökdeleni'nin ardından 1960'lı yılların başında tasarlanmış olan TPAO binasında, kent merkezini yeniden şekillendirmekte olan betonarme inşaat teknolojisinin yetkinliği ve yeni modernist estetiği gözlenmektedir. Yapı, biçimsel özellikleri ile savaş sonrası dönemde dünyada hızla yaygınlaşmakta olan "Uluslararası Üslup"ta tasarlanmıştır. Yapı, sokağa doğu cephesini vererek doğu-batı yönünde parselde yerleşen dikdörtgen prizmatik kütlesi, düz çatısı, kolonların vurgulanmasıyla farklılaşan zemin katı ve cam kaplı cepheleriyle, dönemin yaygın modernist uygulamalarını takip eden yalın ve işlevselci anlayışın ürünüdür.

TPAO Genel Müdürlük Binası'nda, savaş sonrası mimarlığın bir diğer ortak özelliği olarak, sanat eserlerinin kullanımı da görülmektedir. Doğu-sokak cephesi boyunca yerleştirilmiş olan stilize figürlü metal kaplama, bu yaklaşımla gerçekleştirilen en başarılı uygulamalardandır (Şekil 4). Yapıda diğer bir sanat eseri kullanımı, giriş katının ana duvarında yer alan seramik tablodur.

Hızla büyüyen bir kurumu barındıran bina zaman içinde yetersiz kalmış; 1974 yılında yapıya bir konferans salonu

eklenerek büyütülmüştür (Şekil 5a-b). TPAO Genel Müdürlüğü'nün artan ihtiyaçları sonucunda 1970'lerin sonundan itibaren yeni mekan arayışları başlamış ve 1978 yılında açılan yarışmayla yeni bir proje seçilmiştir.⁶ TPAO'nun 1986 yılında temeli atılan Eskişehir Yolu üzerinde Söğütözü bölgesindeki yeni genel müdürlük tesislerine 1990 yılında taşınmasının ardından, Kızılay'daki yapı Adalet Bakanlığı ek binası olarak Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

1962 yılında TPAO Genel Müdürlük Binası olarak tasarlanan yapı, kentsel arazi kullanımı, güncel inşa teknolojisi ve tasarım uygulamaları ile döneminin kayda değer örnekleri arasında yerini almıştır. 2009 yılında yıkım kararı alınmış⁷ olan yapının iç bölmeleri yakın zamanda başlayan çalışmalarla büyük oranda sökülmüş durumdadır (Şekil 6). Yapının yıkılmasıyla, başkent Ankara'nın kentsel hafızasının bir parçası daha yok olmuş olacaktır.

Şekil 2

ŞEKİL TANIMLARI

- 1.) TPAO Genel Müdürlük, genel görünüş. (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı. İlk 50 Yıl)
- 2.) TPAO, Kızılay. (<http://maps.google.com>)
- 3.) TPAO Genel Müdürlük, maket. (Mimarlar Derneği 1927 arşivi; Foto: Metehan Özcan)
- 4.) TPAO Genel Müdürlük, cephe detay. (Foto: Simla Yüzgeç; T. Serbest Mimarlar Derneği arşivi)
- 5.) TPAO Genel Müdürlük, ek bina, kesit ve plan.
- 6.) Yıkım. (Foto: Metehan Özcan)

DİPNOTLAR

- 1.) Bu metin hazırlanırken, yazar tarafından ODTÜ Mimarlık Tarihi Lisansüstü Programı'nda verilen "AH 544 Architectural Research Studio – ANKARA 1950-1980" dersi kapsamında Öncü Güney tarafından hazırlanan çalışmanın verileri temel kaynak olarak kullanılmıştır.
- 2.) Şirketin işleyişi ile ilgili mevzuat için, bkz. http://www.tpao.gov.tr/tp2/sub_tr/sub_icerik.aspx?id=47
- 3.) Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı. İlk 50 Yıl, 1954-2004. TPAO, 2004, s.58.
- 4.) Kamçıl-Bediz Mimarlık Bürosu'nun Ankara'daki tasarımları arasında şu yapılar yer alır: Dikmen Yapı Kooperatifi/İsrail Evleri – 1954; Yeşiltepe Yapı Kooperatifi – 1955; Fikir İşçileri Yapı Kooperatifi – 1957; Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü – 1960; Türkiye Petrolleri A.O. – 1962-74; Arı Sineması – 1968; Soysal Pasajı – 1972; Türkiye Radyo Televizyonu – 1974; Yeni Konak – 1974-78; Moda Çarşısı – 1976-80; Onur İşhanı – 1979; Kuğulu Pasaj – 1979; Ors Rulman – 1982. Kamçıl-Bediz Mimarlık Bürosu üzerine detaylı bilgi için, bkz. Elvan Altan Ergut, "Rahmi Bediz-Demirtaş Kamçıl: Modern Ankara'nın Yeniden İnşası, 1950-1980", Salon Konuşmaları, 5 Mayıs 2012, Salt Galata, İstanbul. (<http://vimeo.com/41981771>)
- 5.) Ş. Vanlı, 2006, "20. Yüzyıl İkinci Yarının İlk Otuz Yılında Türk Mimarlığı", Bilinmek İstenmeyen 20. Yüzyıl Türk Mimarlığı. Eleştirel Bakış, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, Ankara, ss.205-344.
- 6.) 1979 yılında sonuçlanan Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlük Tesisleri Mimari Proje Yarışması Jüri Üyeleri şöyledir: Danışman Jüri Üyeleri Melih Genca, Fethi Ceyhan, Uğur Ersoy, Sermet İdil, Turgut Bolgi, Nejat Alpan, Orhan Tüz; Asli Jüri Üyeleri Erol Kulaksızoğlu, Vedat Dalokay, Orhan Özgüner, Şevket Sunar, Yaşar Duman; Yedek Jüri Üyeleri: Haldun Sunal, Aktan Tüzün
1. Ödül: Tanju Kaptanoğlu; 2. Ödül: Orhan Dinç; 3. Ödül: Edip Önder Us. (<http://www.arkiv.com.tr/y1819-turkiye-petrolleri-ao-genel-mudurluk-tesisleri-mimari-proje-yarismasi.html>)
- 7.) Yapı kentsel koruma alanı içindedir. 2007 yılında Adalet Bakanlığı yapının dayanıklılığını inceletmiş; hazırlanan raporda güçlendirme ihtiyacı olduğu belirtilmiştir. Güçlendirmenin maliyetini yüksek bulan bakanlığın yapı işleri dairesi, yıkımı için izin almak üzere Koruma Kurulu'na başvurmuş; ancak talepleri reddedilmiştir. Nisan 2009'da değişen kurul üyeleri bu kararı iptal etmişler; Mayıs 2009'da da yapının yıkım kararı verilmiştir.

RIBA ve Ödülleri

Mustafa M. **Mazıoğlu**

Yüksek Mimar

RIBA (Royal Institute of British Architects), -Britanya Kraliyet Mimarlık Enstitüsü- 1834 yılında Londra merkezli olarak kurulmuştur. Mimarlık meslek odaları arasında saygınlığını sürdüren ilk kuruluşlardan birisidir. Devlet yardımı almadan, 40,000 civarında üyesinin yıllık aidat ödentileri ve bazı sponsorları tarafından finanse edilmektedir. Amacı, daha iyi binalar ve yapıları çevrenin elde edilmesidir. Bu amaçla üyelerine çağdaş eğitim, standartlar ve destek sağlayarak mesleki açıdan dünya çapında üst düzey bir nitelik kazandırmak istemektedir.

Ödülleri:

RIBA 'Altın Madalya' ödülü, 1848 yılında Kraliçe Victoria tarafından RIBA Başkanı'nca seçilen bir jüri tarafından vermeye başlanmıştır. Kazananlar arasında Eugene Emmanuel Viollet-le-Duc (1864), Sir Edwin Lutyens (1921), Frank Lloyd Wright (1941), Le Corbusier (1953) ve R.Buckminster Fuller (1968) de bulunmaktadır. Bu ödülün, dünyada mimarlık dalında verilen en eski ödül olarak haklı bir prestiji vardır.

RIBA, son yıllarda, 'Altın Madalya' ödülüne ek olarak bazı özel ödüller de vermeye başlamıştır. Bunlar arasında, 1996 yılında vermeye başlanan, başta ünlü İngiliz mimar James Stirling ödülü olmak üzere, 'Manster Madalyası' ve 'Stephen Lawrence' ödülleri bulunmaktadır. 2010 ve 2011 yıllarında 20,000 Pound tutarındaki RIBA Stirling ödülünü Roma'daki 'XXI. Yüzyıl Sanatları Ulusal Müzesi' ve Londra'daki Evelyn Grace Academy' yapılarıyla Zaha Hadid almıştır.

RIBA, bunlardan başka, dünya çapındaki mükemmel gördüğü mimari eserlere de uluslararası ödülleri ve müelliflerine de onursal üyelik payeleri vermektedir. 2012 Uluslararası Onursal Üyelikleri şu kişi ve kuruluşlara verilmiştir:

Atelier Bow-Wow: Momoyo Kajijima ve Yoshiharu Tsukamoto (Japonya);

Carlos Ferrater, Office of Architecture in Barcelona (İspanya);

Sou Fujimoto (Japonya);

Anna Heringer (Almanya/Avusturya);

XXI. Yüzyıl Sanatları Ulusal Müzesi, Roma

Christian Kerez (İsviçre);

Francisco Mangado (İspanya).

Ayrıca, mimarlık öğrencilerinin projeleri için Gümüş ve Bronz 'Başkanlık Madalyaları' ile bitirme tezleri için de bir ödül geleneği vardır.

RIBA bünyesinde, 1904 yılında oluşturulmuş bir 'Mimarlık Eğitimi Kurulu' bulunmaktadır. Bu kurul, mimarlık eğitimi ilgili önemli kararlar almakta ve eğitim veren yüksek öğrenim kurumlarının hangilerinin pratikte tanınacağını belirlemektedir.

RIBA, 1894 yılından günümüze bir bülteni (Journal) de sürekli yayımlamaktadır. 2009 yılında 175inci kuruluş yıldönümünü kutlayan bu kuruluş, uzun yıllardan beri üyelerine uluslararası çalışma niteliği kazandırma çabaları ile haklı bir üne kavuşmuştur.

Diğer Kurum ve Kuruluşların Verdiği Önemli Ödüller:

Diğer önemli ödüller arasında AIA (American Institute of Architects) büyük ödülü ile 1980 yılından bu yana, İslam Dünyası'ndaki müslüman mimarlara verilmekte olan Ağa Han ödülü bulunmaktadır. Bu ödülün, eserin son iki yıl içinde tamamlanması koşulu ile yaklaşık 500,000 Amerikan Doları bulunan bir ödemesi vardır. Bugüne kadar, bu ödülün jüri üyeleri arasında Gehry, Hans Hollein, Tange, Stirling, Peter Eisenman, Maki ve Bakrishna Doshi gibi ünlü mimarlar yer almıştır.

Daha yakın tarihlerde vermeye başlanan UIA (Union of International Architects) 'Altın Ödülü' ise Uluslararası Mimarlar Birliği'ne aittir. Merkezi Paris'te bulunan UIA'nın bu ödülü, mimarlığın 'Birleşmiş Milletleri' olarak tanımlanabilir.

üyelerden

SOBE Gazetesi 11.Sayı

SOBE, yaz sıcakları ile birlikte ısınan kent gündemi ve Ankara'nın bir dizi "kavurucu sorunu" ile karşınızda.

Atatürk Orman Çiftliği Yok Edilmesin!

Bu sayının hazırlanması sürecinde kent gündemi açısından Cumhuriyet dönemimizin en önemli yeşil alanı ve sosyal, kültürel mekanı olan Atatürk Orman Çiftliği (A.O.Ç.) alanının cumhurbaşkanının da onayladığı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı"na dönüştürülmesi ve bu alana Başbakanlık Hizmet Binası ile Başkanlık Konutu yapılması çalışmalarına başlanması gündeme damgasını vurdu.

Mimarlar Odası Ankara Şubesinde AOÇ alanının 1. derece olan sit derecesinden 3. derece sit alanına dönüştürülme çabalarına karşı açtığı dava süreci devam ederken böyle bir düzenlemenin yapılması bir anlamda yargı kararına müdahale olarak da görülebilir.

Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana Ankara halkı için büyük değer ve önem taşıyan, kent yaşamının bir anlamda en önemli nefes alma ortamı olan Atatürk Orman Çiftliği'ne yapılan bu müdahalenin ideolojik olduğunu düşünüyoruz. Bu müdahaleye karşı bir taraftan TBMM çatısı altında yer alan parti grupları ile diğer taraftan başta UNESCO olmak üzere

İCOMOS ve EUROPA NOSTRA gibi uluslararası örgütlerle birlikte duyarlılık yaratmaya ve AOÇ'nin Kültürel Peyzaj alanı olarak tescil edilmesini sağlamaya çalışmaktayız.

Ankara Göçüyor...

Ankaralıları kaldırımlarda yürürken hayatlarını kaybetme riski ile karşı karşıya olduklarını kötü bir tecrübe ile öğrendiler.

Diğer taraftan Türkiye'nin Başkentinde 2000 yılından bu yana tamamlanamayan metro çalışmaları, bu kez Ulaştırma Bakanlığı'nın projeyi ve inşaatı üstlenmesi ile yeniden başladı nihayet. Ancak, çok uzun yıllardır adeta bir "köstebek yuvası" gibi ortada duran metro çukurlarının teknik analizleri iyi yapılmadığı

için ilk felaket çok geçmeden yaşandı! TBMM'nin yanı başında yer alan metro çukurunda göçük olması sebebiyle yaşamını kaybeden vatandaşımızın acı haberi ile sarsıldık!**Ankara Alışveriş Festivali 2012**

Shopping Fest etkinliği Ankara için çok mu gerekli idi?...

Behzat Ç...

Behzat Ç.-Bir Ankara Polisiyesi dizisinin yönetmeni Doğan Ümit Karaca ile röportaj...

Ve dahası...

Gazete Sobe'ye

<http://www.mimarlarodasiankara.org/dosya/Sobe11.pdf> sayfasından ulaşabilirsiniz...

Ankara'da yaşayan insanlar müşteri mi? Yurttaş mı? S.2	Göçük mü? Göççek mi? S.3	A.O.Ç. Yok Edilmesin! S.5	Doğan Ümit Karaca Röportajı S.6	Ankara alışveriş festivali 2012 S.7
--	--------------------------	---------------------------	---------------------------------	-------------------------------------

ÖNÜM ARKAM SAĞIM SOLUM 11

SOBE

A.O.Ç. EMANETTİR EMANETE HIYANET EDİLMEZ! S.4

KENT BİR ARADA YAŞADIĞIMIZ, PAYLAŞTIĞIMIZ, EĞLENDİĞİMİZ, ZEVK ALDIĞIMIZ YER. İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN KENTİNE SAHİP ÇIK!

SOBE'den

SOBE, yaz sıcakları ile birlikte ısınan kent gündemi ve Ankara'nın bir dizi "kavurucu sorunu" ile karşınızda. Bu sayının hazırlanması sürecinde kent gündemi açısından Cumhuriyet dönemimizin en önemli yeşil alanı ve sosyal, kültürel mekanı olan Atatürk Orman Çiftliği (A.O.Ç.) alanının cumhurbaşkanının da onayladığı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı"na dönüştürülmesi ve bu alana Başbakanlık Hizmet Binası ile Başkanlık Konutu yapılması çalışmalarına başlanması gündeme damgasını vurdu.

Mimarlar Odası Ankara Şubesinde AOÇ alanının 1. derece olan sit derecesinden 3. derece sit alanına dönüştürülme çabalarına karşı açtığı dava süreci devam ederken böyle bir düzenlemenin yapılması bir anlamda yargı kararına müdahale olarak da görülebilir.

Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana Ankara halkı için büyük değer ve önem taşıyan, kent yaşamının bir anlamda en önemli nefes alma ortamı olan Atatürk Orman Çiftliği'ne yapılan bu müdahalenin ideolojik olduğunu düşünüyoruz.

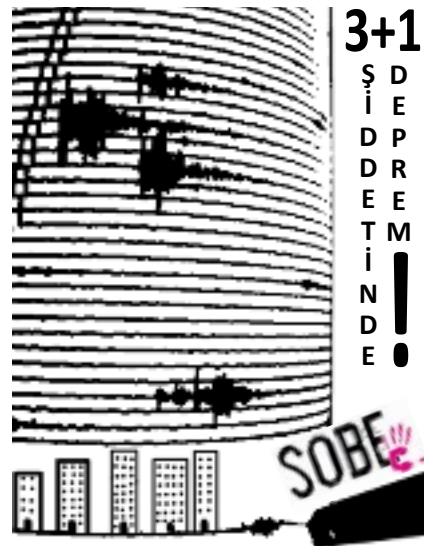
Bu müdahaleye karşı bir taraftan TBMM çatısı altında yer alan parti grupları ile diğer taraftan başta UNESCO olmak üzere İCOMOS ve EUROPA NOSTRA gibi uluslararası örgütlerle birlikte duyarlılık yaratmaya ve AOÇ'nin Kültürel Peyzaj alanı olarak tescil edilmesini sağlamaya çalışmaktayız.

Diğer taraftan Türkiye'nin Başkentinde 2000 yılından bu yana tamamlanamayan metro çalışmaları, bu kez Ulaştırma Bakanlığı'nın projeyi ve inşaatı üstlenmesi ile yeniden başladı nihayet. Ancak, çok uzun yıllardır adeta bir "köstebek yuvası" gibi ortada duran metro çukurlarının teknik analizleri iyi yapılmadığı için ilk felaket çok geçmeden yaşandı! TBMM'nin yanı başında yer alan metro çukurunda göçük olması sebebiyle yaşamını kaybeden vatandaşımızın acı haberi ile sarsıldık!

Yıllardır söylediğimiz üzere, kent ölçeğinde yürütülen çalışmalarda plansızlığın, bilimsel araştırmalardan uzak, özensiz çalışmaların bir sonucu olarak yaşanan bu acı olaydan sonra bile yapılan "metro hattını devretmek sorumlu değiliz" açıklamasını üzülmeye izledik.

Böylesine önemli bir dönemde ve kentsel sorunların yoğunlaştığı bir süreçte kentimize değerlerimiz, yaşam alanlarımız, bize emanet edilen mekânlarımızı sahip çıkmalıyız önemsiyoruz.

Bunun için duyarlı parti grupları, sivil toplum kuruluşları, tüm kentliler, basın kuruluşları ile birlikte mücadele gücümüzü yükseltmeyi görev biliyoruz.

Ankara'da 9 şiddetinde deprem! 16 Mayıs 2012'de Başkent 9 şiddetindeki depremle sallandı. Deprem bahaneli Afet Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun'un sallantıları, depremin mesajlarını veriyor. Afet Yasası Türkiye'yi sallıyor. Sarsıntıyı hissetmeyenler, evlerine el konulunca hissede hissede hislenirler.

kitap yorum

Kent İzleme Merkezi Broşürleri

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi KİM- Kent İzleme Merkezi geçtiğimiz aylarda iki adet broşür çıkardı. KİM, hazırladığı bu broşürler ile yanlış bilinenlere karşı, bilinmeyenleri anlatarak kamuoyunu bilgilendirmeyi amaçlıyor.

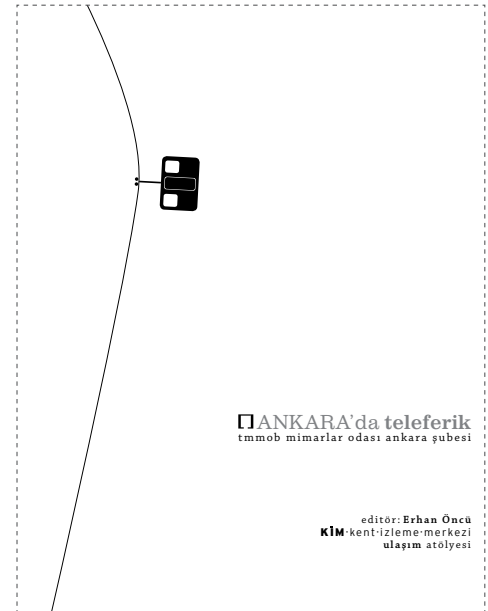
1- Atatürk Orman Çiftliği:

Mustafa Kemal Atatürk'ün vasiyet mektubu ile T.C. Hazinesine hediye ettiği A.O.Ç' nin 1925'li yıllardan bugüne tarihçesine değinildiği broşürde A.O.Ç' nin kuruluş amacı, A.O.Ç alanı için çıkarılan kanunlar, Doğal ve Tarihi Sit Alanı derecelerinin düşürülmesi üzerine tanıtıcı bilgiler bulunuyor.

2- Ankara'da Teleferik:

Geçtiğimiz aylarda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nde; Ankara'da beş ayrı teleferik hattı kurulması ve Güven Park'a dev dönme dolap yapılması yönünde Ankara Belediye Meclisi'nde karar alındı.

Bu broşürde, teleferik ulaşımının hangi koşullarda kullanıldığı, maliyeti, riskleri, Ankara için doğru bir çözüm olup olmayacağı, Ulaşım Ana Planına dayanmaması konularına yer verilerek Ankara'nın gerçek toplu taşımacılığa ihtiyacı olduğu belirtiliyor.

Devam Eden Tasarım Yarışmaları

Knauf 8. Proje Yarışması

24ağustos2012

<http://projeyarismasi.knauf.com.tr>

6. İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali

31ağustos2012

<http://www.archfilmfest.org/>

Domus Academy Interior & Living Design

31ağustos2012

<http://www.domusacademy.com>

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi "Yarışmalar 2012"

07eylül2012

<http://cocuk.mimarlarodasiankara.org/index.php?Did=27>

Gelecek İstanbul: "İstanbul'un Geleceği için Alternatif Öneriler"

05eylül2012

<http://www.gelecekistanbul.net/>

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi 2013 Yılı Ajandası Fotoğraf Yarışması "Yaşanılabilir Kentler"

21eylül2012

<http://www.mimarist.org>

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası ve İş Merkezi Mimari Fikir Yarışması

24eylül2012

<http://www.mtso.org.tr/jtr>

Türkiye Hazır Beton Birliği 2012 Mimarlık Ödülleri

30eylül2012

<http://www.thbb.org/Content.aspx?ID=132>

Mimarlıkta Eleştirel Okumalar – Yazı Yarışması: "İmge mi Mimarlık mı? / İmge – Kent – Meta"

01ekim2012

<http://www.md1927.org.tr/?icsayfa=1&SayfaID=29>

Elazığ Fotoğraf Festivali Çerçevesinde Ödüllü Fotoğraf Yarışması

03ekim2012

<http://www.elazigfotofest.net>

Mekan 2012 İç Mimarlık Ulusal Öğrenci Yarışması

05ekim2012

<http://icmek2012.org/mekan2012>

Çuhadaroğlu Alüminyum 2012 Öğrenci Proje Yarışması

10ekim2012

<http://www.cuhadaroglu.com>

Kemal Ahmet Aru'nun Doğumunun 100. Yılı Anma Etkinlikleri Kapsamında Uluslararası Öğrenci Yarışması

12ekim2012

<http://www.kemalahmetaru.itu.edu.tr/yarisma.html>

Arkitera Genç Mimar Ödülü 2012

15ekim2012

<http://www.gencmimarodulu.com>

Atelier PAEMA International Ideas Competition

15ekim2012

<http://www.atelierpaema.eu/index.html>

İMMİB Endüstriyel Tasarım Yarışmaları 2012

19ekim2012

<http://tasarim.immib.org.tr/2011>

proje uygulama

Doğan Başer

13573 sicil numaralı üyemiz Doğan Başer, 10 Temmuz 2012 günü vefat etmiştir.

1952'de Taşköprü'de doğan Doğan Başer, 1982 yılında A.D.M.M.A.'dan mezun olmuştur.

Tüm ailesine, yakınlarına, üyelerimize ve mimarlık camiasına başsağlığı ve sabır dileriz.

Adnan Demir

12696 sicil numaralı üyemiz Adnan Demir, 24 Haziran 2012 günü vefat etmiştir.

1953'de Malatya'da doğan Adnan Demir, 1981 yılında A.D.M.M.A.'dan mezun olmuştur.

Tüm ailesine, yakınlarına, üyelerimize ve mimarlık camiasına başsağlığı ve sabır dileriz.

Hüseyin Gültekin Aktuna

8471 sicil numaralı üyemiz Hüseyin Gültekin Aktuna, 02 Temmuz 2012 günü vefat etmiştir.

1952'de Ankara'da doğan Hüseyin Gültekin Aktuna, 1976 yılında ODTÜ'den mezun olmuştur.

Tüm ailesine, yakınlarına, üyelerimize ve mimarlık camiasına başsağlığı ve sabır dileriz.

Doğan Başer Anısına...

Ali Hakkan

Dönem arkadaşımız sevgili Doğan'ı kaybettik. 1977-1982 yılları arasında yaşadığımız öğrenciliğimizin o sancılı günlerde yeterince tanıyamamıştık birbirimizi.

Yıllar sonra Hacettepe Üniversitesi İnşaat Dairesinde çalıştığını şubemizin İşyeri Temsilciliği örgütlenmesi çalışmaları sürecinde öğrenmiş ve sıcak bir merhaba ile yeniden kavuşmuştuk.

Doğan'ın Şubemiz adına İşyeri Temsilcisi görevini yürütmesi ile birlikte görüşmelerimiz olabildiğince sıklıkla ve belli periyotlarda devam etti, bir gece yarısı o acı haberi alıncaya kadar.

Aslında son 1 yılda yakalandığı amansız hastalıkla mücadele ediyor ve bu nedenle her ay birlikte olduğumuz dönem arkadaşları buluşmalarına katılamıyordu. Ancak görüşmelerimizde kendine olan güveni ve hastalığı ile mücadele azmi bizi çok umutlandırmıştı.

En son Nisan ayının ilk haftasında şubemizin düzenlediği Mesleğe Saygı törenine tedavi sürecinden kaynaklı olarak zorlanarak da olsa katılmış ve 30 Yıl plaketi olarak dönem arkadaşlarıyla son kez buluşmuştu.

Işıklar içinde ol Doğan, seni her zaman anılarımızda yaşatacağız.

ADMMARCH 78'li arkadaşları adına...

01.05.2012 - 31.05.2012 Tarihleri Arası Mesleki Denetim Verileri

Şubeler	Proje		Tus	Şantiye
	Adet	M ²	Adet	Adet
Ankara Şube	509	1575312.51	8	103
Zonguldak Temsilciliği	12	19064.68	3	3
Kdz. Ereğli Temsilciliği	13	8615.93	11	3
Karabük Temsilciliği	37	46202.45	10	0
Bartın Temsilciliği	21	28387.64	2	6
Kastamonu Temsilciliği	27	28187.54	23	5
Bolu Temsilciliği	66	91609.48	19	9
Kırşehir Temsilciliği	27	37967.83	12	5
Çaycuma Temsilciliği	3	2112.00	0	1
Nevşehir Temsilciliği	30	32486.00	4	2
Çorum Temsilciliği	85	91035.40	37	25
Sivas Temsilciliği	56	48913.00	3	16
Düzce Temsilciliği	27	31212.76	1	5
Yozgat Temsilciliği	16	18346.89	2	0
Erzincan Temsilciliği	31	34278.00	8	6
Toplam	960	2093732.11	143	189

Ankara İli Kullanım Amacına Göre Proje Listesi		
Ağil	1	896.00
Ahır	2	4353.00
Akaryakıt İstasyonu	1	1512.25
Alışveriş Merkezi	1	77992.00
Anıt	1	25.80
Atölye	4	7547.53
Benzin İstasyonu	1	96.00
Büro,Dükkan	2	5884.00
Depo	5	18952.97
Depo,Dükkan	1	10346.82
Depo,İşyeri	1	4438.00
Depo,Konut	2	5784.00
Depo,Ofis	1	2004.00
Dükkan	8	22018.80
Dükkan,Konut	92	248196.89
Dükkan,Konut,Restaurant	1	9805.47
Dükkan,Ofis	1	3057.83
Eğitim Yapıları	1	4792.39
Fabrika	2	36403.67
Fırın	1	1600.09
İmalathane	6	36290.10
İdari Yapılar	1	67510.00
İş Ve Ticaret Merkez	1	29435.00
İşyeri	6	29749.51
Kahvehane	1	834.00
Konut	326	821200.31
Konut,Otopark	1	1860.29
Konut,Restaurant	2	2820.69
Kümes Hayvanları Üretim Tesisi	1	2117.40
Lojman	1	1382.90
Müstakil Konut	2	168.07
Ofis	1	542.05
Otel	2	39845.50
Sağlık Tesisi	2	23894.05
Sanayii Yapısı	1	847.00
Temel Eğitim Okulu	1	25450.94
Villa	54	25657.19
Toplam	538	1575312.51

Hükümete karşı politikalara rağmen Mimarlar Odası ile Dayanışma içerisinde olan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

42. Dönem Yönetim Kurulu

mesleki denetim

